

THE NATIONAL
COUNCIL OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

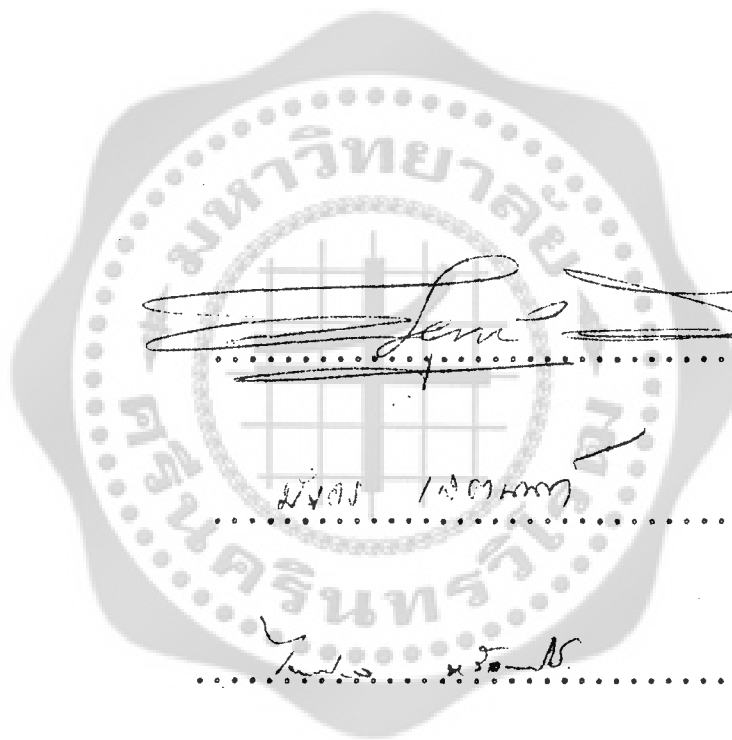
การศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การได้หน้า – เสียหน้า
ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย กับนักเรียนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร
และจังหวัดในภาคกลาง

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๖

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

[Signature]
.....ประธาน

[Signature]
.....กรรมการ

[Signature]
.....กรรมการ

๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๖

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ก็ด้วย คำแนะนำและความช่วยเหลือ
จากอาจารย์ ดร.วิรัช วิชาญโชติ อาจารย์ ดร.นวลเพ็ญ วิชาญโชติ
อาจารย์บังอร เสตันท และอาจารย์ไพศาล หวังพานิช ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
ท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการวิทยาลัย อาจารย์ใหญ่ คณาจารย์
นักเรียน และนักศึกษา ในวิทยาลัยและโรงเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
ต่อการวิจัยในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และโดยเฉพาะอาจารย์มัลลิกา ศิริเดียงศรี
ที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยทุก ๆ ท่าน

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ คุณเสรี ขจรกิจเจริญ และ คุณวรัญญา เนื่องอาษา
ที่ได้ช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ และบรรดาเพื่อน ๆ ทุก ๆ ท่าน ที่ผู้วิจัยไม่สามารถจะ
กล่าวนามในที่นี้ได้หมด ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้
จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ภักดี ปรีวรณ

๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๖

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑	บทนำ ๑
	ภูมิหลัง ๑
	ความมุ่งหมายในการวิจัย ๕
	ความสำคัญของการวิจัย ๖
	ขอบเขตของการวิจัย ๖
	ตัวแปรในการวิจัย ๗
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ ๗
	ทฤษฎีและ เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเกรงใจ ๘
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการไต่หน้า - เสียหน้า ๑๘
	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ๒๖
	สมมุติฐานเป็นกลาง ๔๒
	สมมุติฐานในการวิจัย ๔๒
	เหตุผลเบื้องหลังสมมุติฐาน ๔๔
๒	วิธีดำเนินการวิจัย ๔๕
	กลุ่มตัวอย่าง ๔๕
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ๕๐
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ๕๗
๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ๖๐
	การหาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล ๖๑
	การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ๖๑
	การเปรียบเทียบความเกรงใจ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์
	การไต่หน้า - เสียหน้า ตามตัวแปรอิสระต่าง ๆ ๖๕
	การเปรียบเทียบความเกรงใจ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์
	การไต่หน้า - เสียหน้า โดยไ้ใช้ระดับการศึกษา
	ถิ่นที่อยู่ และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม ๘๓

๔	การวิจัยโดยสังเขป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๕๕
	ความมุ่งหมาย	๕๕
	กลุ่มตัวอย่าง	๕๕
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๕
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๐
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๐
	การอภิปรายผล	๑๐๓
	ข้อเสนอแนะ	๑๑๒
	บรรณานุกรม	๑๑๖
	ภาคผนวก	๑๒๑

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑ แสดงกลุ่๑มตัวอย่างแยกตาม เพศ ๑ระดับการศึกษา ๑ถิ่นที่อยู่ ๑เชื้อสาย	๔๕
๒ ๑คำศัพท์พื้นฐานของแบบทดสอบความเกร๑งใจ ๑แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ๑ไค้หน้า - ๑เสียหน้า	๖๑
๓ ๑คำศัพท์สั๑นสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบความเกร๑งใจ ๑แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และไค้หน้า - ๑เสียหน้า	๖๑
๔ ๑คำศัพท์สั๑นสัมพันธ์ระหว่างความเกร๑งใจ ๑แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ๑และการไค้หน้า - ๑เสียหน้า ๑พิจารณาตามถิ่นที่อยู่	๖๔
๕ ๑คำศัพท์สั๑นสัมพันธ์ระหว่างความเกร๑งใจ ๑แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ๑การไค้หน้า - ๑เสียหน้า ๑พิจารณาตามระดับการศึกษา	๖๖
๖ ๑คำศัพท์สั๑นสัมพันธ์ระหว่างความเกร๑งใจ ๑แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ๑การไค้หน้า - ๑เสียหน้า ๑พิจารณาตามเชื้อสาย	๖๘
๗ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกร๑งใจ ๑ระหว่างนักเรียน ๑ชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.๑ศ. สูง	๖๘
๘ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกร๑งใจ ๑ระหว่างนักเรียน ๑ต่างจังหวัด และ ๑นักเรียนในกรุงเทพมหานคร	๗๐
๘ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกร๑งใจระหว่างนักเรียน ๑เชื้อสายไทย กับ ๑นักเรียนเชื้อสายจีน	๗๑
๑๐ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกร๑งใจระหว่างนักเรียน ๑ที่ไค้คะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ๑ต่ำ	๗๒
๑๑ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกร๑งใจของนักเรียน ๑ที่ไค้คะแนนแบบทดสอบ ไค้หน้า - ๑เสียหน้า สูง และ ๑ต่ำ	๗๓
๑๒ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกร๑งใจระหว่างเพศชาย และ ๑หญิง	๗๔
๑๓ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียน ๑ชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.๑ศ. สูง	๗๔

๑๔	ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่าง นักเรียนต่างจังหวัด กับ นักเรียนในกรุงเทพมหานคร	๗๕
๑๕	ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่าง นักเรียนเชื้อสายไทย และ นักเรียนเชื้อสายจีน	๗๕
๑๖	ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ที่โคตะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง และ ต่ำ	๗๖
๑๗	ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ที่โคตะแนนแบบทดสอบไคหน้า - เสียหน้า สูง และ ต่ำ	๗๗
๑๘	ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ เพศชาย และ หญิง	๗๘
๑๙	ผลการทดสอบความแตกต่างของการไคหน้า เสียหน้า และ ไคหน้า - เสียหน้า ของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.๖ศ สูง	๗๘
๒๐	ผลการทดสอบความแตกต่างของการไคหน้า เสียหน้า และไคหน้า - เสียหน้า ของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร และนักเรียนต่างจังหวัด	๗๙
๒๑	ผลการทดสอบความแตกต่างของการไคหน้า เสียหน้า และไคหน้า - เสียหน้า ของนักเรียนเชื้อสายจีน และนักเรียนเชื้อสายไทย	๘๐
๒๒	ผลการทดสอบความแตกต่างของกาชไคหน้า - เสียหน้า ของนักเรียน ที่โคตะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง และ ต่ำ	๘๑
๒๓	ผลการทดสอบความแตกต่างของการไคหน้า - เสียหน้า ของนักเรียน ที่โคตะแนนแบบทดสอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ต่ำ	๘๒
๒๔	ผลการทดสอบความแตกต่างของการไคหน้า - เสียหน้า ระหว่าง เพศชาย กับ เพศหญิง	๘๓
๒๕	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความเกรงใจ โดยมี ถิ่นที่อยู่และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๔
๒๖	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความเกรงใจ โดยมี ระดับการศึกษาและเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๔

๒๓	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความเกรงใจ โดยมี ดินที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๕
๒๔	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีดินที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๖
๒๕	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีดินที่อยู่ และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๖
๓๐	ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามดินที่อยู่ และเชื้อสาย	๘๗
๓๑	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีระดับการศึกษา และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๘
๓๒	ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมี ระดับการศึกษา และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๐
๓๓	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการเสียหน้า โดยมี ดินที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระ	๘๒
๓๔	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการเสียหน้า โดยมี ดินที่อยู่ และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๒
๓๕	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการเสียหน้า โดยมี ระดับการศึกษา และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๓
๓๖	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไต่หน้า โดยมี ดินที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๔
๓๗	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไต่หน้า โดยมี ดินที่อยู่ และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๔
๓๘	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไต่หน้า โดยมี ระดับการศึกษา และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๕
๓๘	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน การไต่หน้า - เสียหน้า โดยมีดินที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระรวม	๘๖

๔๐	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน การไต่หน้า – เสียหน้า โดยมีถิ่นที่อยู่ และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๔๖
๔๑	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน การไต่หน้า – เสียหน้า โดยมีระดับการศึกษา และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม	๔๗

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- ๑. ปัจจัยของความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
และการไต่หน้า – เลื่อนหน้า ๔๑

ภูมิหลัง

ประเทศไทย กำลังอยู่ในระยะเร่งรัดพัฒนา ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๓ ซึ่งเริ่มจากปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ - ๒๕๑๘ การพัฒนาประเทศนั้นมีความมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่ ต้องการให้ประเทศเจริญก้าวหน้า มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง ประชาชนดำรงชีพอยู่อย่าง เป็นสุข กินดีอยู่ดี กล่าวอีกนัยหนึ่ง "การพัฒนาประเทศ" คือการระดมปัจจัยต่าง ๆ เช่น กำลังคน กำลังเงิน ทรัพยากรธรรมชาติ วัสดุเครื่องมือ เครื่องใช้ เทคนิค ตลอดจนกำลังอำนาจแห่งชาติ มาใช้ประกอบการ เพื่อให้บังเกิดความเจริญก้าวหน้าตามแผน และเป้าหมายที่กำหนดไว้ (อ้างจาก สัมพงศ์ เกษมสิน ๒๕๑๓ : ๕๓๐)

สาเหตุที่ต้องเร่งรัดพัฒนาประเทศนั้น ประการแรกก็เพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าเท่าเทียมกับอารยประเทศ ประการที่สอง เพื่อป้องกันการแข่งขัน บ่อนทำลายจากภัยคอมมิวนิสต์ ประการที่สาม เพื่อเพิ่มผลผลิตต่าง ๆ ให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ในอัตราที่สูงถึงร้อยละ ๓.๒ - ๓.๖ ต่อปี และประการสุดท้าย เพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพของคนไทยให้สูงขึ้น (วิรัชท : ๒๕๑๓ : ๔๓) การพัฒนาประเทศนี้ ทุกประเทศมักจะพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็อาจจะพัฒนาทางด้านการเมืองด้วยก็ได้ ซึ่งเรียกว่าพัฒนาทุก ๆ ด้าน โดยมุ่งหวังที่จะให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าและพัฒนาจากประเทศเกษตรกรรม ให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม โดยพยายามนำเอาวิทยาการใหม่ ๆ เข้ามามีใช้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ และพยายามที่จะเสริมสร้างความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม ฯลฯ ของประชาชน และเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างที่ไม่เหมาะสมกับสังคมปัจจุบันให้ดีขึ้น พร้อมกับมุ่งพัฒนาจากสังคมประเพณีนิยม เป็นสังคมแบบประชาธิปไตย ซึ่งสังคมไทยเราก็คือเป็นสังคมแบบจารีตประเพณีนิยมประเทศหนึ่ง คือ ยึดถือ และปฏิบัติตามคำสั่งสอน หรือ ประเพณี วัฒนธรรมที่มีมาแต่โบราณ เช่น เด็กต้องมีความอ่อนน้อม เคารพนับถือ และเชื่อฟังผู้ใหญ่ เป็นต้น

ดร.นิพนธ์ คันทะเสวี ได้สรุปลักษณะของสังคมค้อยการพัฒนาว่า มีลักษณะ ๒ ประการ คือ ประการที่หนึ่ง มีวัฒนธรรมประเทอตอน คือ อลุ่มอลวย ผอนสั้นผอนยาว เกรงอกเกรงใจ เห็นบุคคลสำคัญกว่าหลักการ เห็นประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง มากกว่าของประเทศชาติ ฯลฯ ประการที่สอง มีการศึกษาคำ และซาคคุดยภวระหวางวิชาชีพ กับวิชาคานมนุชยธรรม นอกนั้นก็ล้วนแต่เป็นผลลัพท์ของปัจจัย ทั้งสองประการดังกล่าว (นิพนธ์ : ๒๕๑๕ : ๓๕) ซึ่งตาม ทฤษฎีสังคมไมตรีสัมพันธ์ของ ดร.วิริยูทธ วิเชียรโชติ เรียกสังคมแบบนี้ว่า สังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ (Affiliative Society) ซึ่งมีระบบคานิยมทางพรหมลิขิต มีอำนาจลคหลันกัน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขึ้นอยู่กับความรู้สึกว่า กลัวจะถูกทอดทิ้ง หรือ ถูกปฏิเสธ บุคคลไม่กล้า แสดงความคิดเห็น ซึ่งก่อให้เกิดลักษณะเกรงใจขึ้นในบุคคล และครอบคลุมถึงพฤติกรรมบางอย่างของบุคคลในสังคม ไม่ให้แสดงออกในสิ่งที่ต้องการแสดง (วิริยูทธ : ๒๕๑๓ : ๗๒)

จากรายงานการวิจัยเรื่อง "ความเกรงใจในคนไทย" ดร.วิริยูทธ และ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ กล่าวไว้ว่า "ลักษณะความเกรงใจ เป็นบุคลิกภาพที่เด่นของคนไทย และเป็นสิ่งที่ประทับใจชาวต่างประเทศ ที่ใคร่จักคนไทยอย่างใกล้ชิด นักหนังสือพิมพ์ หมอสอนศาสนา และนักสังคมวิทยาชาวต่างประเทศบางคน ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ในจดหมายเหตุน่าว่า "ความเกรงใจนั้น ยากที่จะหาข้อความที่จะมาอธิบายให้เข้าใจโดยแจ่มแจ้ง ในภาษาของเขาได้ แต่พออนุมานได้ว่า โกลไปทางความหมายของ "การเสียหน้า" ซึ่งมีอยู่มากในวัฒนธรรมจีน (วิริยูทธ และ นวลเพ็ญ : ๒๕๑๓ : ๑-๑๑) ลักษณะดังกล่าวนี้มีอยู่ในสังคมไทย "ความเกรงใจ" และการคิดถึง "หน้า" ของตนเอง ส่วนมากน่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น ๆ มากกว่าผลดี และถ้าประเทศชาติ กำลังพัฒนาอยู่ ลักษณะดังกล่าว อาจเป็นอุปสรรคขัดขวาง ไม่ให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและประสบผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้ เพราะว่าคนในชาติมีแต่สนใจเรื่องของตนอยู่ หรือสนใจจะรักษามวลประโยชน์ของตนเอง พวกพ้อง แทนที่จะสนใจในส่วนรวม เพื่อที่จะได้ช่วยกันพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า

ในการพัฒนาประเทศนั้น ความต้องการคานกำลังคน หรือ ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) นั้น มีความสำคัญมาก "ในบรรดาปัจจัยในการพัฒนาประเทศนั้น กำลังคนนับได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะว่าถ้ามีคนจำนวนพอสมควร มีความรู้ความสามารถเหมาะสม

แทนหน้าที่การงาน และมีการจัดการที่ดีแล้ว โอกาสที่จะทำงานให้ได้ดี และประหยัด ย่อม
 ง่ายขึ้นเป็นอันมาก "คน" สำคัญยิ่งกว่าเงิน และสิ่งของมากมายนัก เพราะถ้าคนสามารถแล้ว
 ทุกสิ่งทุกอย่างจะสำเร็จลุล่วงไปโดยดีและรวดเร็ว" (อ้างจาก สมพงษ์ เกษมสิน ๒๕๑๓ : ๔๔๔)
 นอกจากนั้น ยิ่งประเทศเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ มากเพียงไร ความต้องการด้านพลเมืองที่
 มีความฉลาดสามารถ ก็จะมีมากขึ้นเพียงนั้น แต่สาเหตุอย่างหนึ่งที่ประเทศค่อยพัฒนาไม่กระเตื้อง
 ขึ้นจากภาวะการค่อยพัฒนา เป็นเพราะชาวพลเมืองที่มีการศึกษาดี รวมอยู่ประการหนึ่ง
 (เกียรติชัย : ๒๕๑๖ : ๕) ฉะนั้นเราจะเห็นได้ว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้การ
 เจริญพัฒนาประเทศสำเร็จลงได้โดยดี เพราะว่าการศึกษา เป็นระบบที่มีหน้าที่พัฒนากำลังคน
 สำหรับไปพัฒนาประเทศชาติโดยตรง (วิรุพุทธ : ๒๕๑๕ : ๕๓)

จากเหตุผลข้างต้น จะเห็นว่าการศึกษสามารถสร้างและพัฒนากำลังคนให้มีประสิทธิ
 ภาพได้ เหมือนกับกำลังคนของประเทศ หรือ สังคมที่พัฒนาแล้ว โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 (Achievement Motive) เป็นระดับขั้นที่บ่งชี้ถึงควมมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ของกำลังคนได้
 อย่างหนึ่ง เพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้คนอยากทำ อยากประสบความสำเร็จ
 สำเร็จในงานที่คนทำ โรเบิร์ต ลี ไวน์ กล่าวถึงทางจิตวิทยา โดยเฉพาะในด้านแรงจูงใจ
 ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่จะช่วยให้ประเทศมีอัตราการพัฒนาเศรษฐกิจสูงขึ้น ซึ่งแรงขับ
 (drive) ของแต่ละบุคคลที่จะทำใหใฝ่เรียนนั้น เป็นสิ่งที่ต้องการของกิจกรรมการประกอบการ
 (Entrepreneurial activity) ซึ่งจะเริ่มจากการเปลี่ยนวัตถุดิบ เงินทุน และกำลังคน ให้
 กลายเป็นผลผลิต และรายได้ ถ้าแรงขับนี้กล้าแข็ง และกระจายไปในหมู่พลเมืองแล้ว เศรษฐกิจ
 ก็จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว ถ้าแรงขับอ่อน เศรษฐกิจก็เจริญช้า (อ้างจาก Edward Norbeck and
 Others : ๑๙๖๘ : ๓๕๑)

นอกจากนี้ แมคเคลแลน (Mc Clelland) ได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้ประกอบการ และ
 พบว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น มักจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate risk taking) ในกรณีที่ต้องการความสามารถ
 ไม่ใช่อะไรช่วย มีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยว บุคคลที่ต้องการความสัมฤทธิ์สูงมักไม่พอใจทำสิ่งต่าง ๆ
 ซึ่งไม่ต้องใช้ฝีมือ หากแต่เลือกสิ่งที่ยากพอสมควร เพราะมีความเชื่อมั่นในความสามารถ

ของตนเอง และการทำงานที่ยากได้สำเร็จนั้น ทำให้ตนเองพอใจ ส่วนผู้ที่มีความต้องการผลสัมฤทธิ์ต่ำ มักไม่กล้าเสี่ยง เพราะกลัวไม่สำเร็จ หรือมีเดิมนั้นก็มักจะเสี่ยงจนเกินไป ทั้ง ๆ ที่รู้ว่า จะทำไม่สำเร็จ แต่ก็หวังพึ่งโชค

๒. ขยันขันแข็ง (Energetic) หรือการกระทำแปลก ๆ ใหม่ ๆ อันจะทักให้ตนเองรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์สูง ไม่ได้ขยันขันแข็งไปทุกกรณี เขาจะมานะพากเพียร ต่อสิ่งที่ท้าทายด้วยความสามารถของตนเอง และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่า ได้ทำงานสำคัญเสร็จลุล่วงไป ผู้มีความต้องการสัมฤทธิ์สูง ไม่ขยันในงานที่เป็นกิจวัตร แต่จะขยันขันแข็ง เฉพาะงานที่ต้องใช้สมองขบคิด และงานที่ไม่ซ้ำแบบใคร หรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วงไป

๓. รับผิดชอบในตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูง มักพยายามทำงานให้สำเร็จ เพื่อความพอใจของตนเอง มีโชหวังให้คนอื่นยกย่องตน และชอบที่จะมีเสรีภาพ ในการที่จะทำ หรือคิดทำอะไร ไม่ชอบให้คนอื่นมาบงการ

๔. ต้องการทราบแน่ชัดว่า การตัดสินใจของเรามีผลอย่างไร (Knowledge results of decision) ไม่ใช่เพื่อคาดคะเนเอาว่า เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ นอกจากนี้ ผู้ที่ต้องการความสัมฤทธิ์สูง ยังพยายามทำให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีก เมื่อทราบแน่ชัดว่า การกระทำของตนเกิดผลประการใด

๕. คาดการณ์ล่วงหน้า(Anticipation of future possibility) ผู้ที่มีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูง มักเป็นผู้ที่มีแผนระยะยาว เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีความต้องการผลสัมฤทธิ์ต่ำ

๖. ความสันทัดในการจัดระบบงาน(Organizational skills) ซอนนี่แมคเคลเลนดกล่าวไว้ว่า ยังไม่มีหลักฐานการค้นคว้าอย่างเพียงพอ แต่มีความเห็นว่า เป็นลักษณะที่น่าจะเกิดสมรรถภาพในการจัดระบบงานยิ่งขึ้น (อ้างจาก อนันต์ จันทรภักดิ์ : ๒๕๑๓ : ๓ - ๘)

จะเห็นได้ว่า กำลังคนที่ม่แรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์นั้น จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศชาติ จึงเป็นการสมควร และจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะศึกษา เพื่อปลูกฝังบุคคลในชาติให้ม่ลักษณะความต้องการใ้สัมฤทธิ์ขึ้นในตัวเขา และอาจจะช่วยลบลบคุณลิกภาพ "ความเกรงใจ"

หรือการ "เสียหน้า ไ้หน้า" ใ้ทยอยลงไป อยู่ในระดับที่พอเหมาะพอควร อันจะทำให้กำลังคนของประเทศไทยมีคุณค่ายิ่งขึ้น และก็ยอมเป็นการง่ายที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

หักเหยมนานาอารยประเทศทั้งหลาย การที่จะเปลี่ยนแปลงลักษณะต่าง ๆ ของคนในสังคมที่กำลังพัฒนา ให้มีลักษณะของบุคคลที่อยู่ในสังคมที่พัฒนาแล้วนั้น สามารถทำได้ จากการจัดการศึกษาให้เหมาะสม กับความต้องการของประเทศและตัวผู้เรียนเอง แล้วปลูกฝังให้มีลักษณะของแรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์สูงได้ ซึ่งเมื่อมีแรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์สูง ก็อาจจะเปลี่ยนแปลงลักษณะอื่น ๆ ให้ดีขึ้นได้

ทวยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความเกรงใจ การไ้หน้า เสียหน้า และแรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และคนไทยมีลักษณะเหล่านี้มากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะคนไทยในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ซึ่งจะทำให้ทราบลักษณะต่าง ๆ ธรรมชาติของบุคลิกลักษณะเหล่านี้ อย่างเพียงพอ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่จะนำไปปรับปรุง แก้ไข ลักษณะเหล่านี้ เพื่อผลสุดท้ายที่จะผลิตกำลังคนที่สามารถ ไปพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของความเกรงใจ, แรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์, และการไ้หน้า เสียหน้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และนักศึกษาวิทยาลัยครู ระดับ ป.กศ สูงตามหัวข้อต่อไปนี้

- ความเกรงใจจะมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบไ้หน้า - เสียหน้า หรือไม่เพียงใด
- ความเกรงใจจะมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบแรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์ หรือไม่เพียงใด
- บุคลิกภาพแบบไ้หน้า - เสียหน้า จะมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบแรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์ หรือไม่เพียงใด

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ "ความเกรงใจ" "แรงจูงใจใ้สัมฤทธิ์" และ "ไ้หน้า - เสียหน้า" ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ระหว่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กับ ป.กศ สูง

- ระหว่างนักเรียนต่างจังหวัด กับ กรุงเทพมหานคร
- ✓ ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายจีน กับ นักเรียนไทยเชื้อสายไทย
- ระหว่างนักเรียนไทยที่ไค้คะแนนจากแบบทดสอบ ความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, ใค้หน้า - เสียหน้า สูง กับ นักเรียนที่ไค้คะแนนแบบทดสอบทั้ง ๓ ค่า
- ระหว่างเพศชาย กับ เพศหญิง

๓. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, ใค้หน้า - เสียหน้า ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ระดับชั้น
- ถิ่นฐาน
- เชื้อสาย

ความสำคัญของการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ ของบุคลิกภาพ ใค้หน้า - เสียหน้า, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเกรงใจ อีกทั้งทำให้เราทราบว่า บุคลิกภาพเหล่านี้ เป็นบุคลิกภาพที่พึงปรารถนา หรือไม่เพียงใด ในสังคมที่กำลังพัฒนาเช่นประเทศไทยนี้ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์อย่างมากแก่ผู้ประกอบการ ครู ผู้แนะแนว ตลอดจนผู้บริหารการศึกษา ในการที่จะ อบรมสั่งสอน เลี้ยงดู และการจัดหลักสูตร, ระบบการศึกษา เพื่อให้เยาวชนไทยเป็นบุคคลที่มี บุคลิกภาพ, ความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และใค้หน้า - เสียหน้า มากน้อยเพียงใด ใค้ไร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษา หาความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบ บุคลิกภาพเกรงใจ, ใค้หน้าเสียหน้า, และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยศึกษาจากมวลประชากรที่ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ นักศึกษาวิทยาลัยครูระดับ ป.กศ. สูง ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดลพบุรี

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปร (Variables) ที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ หาความสัมพันธ์ มีตัวแปร ๓ ตัว คือ

- ความเกรงใจ
- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- ไทหนา - เสียหน้า

ตอนที่ ๒ ศึกษาเปรียบเทียบ ความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, ไทหนา - เสียหน้า กับตัวแปรอื่น ๆ

ก. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

- ความเกรงใจ
- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- ไทหนา - เสียหน้า
- ระเบียบชั้น
- ถิ่นฐาน
- วัฒนธรรม
- เพศ

ข. ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

- ความเกรงใจ
- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- ไทหนา - เสียหน้า

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. ความเกรงใจ หมายถึง กลวิธีทางจิตวิทยาที่บุคคลใช้เพื่อรักษาบรรยากาศทางสังคม บุคคลสัมพันธ์ (Interpersonal Relationship) ทศนคติ และการรักษาหน้า (Self - Image) ที่มีอยู่ ให้คงสภาพเดิมหรือดีขึ้น โดยระงับ (Inhibition) ที่จะไม่ทำตามความตั้งใจ หรือความต้องการของตน หรือจำต้องทำตรงข้ามกับความตั้งใจ หรือความต้องการ

นั้น หรือเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่น (อ้างจาก ประสิทธิ์ บัวคลี่ ๒๕๑๔ : ๘)

๒. ใต้อหัง คือ ความรู้สึกของบุคคล ที่มีต่อการแสดงออกของบุคคล หรือสังคม อันเป็นผลเนื่องมาจากการกระทำของตน หรือการกระทำอันเกี่ยวกับตน ซึ่งก่อให้เกิดความภูมิใจ ดีใจ สบายใจ กระหม่อม มีความสุข

๓. เสียหน้า คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการแสดงออกของบุคคล หรือสังคม อันเป็นผลเนื่องมาจากการกระทำของตน หรือการกระทำอันเกี่ยวกับตน ซึ่งก่อให้เกิดความเสียใจ วิตกกังวล เป็นทุกข์ อับอาย ขาดหน้า

๔. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ทั้งในการแข่งขัน และการทำงานด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

หรือปรารถนาที่จะเอาชนะ หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น ๆ พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

๕. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๕

๖. นักศึกษาวิทยาลัยครูระดับ ป.กศ. สูง หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้น ป.กศ. สูง ปีการศึกษา ๒๕๑๕

๗. นักเรียนต่างจังหวัด หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในจังหวัดลพบุรี

๘. นักเรียนกรุงเทพมหานคร หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ใน กรุงเทพมหานคร

ทฤษฎี เอกสาร และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎี และเอกสาร เกี่ยวกับความเกรงใจ

๕ ดร.วิรุฑธ วิเชียรโชติ (๒๕๑๓ : ๒ - ๓) ได้พูดถึงทฤษฎีสังคม ไนตรีสัมพันธ์ โดยเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของสังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์ (Achievement Society) กับสังคมไนตรีสัมพันธ์ (Affiliative Society) ซึ่งสังคมแบบหลังนี้ เป็นแบบสังคมของไทย พอจะสรุปได้ดังนี้

๑. พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม มีลักษณะ เป็นประเพณีนิยม ยึดถือ

วิธีการเจริญรอยตามบรรพบุรุษ

๒. พื้นฐานทางการเมือง มีลักษณะเป็นอัตตาคาริปไตย คือมีระบบเจ้าขุนมูลนาย ส่วนมากยังคำนึงถึงฐานะ และความสำคัญของบุคคลในการอยู่ร่วมกัน

๓. พื้นฐานทางอุดมคติ ค่านิยม มีลักษณะเป็นแบบถือโชคดลก เชื่อในบุญวาสนา โชคชะตา ตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่คิดว่าจะมีอิทธิพลต่อชีวิต ซึ่งเป็นความเชื่อที่ปราศจากเหตุผล

๔. พื้นฐานทางจิตวิทยา และสังคม มีลักษณะเป็นแบบขึ้นซึ่งกันและกัน คือ มีการดำเนินชีวิตที่ต้องผูกพันกับคนอื่น ไม่มีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองโดยสมบูรณ์ จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็มักคำนึงถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง จนบางครั้ง ทำให้เป้าประสงค์เดิมเปลี่ยนไป

๕. พื้นฐานทางจิตวิทยา มีลักษณะของการยับยั้งชั่งใจ คือลักษณะที่บุคคลไม่กล้าตัดสินใจกระทำสิ่งใดโดยง่าย เพราะเกรงจะกระทบกระเทือนความรู้สึกของบุคคลอื่น

ฟิลลิปส์ (Phillips, ๑๙๖๕) กล่าวถึงลักษณะของคนไทยโดยทั่ว ๆ ไปว่า มีนิสัยเซื่องช้า เยือกเย็น สุขุม ซื่อสัตย์ ซอมเก็บตัว เป็นคนนิ่งนวลไม่โอ้อวด มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ระวังระมัดระวังในเรื่องคำพูด ไม่พูดในสิ่งที่จะทำให้คนอื่นไม่พอใจ เพราะถือว่า ถ้าจะให้มิตรภาพเป็นไปด้วยดีแล้ว สิ่งที่จะต้องระวังมากที่สุดคือคำพูด (อ้างจาก วิจารณ์ ๒๕๑๔ : ๑๓)

จากการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับเมืองไทย บลันชาร์ค (Blanchard) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า คนไทยยึดถืออยู่เบกขา หรือความวางเฉยอยู่เสมอ และมากเกินไปจนบางครั้งทำให้เป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าในการงาน เช่น การพูดว่า "ไม่เป็นไร" "ใจเย็น ๆ" "เฉยไว้แล้วดีเอง" และ "เกรงใจ" ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ต้องการรักษาหน้า หรือ ถนอมความรู้สึกของผู้อื่นไว้ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตนกับผู้อื่นไว้

จากข้อสังเกตของบลันชาร์ค ทำให้ได้ข้อคิดว่า คนไทยโดยทั่ว ๆ ไปยึดถือสัมพันธภาพเป็นหลัก จึงทำให้ดูเหมือนว่าบางครั้ง สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในสังคมไทย เป็นไปอย่างสวมหน้ากากเข้าหากัน และปิดบังธาตุแท้ของตนเอาไว้ กล่าวคือ มักจะแสดง

ความรู้สึกออกมาตรงข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริง เพื่อหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้งระหว่างบุคคล ทั้งนี้ เพราะคนไทยเชื่อว่า บุคคลที่ไม่แสดงความรู้สึกออกมานั้น คือบุคคลที่ใจดี ไม่ทะเลาะถกเถียงกับใคร เป็นคนสุ่มรอบคอบ เป็นคนสุภาพ เป็นคนดี (Kaplan : ๑๙๖๑)
(อ้างจาก ปรากฏการณ์ : ๒๕๑๕ : ๑๗)

จากลักษณะสังคมของไทยที่กล่าวมาแล้วนั้น ชี้ให้เห็นว่า บุคคลในสังคมไมตรีสัมพันธ์นั้น มักจะวิร้อ ขาดความกล้า และขาดความคิดริเริ่มในการจะดำเนินกิจการให้ก้าวหน้าตามสภาพของชีวิตที่กำลังพัฒนา นั่นคือ แต่ละคนมักจะพูดว่า ไม่โกรธ ไม่เป็นไรคอยอีก ๒ - ๓ วันก็ได้ ใจเย็น ๆ ลักษณะเหล่านี้ ประมวลกันเข้ากลายเป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งของคนไทยที่เรียกว่า "ความเกรงใจ" ซึ่งบดินทรารค (อ้างจาก บุญดือ ทองอยู่ : ๒๕๑๔ . ๑๔) เองก็กล่าวถึงลักษณะความเกรงใจของคนไทยว่า เป็นลักษณะอย่างหนึ่งซึ่งคนไทยยังยากใจในการทำกิจการต่าง ๆ เพราะกลัวจะนำความผิดหวังมาสู่ตนเอง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ ในบางครั้ง จึงแสดงพฤติกรรมไม่ตรงกับจุดประสงค์ของตนเอง เพียงเพื่อรักษาความสัมพันธ์เอาไว้ ✕

การศึกษาเกี่ยวกับความเกรงใจ

การศึกษาเรื่องความเกรงใจนี้ ยังไม่ค่อยมีคนสนใจศึกษากัน ยิ่งในต่างประเทศแล้วกล่าวได้ว่า ไม่มีใครทำเลย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า ความเกรงใจนี้มีอยู่เฉพาะคนไทยหรือพวกที่อยู่ในสังคมไมตรีสัมพันธ์เท่านั้น การศึกษาก็ยังอยู่ในวงแคบอยู่ แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาเรื่องความเกรงใจนี้ ในประเทศไทยก็เพิ่งเริ่มศึกษากัน โดย ดร.วิรุพท วิเชียรโชติ และ ดร.นวดเพ็ญ วิเชียรโชติ เป็นกลุ่มแรกที่สนใจและศึกษาเรื่องนี้ โดยเริ่มศึกษาถึงลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างชาวนานจังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี ๑๕๐ คน และนิสิตนักศึกษาอีก ๑๐๐ คน โดยใช้วิธีให้สัมพันธ์ค่ากับพฤติกรรมและให้เขียน Critical incidents ที่เกี่ยวกับความเกรงใจ แล้วจึงนำเรื่องมาวิเคราะห์ตามโครงหน้าบุคคลสัมพันธ์ ทำให้เราทราบว่า "ความเกรงใจ" เป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่เก็บกอดและควบคุมความประพฤติทางสังคมให้อยู่ในกรอบ หรือ ขอบเขตของความเหมาะสมตามที่สังคมยอมรับ ฉะนั้น ความเกรงใจในฐานะที่เป็นค่านิยม จึงทำหน้าที่คล้าย Super ego ที่คอย

ระแวกระวังยับยั้งมีให้ตัวเราทำอะไรผิดพลาดไปจากค่านิยมอันดีงาม

นอกจากนั้น ลักษณะเด่นชัดอีกประการหนึ่งของความเกรงใจก็คือ Defense Mechanism โดยการรักษาหน้าของตนเอง และรักษาหน้าของผู้อื่น ที่เราเคารพรักใคร่ชอบพอและบางครั้งก็เป็นการหาสาเหตุเพื่อแก้ตัว เช่น ในกรณีที่เกิดความกลัว ไม่กล้าแสดงออกซึ่งความปรารถนาของตนแล้วอ้างว่า เพราะ "เกรงใจ" เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากการพัฒนาบุคลิกภาพแบบกดของคนไทย ที่ไม่นิยมให้เด็กได้แสดงความเป็นตัวของตัวเองออกมา ประกอบด้วย ความเกรงขามผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของสังคมแบบไม่ศรีสัมพันธ ทำให้บุคลิกภาพแบบเก็บตัวเป็นแบบกระสวน ที่ได้รับการนิยมในสังคมไทยว่า เป็นลักษณะของคนดี กล่าวคือ เรียบร้อย มีความสงบเสงี่ยม เจียมคน

หลังจากศึกษาถึงลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจแล้ว คร.วีรยุทธ และ คร.นวลเพ็ญ ได้ศึกษาถึงสาเหตุและผลของความเกรงใจ, ไม่เกรงใจ ตลอดจนผลดี ผลเสียของความเกรงใจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างใหม่ทั้ง ๒ คราว และใช้แบบสอบถามชนิดสัมพันธค่า โดยกำหนดค่า "เกรงใจ" "ไม่เกรงใจ" ให้ ส่วนอีกพวกหนึ่งให้เขียน Critical incidents บอกถึงผลดี ผลเสีย ของความเกรงใจ ไว้ตอนท้ายเรื่องด้วย ได้ผลออกมาว่า สาเหตุของความเกรงใจ มักจะมาจากบุคคลที่มีบุญคุณต่อเรา ผู้ที่อาวุโสกว่าเรา ไม่ว่าจะอาวุโสกว่าในทางวัยวุฒิ คุณวุฒิ หรือชาติวุฒิ ยอมทำให้เกิดความเกรงใจทั้งนั้น หรืออาจจะเป็นเพราะว่าเราถูกรอบร้อมมาในสังคมแบบนี้ จึงทำให้เราเป็นคนนอบนอมถ่อมตน ไม่ค่อยจะกล้าทำอะไร เพราะความกลัวหลายอย่าง จึงทำให้คนไทยเมื่อคุณเณิน ๆ เป็นคนดีมาก สุภาพเรียบร้อย ใจเย็น ฯลฯ แต่แท้จริงแล้ว เราไม่กล้าคิด กล้าทำ และมีความเกรงใจสูงมากกว่า จึงทำให้คนไทยมีอุปนิสัยแบบนั้น

X ผลที่ได้รับคามมาจากความเกรงใจก็คือ ทำให้เราเป็นคนที่ไม่แน่นอน โดดเดี่ยว ทัศนใจไม่ถูก บางครั้งอาจจะทำอะไรผิด ๆ ซึ่งเป็นการผิดทำ เพราะเกรงใจ และทำให้เราเป็นทุกข์ได้ มีความวิตกกังวลเพิ่มขึ้น แต่บางครั้งก็อาจจะ เป็นผลดีแก่ตนเองบ้าง ถ้าเราเกรงใจถูกกาลเทศะ เช่น เราอยากจะขอเงินพอ แต่พอนอนหลับ จึงเกรงใจพอลอยไปพอตื่นนอนจึงขอ ผลก็คือได้เงิน ซึ่งถ้าเราไม่มีความเกรงใจแล้ว เข้าไปปลุกพ่อเพื่อขอเงิน ดีไม่ดีก็จะถูกคุดออกมา แถมเงินก็อาจจะไม่ได้ด้วย

สาเหตุของความไม่เกรงใจ ส่วนมากจะมาจากบุคคลที่ตรงไปตรงมา เปิดเผย หรือบางทีก็มาจาก คนก้าวร้าว เจ้าอารมณ์ และอาจจะเนื่องมาจากสภาพสังคมสมัยใหม่ด้วย ซึ่งสังคมสมัยใหม่ทุกคนต้องแข่งขันกันตลอดเวลา เพื่อความอยู่รอดของตนเอง ดังนั้นจึงเป็น สังคมที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงทำให้ความเกรงใจมีน้อย ซึ่งผิดกับสังคมไมตรีสัมพันธ์ ซึ่ง มีความเกรงใจสูง

ส่วนผลของความไม่เกรงใจนั้น ทำให้เกิดความคิดที่ว่า เรามีสิทธิที่จะทำ, เราทำถูกแล้ว, งานก้าวหน้า กล่าวคือ เรื่องเกี่ยวกับตัวเราก็คือขึ้น ตัดสินใจก็ขึ้น กล่าวหา กล่าวคิด แต่ก็มีผลเสียในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่นอาจเสียเพื่อนหรือผู้ใหญ่ไม่ชอบใจ เห็นว่าเราขาดความเคารพอ่อนน้อม หรือบางทีไม่มีใครอยากจะทำกับเรา ทำให้เราเหวอได้ จึง นับได้ว่า มีทั้งส่วนดี ส่วนเสีย ซึ่งน่าที่จะศึกษาต่อไป

นอกจากสาเหตุและผลของความเกรงใจ และไม่เกรงใจแล้ว จาก Critical incidents ที่คณะผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างเขียน พร้อมทั้งชี้ให้เห็นผลดีผลเสีย ของความเกรงใจ ทำให้เราทราบว่า ผลดีของความเกรงใจ ช่วยได้มากในเรื่องถนอมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ให้ดีและยืนยาวต่อไปได้ และบางครั้งก็ได้สิ่งที่ต้องการด้วย เช่นตัวอย่าง เรื่องขอเงินพ่อที่ยก ตัวอย่างไปแล้ว ผลดีก็ยกย่องคือ ทำให้ไม่มีศัตรู เพราะความขี้เกรงใจนี้แหละ ทำให้คนรัก มากกว่าคนเกลียด มีมิตรภาพต่อกัน

แต่ผลเสียก็มีมาก คือทำให้เสียผลประโยชน์ หย่อนสมรรถภาพ เกิดความ เคื่อครอน ไม่กล้าที่จะทำอะไรลงไปให้แน่นอน ลังเลใจ เป็นต้น ซึ่งผลเสียนี้ส่วนมากเกิด แก่ผู้ที่เกรงใจมากกว่าเกิดแก่คนอื่น แต่ผลดีนั้นเกิดทั้ง ๒ ฝ่าย จึงทำให้น่าคิดต่อไปว่า เรา ควรจะลดความเกรงใจลงไหม เพราะผลเสีย เกิดขึ้นแก่เราฝ่ายเดียว ทำไมเราจะมาฆ่า เสียประโยชน์ฝ่ายเดียวเล่า X

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความเกรงใจในคนไทย ของ ดร.วิรัช และ ดร. นวลเพ็ญ นี้เอง ทำให้เป็นแนวทางที่จะศึกษาให้ลึกซึ้งลงไปอีก ซึ่งก็ได้มีผู้วิจัยเพิ่มเติม ดังจะได้อีกกล่าวต่อไป

ความเกรงใจและความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนไทยชั้น ม.ศ.๓ ในต่างจังหวัด และใน กรุงเทพฯ กับนักเรียนนานาชาติ ปีการศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๔๑๒ คน พบว่า ความวิตกกังวลสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความเกรงใจ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความวิตกกังวลสูง จะมีความเกรงใจมากและน้อย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความวิตกกังวลต่ำ จะมีความเกรงใจปานกลาง และพบอีกว่า ความเกรงใจสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ คนที่มีความเกรงใจน้อยและเกรงใจมาก มีความคิดสร้างสรรค์น้อย ส่วนคนที่มีความเกรงใจปานกลาง กลับมีความคิดสร้างสรรค์สูง

นอกจากนั้น ผลการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนนานาชาติ กับ นักเรียนไทย นักเรียนนานาชาติจะมีความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนไทย และมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนไทยทั้ง ๒ กลุ่ม มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

จากข้อเท็จจริงจากการศึกษาของ ประสิทธิ์ บัวคลี ทำให้เราเห็นว่า คนที่จะคิดอะไรใหม่ ๆ หรือ แปลก ๆ นั้น ควรจะมีความเกรงใจปานกลางหรือน้อย และมีส่วนช่วยลดความวิตกกังวลลงด้วย กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความเกรงใจปานกลาง เขาก็จะรู้ว่าอะไรหรือเมื่อใด ควรเกรงใจ ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีทั้งสองฝ่าย และจะทำให้ความวิตกกังวลที่อาจจะเกิดจากความเกรงใจลดลง เพราะเมื่อเราทำสิ่งที่ถูกต้องก็ควร ก็จะสบายใจ ลดความวิตกกังวล และเมื่อจะต้องมีความเกรงใจ ก็เพราะจะทำให้ไม่ผลดีเกิดขึ้นแก่เรา และเป็นการรักษาสัมพันธ์ภาพเอาไว้ จึงช่วยลดความวิตกกังวลได้

นอกจากนั้นผลการวิจัย ทำให้ยืนยันได้ว่า สังคมแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกเป็นอิสระ กล้าแสดงความคิดเห็นมากกว่าเด็กในสังคมไมตรีสัมพันธ์ ซึ่งผลแสดงออกให้เห็นจากความคิดสร้างสรรค์ของเด็กนานาชาติสูงกว่าเด็กไทย เพราะฉะนั้นถ้าจะช่วยให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ดีขึ้น เราก็ควรจะให้เด็กของเราลดความเกรงใจลงเสียบ้าง เพราะมันเป็นตัวทำให้ความคิดสร้างสรรค์ลดน้อยลง ประการหนึ่ง

วีราพร เทพวิรพงศ์ (๒๕๑๔ : ๑๗๐ - ๑๘๑) ได้ศึกษาความเกรงใจ กับ พฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่มของนิสิตปีที่ ๓ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปีการศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๕๓๒ คน ได้ผลดังนี้ ความเกรงใจสัมพันธ์โดยตรงกับค่านิยมไมตรี

สัมพันธ ซึ่งประกอบด้วยคำพูดที่แสดงค่านิยมเกี่ยวกับพรหมลิขิต และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การใช้
 สรรพนามที่แสดงถึงอำนาจลึกลับกัน การคำนึงถึงการพึ่งพาอาศัยกัน ความเอื้อเพื่อ
 เผื่อแผ่ การเน้นการสร้างอาณาจักรให้กับตนเอง ญาติพี่น้อง และพวกพ้อง การเน้น การ
 เสียสละมากกว่าความยุติธรรม และการเน้นความซื่อสัตย์ต่อกลุ่มเล็กมากกว่าต่อกลุ่มใหญ่
 การมุ่งถึงความสุขในปัจจุบัน การเน้นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ความรู้สึกว่าตนเอง
 ไม่ค่อยมีค่า ขาดความองอาจ ความสงบเสงี่ยมเจียมตน ซึ่งตรงกับลักษณะสังคมแบบไมตรี
 สัมพันธ ซึ่ง ดร.วิรัช ใต้ศึกษามาแล้วในตอนต้น เป็นการเน้นให้เห็นชัดว่า ความเกรงใจ
 เป็นค่านิยมที่สำคัญอย่างหนึ่ง ของสังคมแบบไมตรีสัมพันธ

* ผลการวิจัยอีกข้อหนึ่งของ วิราพร ที่พบคือ ความเกรงใจสัมพันธแบบเส้นโค้ง
 กับความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจน้อย จะมีความคิดสร้างสรรค์
 มากที่สุด แต่กลุ่มที่มีความเกรงใจปานกลางและเกรงใจมาก มีความคิดสร้างสรรค์ปานกลาง
 ซึ่งต่างกับผลวิจัยของประสิทธิ์ บัวคลี ที่พบว่า ความเกรงใจปานกลาง จะมีความคิดสร้างสรรค์
 สูง ซึ่งผลที่ต่างกันนี้ อาจจะขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง วิธีการทดสอบและองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ทำให้ผล
 ไม่ตรงกัน แต่ตามความเป็นจริงที่น่าจะถูกของมากที่สุดคือ ผู้มีความเกรงใจน้อยน่าจะมี
 ความคิดสร้างสรรค์สูง กว่าผู้ที่มีความเกรงใจปานกลาง เพราะถ้าคนใดที่มีความเกรงใจมากแล้ว
 ย่อมจะเป็นคนที่จะคิดอะไรก็คอยระมัดระวัง กลัวจะผิดต่าง ๆ นานา จึงทำให้ความคิดสร้างสรรค์
 หรือความกล้าที่จะผิดพลาดน้อยกว่าผู้ที่มีความเกรงใจน้อย ดังนั้น คนที่มีความเกรงใจน้อย
 จึงน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าคนที่มีความเกรงใจปานกลาง ซึ่งตรงตามผลวิจัยของ
 วิราพร ที่ได้ศึกษาไว้

นอกจากนั้น วิราพร ยังได้ศึกษาถึงการแสดงพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อ
 เปรียบเทียบกับความเกรงใจ พบว่า นิสิตที่มีความเกรงใจสูง จะแสดงพฤติกรรมจำพวกคล้อย
 ตามความคิดเห็นของผู้อื่น (Conformity) มีความตึงเครียด ซากขอเสนอแนะ ซึ่งกล่าวได้ว่า
 เป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง แต่ก็มีพฤติกรรมทางสังคมก็คือ เรียบร้อย มีการเก็บกด
 ทางอารมณ์ ไม่ค่อยแสดงออก ซึ่งเรียกได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลดีกว่าผู้ที่เกรงใจน้อย

ส่วนนิสิตที่มีความเกรงใจน้อย จะแสดงอาการเป็นตัวของตัวเองมาก มีความ
 กระตือรือร้นที่จะคิดหรือเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ กล้าโต้แย้ง หรือกล้ากระทำในสิ่งที่ตนเองคิด

ว่าถูก มีความเป็นผู้นำ สามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงไปตรงมา เป็นต้น จากพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างแสดงออก จะเห็นได้ว่า คนที่มีความเกรงใจต่ำ จะแสดงความเป็นตัวของตัวเองมากกว่าคนที่มีความเกรงใจสูง ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่เราต้องการที่จะให้คนไทยเรามีให้มากขึ้น เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศได้

นอกจากนั้น ผลการวิจัยของ วีราพร ยังชี้ให้เห็นอีกว่า นิสิตกลุ่มที่มีผู้อาวุโสอยู่ด้วยจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกไปในทางที่มีความเกรงใจมากขึ้น คือ ไม่ค่อยกล้าแสดงออก ซึ่งความคิดเห็นต่าง ๆ หรือจะโต้แย้งตามความคิดเห็น มีความตึงเครียดมาก แต่ในนิสิตกลุ่มที่ไม่มีผู้อาวุโสอยู่ จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นตัวของตัวเองมาก เหมือนคนที่มีความเกรงใจน้อย ซึ่งจากผลวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าอิทธิพลของค่านิยมอาวุโส ทำให้คนที่ต่ำกว่าจะมีความเกรงใจ และไม่กล้าแสดงพฤติกรรมบางอย่างออกมา ซึ่งสอดคล้องกับสาเหตุของความเกรงใจ ที่ ดร.วีรยุทธ และ ดร.นวลเพ็ญ ได้ศึกษาเป็นครั้งแรกว่า ความเกรงใจ มักจะเกิดเนื่องมาจากผู้อาวุโสกว่าเรา เช่น ผู้บังคับบัญชา พ่อแม่ ครูอาจารย์ เป็นต้น *

ปราชญ์ลาป็น กัณห์เนตร (๒๕๑๕ : ๑๓๖ - ๑๔๖) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล, ความเกรงใจ และการปรับตัว ของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดจำนวน ๒๐๐ คน ได้ผลถึงความเกรงใจสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม (ทางลบ) กับ พฤติกรรมตำหนิ และแก้ปัญหาที่คนอื่น ส่วนพฤติกรรมตำหนิตนเอง และพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจ แต่พฤติกรรมการแก้ปัญหาที่ตนเอง และพฤติกรรมการแก้ปัญหา โดยถือว่าเกิดขึ้นเองก็ส่งไปได้เองนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับความเกรงใจ

* จากผลการวิจัยของปราชญ์ลาป็น ทำให้เราเห็นลักษณะของคนไทยดีขึ้น โดยเฉพาะความเกรงใจ และเป็นการชี้ให้เห็นชัดว่า คนในสังคมไม่ตรีสัมพันธ์ มีค่านิยมที่พยายามจะรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จะเห็นได้ว่า ไม่ชอบที่จะไปก้าวร้าว ตำหนิ ตีเตียนบุคคลอื่น หรือไปบังคับคนอื่นให้ตามใจตนเอง แม้ว่าบางครั้ง จะเป็นการฟื้นความรู้สึก และเกิดผลเสียแก่ตน ก็อุตส่าห์ยอมรับเอาไว้คนเดียว ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า เป็นคนขี้เกรงใจ กลัวจะไปทำให้อีกคนอื่นยุ่งยากไปช่วย ให้ตนเองยุ่งแต่เพียงคนเดียวดีกว่า ดังนั้น เวลาเมื่อเรื่องอะไรขึ้นมา ก็อาจจะยกโทษให้ คิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย หรือไม่ก็ตำหนิตนเอง

มากกว่าจะไปตำหนิคนอื่น ที่ทำเช่นนั้นก็เพื่อจะลดความวิตกกังวล ที่เกิดขึ้นจากเรื่องราว นั้น ๆ ใ้หน้อยลงนั่นเอง

ส่วนพฤติกรรมการแก้ปัญหาที่ตนเอง และการแก้ปัญหาที่ถือว่าเกิดเองก็สงบเอง ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความเกรงใจนั้น อาจจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า สังคมของเราไม่ได้สอนให้ลูกหลานได้ฟังตนเองมากเท่าไร จึงไม่รู้จักแก้ปัญหาด้วยตน มักชอบที่จะให้คนอื่นช่วยเหลือ คือคองฟังคนอื่นอยู่เรื่อย ๆ ไม่รู้จักช่วยตนเอง แม้จะมีเรื่องกลุ้มใจก็ตาม ก็ไม่แก้ไขตรงจุด แต่แก้พอเป็นเครื่องลดความวิตกกังวลลงไปเท่านั้น นอกจากนี้ คนไทยเราอาจจะได้รับอิทธิพลจากค่านิยมมาจากวัฒนธรรมประเพณี ฯลฯ จนทำให้เป็นคนเฉย ๆ เชื่องช้า ไม่ค่อยสนใจในเรื่องต่าง ๆ จึงทำให้คนไทยไม่ว่าจะมีความเกรงใจมากหรือน้อย ก็มีลักษณะที่ไม่ค่อยชอบแก้ปัญหา หรือ ปล่อยให้มันสงบเองก็กล่าวแล้ว ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ควรแก้ไขให้คนไทยเรารู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง หรือ เป็นคนกระฉับกระเฉงขึ้น เป็น "ทองรอรอน" ขึ้น

นอกจากนั้น ปรัชญาลัทธิขงจื้อ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ และการปรับตัว

จุมพล พูลภัทรชีวิน (๒๕๑๕ : ๓๔) ศึกษา "มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ" ของนักเรียนที่เป็นผู้นำ และนักเรียนที่เป็นผู้ตาม ในระดับชั้น ม.ศ. ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ได้ผลดังนี้

ผู้นำทั้งหมด ผู้นำชาย ผู้นำหญิง มีความเกรงใจ ไม่แตกต่างกับผู้ตามทั้งหมด ผู้ตามชายและผู้ตามหญิง ผู้นำชายและผู้นำหญิง มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ตามชายมีความเกรงใจมากกว่าผู้ตามหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = .๐๑$)

ส่วนมโนภาพแห่งตน (Self Concept) และความวิตกกังวล ไม่มีความสัมพันธ์กับความเกรงใจ ผลการวิจัยของจุมพลนี้ ไม่ตรงกับหลาย ๆ คน ที่ศึกษาพบว่า ความวิตกกังวลสัมพันธ์กับความเกรงใจ ซึ่งผู้วิจัยเองก็ยอมรับว่า อาจเกิดมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำให้ไม่พบความสัมพันธ์ของความเกรงใจกับตัวแปรอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้นำหญิง มีความวิตกกังวลสัมพันธ์ในทางกลับกัน (ทางลบ) กับ ความเกรงใจ เพียงกลุ่มเดียว และก็ความแตกต่างระหว่างผู้ตามชายและหญิงอีกกลุ่มหนึ่ง ที่พบความแตกต่าง จึงอาจจะเป็นเพราะว่า เพศคงจะเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเกรงใจมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ ก็ได้ น่าที่จะศึกษาเพื่อความแน่ใจยิ่งขึ้น

× สุจินต์ ปริชามารถ (๒๕๑๕ : ๑๒๘) ศึกษาความตึกสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ซัดกับสังคัม ได้ผลดังนี้

ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางลบกับความตึกสร้างสรรค์ ($P = .๐๑$) ในนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคัม แต่ไม่พบความสัมพันธ์ในนักเรียนที่ประพฤติซัดกับสังคัม และนักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคัม

นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคัมมีความเกรงใจสัมพันธ์ในทางบวกกับลักษณะความเป็นผู้นำ ($P = .๐๕$) แต่ไม่พบความสัมพันธ์ในนักเรียนที่ประพฤติซัดกับสังคัม และนักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคัม

นักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคัม และนักเรียนที่ประพฤติซัดกับสังคัม มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคัม มีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคัม และนักเรียนหญิงที่ประพฤติซัดกับสังคัม ($P = .๐๐๑$)

ผลการศึกษาของ สุจินต์ ก็ให้ผลเด่นชัดในเมื่อแยกเพศและทำให้เราเห็นว่าบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูง มักจะมีความเกรงใจสูง ดังเช่นนักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคัมมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพราะนักเรียนที่ประพฤติซัดกับสังคัม มักจะมีความวิตกกังวลในความประพฤติของตน ซึ่งไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับของสังคัม จึงอาจจะพยายามหาทางที่จะทำให้สังคัมยอมรับ

× พรพิมล เฟื่องศรีทอง (๒๕๑๕ : ๒๑๓ - ๒๑๖) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งบุคลิกภาพค่านหนึ่ง มีความเกรงใจ พรพิมลพบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จมีความเกรงใจมากกว่านักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.๐๕$ แต่ในการเปรียบเทียบระหว่างครูที่ประสบความสำเร็จกับครูที่ไม่ประสบความสำเร็จ และนักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จกับนักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จ และครูที่ไม่ประสบความสำเร็จและนักวิทยาศาสตร์ที่ไม่ประสบความสำเร็จ พบว่ามีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน เราจึงอาจสรุปได้ว่า ในอาชีพเดียวกันจะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน และต่างอาชีพกันอาจจะมีเกรงใจแตกต่างกัน โดยเฉพาะอาชีพครู ที่ต้องประพฤติตามความคาดหวังของสังคัม เป็นคนสุภาพเรียบร้อย จึงความเกรงใจมาก

มุกดา ศรียงค์ (อ้างจาก ประภาพิศ ศรีตระกูล : ๔๒) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กจีนและเด็กไทย ชั้น ป.๗ ในโรงเรียนไทย และโรงเรียนจีน จังหวัดพระนคร ๕ แห่ง ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างความเกรงใจกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเกรงใจกับบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์กล่าวคือ ในกลุ่มเด็กไทยที่มีความเกรงใจสูงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ในกลุ่มเด็กจีนที่ความเกรงใจสูง จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ในกลุ่มเด็กไทยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก แต่ในกลุ่มเด็กจีนมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ส่วนในเรื่องความเกรงใจพบว่า เด็กไทยมีความเกรงใจสูงกว่าเด็กจีน ทั้งเด็กไทยและเด็กจีน เพศหญิงมีความเกรงใจสูงกว่าเพศชาย ไม่มีความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง เด็กไทยและเด็กจีน และกลุ่มที่มีความเกรงใจสูง และกลุ่มที่มีความเกรงใจต่ำ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการไต่หน้าเสียน้ำ

เนื่องจากเรื่องการไต่หน้าเสียน้ำนี้ ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาย่างจริงจัง มีแต่เพียงกล่าวถึงการรักษาหน้า (Face - Saving) เท่านั้นที่คนพบ ซึ่งอาจจะกล่าวว่าการรักษานี้ก็คือ การรักษา "ตัวตน" (Self) หรือระบบตัวตน (Self System) ให้ปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่มาคุกคามขู่เข็ญ ตัวตนของคนเหล่านั้นนั่นเอง และเมื่อตัวตนถูกคุกคามก็จะเกิดความวิตกกังวลขึ้น และบุคคลนั้นก็หาทางป้องกันตัวตน ของตนให้ปลอดภัยและเป็นการลดความวิตกกังวลลงด้วย

ซันลิแวน (Sullivan) รู้สึกว่า คนเราพยายามที่จะลดความตึงเครียด (Tension) ในชีวิตของเขาลง .....ลักษณะสำคัญของบุคลิกภาพของคนเรา เป็นการลดความตึงเครียด ซึ่งคุกคามความปลอดภัยของเขา ความตึงเครียดเกิดจากแหล่ง ๒ แหล่ง ความต้องการทางอินทรีย์ (Organic need) และความไม่ปลอดภัยทางสังคม (Social insecurity) .....และส่วนมากก็มักจะพุดกันถึงการลดความตึงเครียดของคนเราจากพฤติกรรมสังคม ซึ่งคนเรารู้สึกว่า ความวิตกกังวลอยู่รอบ ๆ ตัวเขาตั้งแต่เกิดมา .....บางครั้งความวิตกกังวล ก็มักจะเกิดจากพฤติกรรมที่เขาทำขึ้นเพื่อลดความตึงเครียดลงนั่นเอง (Bischof 1964 : 591)

เมื่อเกิดความวิตกกังวลขึ้น คนเราก็พยายามหลีกเลี่ยงหรือลดความวิตกกังวล โดยบุคลิกภาพของคนเรา จะค่อย ๆ สร้าง "ระบบตัวฉัน" (Self System) ขึ้น เพื่อป้องกันตนเองให้ได้รับความปลอดภัย โดยคนเราที่มีความวิตกกังวลอยู่เรื่อย ๆ ในสมัยวัยเด็ก ก็จะสร้างระบบตัวฉันขึ้น การทำกฎของพ่อแม่ช่วยให้เขาหลีกเลี่ยงความวิตกกังวล การยอมตามป้องกันความวิตกกังวล ไม่ยอมตามก็สร้างความวิตกกังวล ซึ่งทำให้เกิดความตึงเครียดและได้รับความเจ็บปวด ดังนั้น เด็กก็จะสร้างระบบ ๆ หนึ่งขึ้นมา เพื่อทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อจะให้เกิดการคลายตามกัน ซึ่งก็ไม่ได้เป็นตัวแทนของตัวตนจริงของเรา ระบบตัวฉัน ก็มีคุณค่าในการหลีกเลี่ยงความวิตกกังวล โดยทำสิ่งที่ถูกสั่ง และไม่ต้องคิดถึงความรู้สึกของตัวเอง ซึ่งดูเหมือนจะแยกออกไปจากตัวตนจริง ซึ่งมักจะรู้สึกตรงข้ามกับสิ่งที่ ระบบตัวฉัน ทำอยู่เสมอ ๆ เพื่อให้คลายตามเท่านั้น (Bischof 1964 : 593)

ถ้ามีสิ่งใดที่ไม่เขารองรอยกับ ระบบตัวฉันในปัจจุบันมันก็จะตัดข่าวสารข้อเท็จจริง เหล่านั้นทิ้งไป และจากการกระทำอันนั้นเองที่ทำให้บุคคลเสียประโยชน์ ที่ควรจะได้จากประสบการณ์ใหม่ ๆ ระบบตัวฉันจะได้รับการพัฒนาเรื่อย ๆ มีการเสริมกำลัง จนทำให้บุคลิกภาพของเราคิดว่า ระบบตัวฉัน มีคุณค่าสูงในการลดความวิตกกังวล และสิ่งที่มีคุณค่าก็ย่อมจะได้รับการคุ้มกัน และนับถืออย่างสูง บุคลิกภาพของเราจะใช้ระบบตัวฉันที่จะป้องกันตนจากการวิจารณ์ที่เกิดจากคนจริง (Bischof 1964 : 593) ยิ่ง ระบบตัวฉันเติบโตขึ้นทั้งในด้านความซับซ้อนและในด้านความเป็นอิสระขึ้นกับตนเองเพียงใด มันก็ยิ่งสะกิดกันบุคคลแต่ละคนไว้ไม่ให้ตัดสินใจกระทำของเขาเอง คว้าสายตาเป็นกลางได้ และมันยังทำให้เขามองข้ามความขัดแย้งอันเห็นได้ชัดระหว่างลักษณะที่เขาเป็นจริงกับลักษณะที่ระบบตัวฉัน ของเขาบอกว่าเขาเป็น ซึ่งอาจจะทำให้เกิดโรคจิตโรคประสาทได้ ถ้า ระบบตัวฉันและตัวตนจริงห่างกันมาก

เลคกี (lecky) ย้ำว่ามีอิทธิพล ๒ อย่าง ที่มีต่อการสร้างภาพของตนเองขึ้นมา ซึ่งได้แก่ สังคมประภิก (Socialization) และ acculturation กับระบบค่านิยม (Value System) ซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของตนในความสำเร็จที่มีประสบการณ์มา แต่ สเตกเนอร์และคารวอสกี (Stagner and Karwoski) (๑๙๕๒) กล่าวว่า ความต้องการที่เกิดขึ้น เช่น ความหิว และความพอใจในความต้องการ ช่วยให้เราพัฒนารูปภาพของตนเองขึ้น และกระทำอย่างบ่อย ๆ จนเด็กรับรู้ว่าเขาเป็นคนที่มีนิสัยเหล่านั้นอยู่ หรือเขาเป็นคนแบบนี้ จึงมักจะกระทำ

นิสัยที่เคยกระทำ แม้ว่าจะไม่มีจุดมุ่งหมายสำหรับนิสัยเหล่านั้น การขัดแย้งกับนิสัย เปรียบ
 เสมือนเป็นการขัดแย้งกับสถานะที่สำคัญและคงที่อย่างหนึ่ง สถานะทางสังคมก็เป็นลักษณะที่สำคัญ
 อย่างหนึ่งของตัวตน (Self) เราต้องการที่จะได้รับการกระทำในวิถีทางที่ต้องการ ผู้ที่อยู่ใน
 ตำแหน่งสูงมีอำนาจ มักต้องการแบบพฤติกรรมที่จะกระทำให้แน่นอน เพื่อให้ความแน่ใจมั่นใจ
 แก่สถานะของเขา ถ้าผิดไปจากบทบาทเหล่านี้ ก็ดูเหมือนว่าจะเป็นการกระทำที่มีผลต่อสถานะ
 ไปในทางที่ไม่ดี และถูกลงโทษในที่สุด นอกจากนั้น ตัวตนก็เป็นแบบของสถานะที่คงที่ของความ
 ปรารถนา ซึ่งก็จะได้รับการป้องกัน เหมือนกับสถานะทางสังคม ถ้ามีสิ่งใด ๆ มาคุกคามขู่เข็ญ
 หรือมีการขัดแย้งเกิดขึ้น (C.N Cofer, M.H Appley, ๑๙๖๔ : ๓๒๑) เจลเลอร์แมน
 (Gellerman : ๑๙๖๓ : ๑๘๕) กล่าวถึงเหตุผลอย่างหนึ่งที่ว่าทำไมความสุภาพ และการ
 รักษาหน้า จึงมีความสำคัญนัก นั่นคือ มีแบบแผน ๒ แบบอย่างหนึ่ง ซึ่ง
 อยู่ใต้แรงจูงใจ การหลอกลวงปิดบัง (Despite masking) การแทนที่และการเปลี่ยนแปลง
 วัฏธภาวะ แต่ละคนจะไม่แตกต่างออกไปไกลเกินกว่า ความคิดเบงตนเกี่ยวกับตัวของเขาเอง
 เพราะว่าเขาคงการจะเป็นบุคคลคนหนึ่งโดยเฉพาะ เขาก็จะพยายามที่จะกระทำ ไปยังสิ่ง
 ที่เขาคิดว่าเหมาะสมกับบุคคลแบบนั้น ๆ หรือ เขาคิดว่าเขาเป็นคนแบบนั้น จึงต้องกระทำอย่าง
 นั้นอย่างนี้ ให้เหมาะสมกับบุคคลแบบที่เขาคิดว่าเขาเป็น ดังนั้นจึงมีภาพมายา (illusion)
 มากมายในการแสดงบทบาทนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือไม่แน
 ใจในสถานะของตน เขาจะทำอะไรที่มีความสำคัญน้อยกว่าการที่เขื่อนคิดว่าเขาเป็น (หรืออาจจะ
 กล่าวว่า ถ้อยคำคนอื่นคิดมากกว่าความคิดเห็นของตนเอง หรือมีความวิตกกังวลต่อความคิดเห็น
 ของคนอื่นที่มาเกี่ยวข้องกับตน)

เฟสติงเจอร์ (Festinger ๑๙๕๔ a, b) (C.N.Cofer, M.H Appley
 ๑๙๖๔ : ๓๘๘ - ๓๘๘) ก็มีความคิดเห็นคล้าย ๆ กับ เจลเลอร์แมน กล่าวคือ คนเรามีแรง
 จูงใจที่ต้องการจะรู้ถึงสิ่งแวดลอม เช่น รู้ว่า ความคิดเห็นของคน ๆ นั้น ถูก คนนั้นทำได้ คนนี้
 ทำไม่ได้ แต่เมื่อคนเราไม่สามารถจะหาขอมูลจากสิ่งแวดลอมได้ พฤติกรรมทางสังคมก็จะ
 เกิดขึ้น "คนจะเปรียบเทียบตนเอง ทดสอบตนเองกับคนอื่น" ถ้าผู้อื่นเห็นด้วยกับความคิดของคน
 นั้น ๆ เขาก็จะรู้สึกว่าการนั้นถูกต้อง ถ้าไม่เห็นด้วยก็อาจจะเกิดความไม่แน่ใจ ซึ่งมีความสำคัญ

ของการเปรียบเทียบทางสังคมขึ้นกับบุคคลอื่น ที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ของเรา และความสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ ก็ถูกทดสอบด้วยวิธีคล้ายคลึงกันนี้

คอลลาร์ด และ มิลเลอร์ (Dollard and Miller : ๑๙๕๐) (C.N Cofer, M.H Appley ๑๙๖๔ : ๓๘๗ - ๓๘๘) กล่าวว่า รายงานสิ่งแวดลอมที่ถูกต้อง ไม่น่าจะเป็นแรงจูงใจ ควรจะเป็นเครื่องมือในการตอบสนองมากกว่า และอาจจะเป็นการหลีกเลี่ยงความวิตกกังวล ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายใต้ความปรารถนา ที่จะรู้ถึงสิ่งแวดลอม กังนั้น รายงานที่ถูกต้องจึงถูกทำขึ้น คนเราน่าจะอายุที่จะเห็นสิ่งต่าง ๆ แตกต่างไปจากที่คนอื่นเห็น มีการวิจัยเรื่องหนึ่งที่น่าจะชี้ให้เห็นถึงสาเหตุที่จะรักษาหน้า (Face - Saving) เพื่อรักษาความสัมพันธ์ในกลุ่ม เฟสทิงเกอร์, เจอราด และคณะ (๑๙๕๒) (C.N Cofer M.H Appley ๑๙๖๔ . ๓๘๘) ได้ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อเรื่อง ๆ หนึ่ง และให้แสดงความเชื่อมั่นต่อความเห็นนั้น ๆ แต่ก่อนจะแสดงความเชื่อมั่นในความคิดเห็นของตนเอง ก็ให้กลุ่มตัวอย่างคนอื่น ๆ รู้ถึงความคิดเห็นของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม และให้กลุ่มบอกว่าเห็นด้วยกับความคิดเห็นนั้น ๆ หรือไม่ หลังจากแสดงความเชื่อมั่นแล้ว โดยที่ผู้ในกลุ่มเห็นด้วย จะแสดงความเชื่อมั่นสูง ผู้ที่ไม่ให้ความเชื่อมั่นต่ำ มักจะเป็นผู้ที่คิดว่า กลุ่มไม่เห็นด้วย การเปรียบเทียบความสอดคล้องของกลุ่มกับการตัดสินใจในความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลที่น่าเชื่อว่า ผู้ที่ไม่มั่นคง (Vulnerability) ต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น อาจจะมีมากในกลุ่มพวกที่มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย

คอฟเฟอร์ และ แอปเพลย์ (Cofer and Appley) ให้ความคิดเห็นต่อผลการวิจัย ของเฟสทิงเกอร์ และคณะว่า เป็นการสำคัญมากที่จะพิจารณาว่า สถานการณ์อาจจะไม่ถูกรับว่าเป็นความต้องการที่เห็นพ้องกัน แต่เป็นความจำเป็นที่ต้องไม่เห็นด้วย คนหนึ่งอาจจะไม่เชื่อถือต่อการตัดสินใจของกลุ่ม หรือเขาอาจจะเห็นความไม่ตกลงกันเป็นประโยชน์ ในสถานการณ์นี้ กลุ่มไม่ควรใช้การบังคับที่จะให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการวิจัยของ Festinger และคณะ ผลอาจจะแตกต่างกัน ถ้าให้แสดงความเชื่อมั่นก่อน ความคิดเห็นของกลุ่ม บางทีความตั้งใจที่จะกระทำ (Commitment) หรือการรักษาหน้า (Face - Saving) อาจจะกระทำขึ้นเพื่อรักษา "ความเชื่อมั่น" ของสมาชิกในกลุ่ม ในการตัดสินใจของกลุ่ม

เบเคอร์ (Baker : ๑๙๖๐) (E. norbeck, D.P Williams, W.M Mecord : ๑๙๖๔ : ๒๐๔) กล่าวว่า ตัวคนเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยน และจะรักษาความสัมพันธ์คงที่ไว้ เมื่อสถานการณ์ไม่เปลี่ยน องค์ลักษณะบางประการของตัวคน ก็แสดงความมั่นคงอย่างมากต่อความกดดันจากสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งใช้กลไกของความตั้งใจที่จะกระทำ (Mechanism of commitment) มาอธิบายดังนี้

คนเราจะกระทำอะไรก็ตามก็ต่อเมื่อเขาตระหนักดีว่า เขาจะได้รับผลมากกว่า การที่เขาจะไม่เปลี่ยนวิธีที่เขากระทำอยู่เดิม เขาจะต่อต้านแรงกดดันที่จะปรับตนเองให้เข้ากับ สถานการณ์ใหม่ ซึ่งจะทำให้เขากระทำไปในทิศทางตรงข้าม เขาก็จะหนีจากสถานการณ์หรือ พยายามที่จะเปลี่ยนสถานการณ์ซึ่งจะทำให้เขาคำเนินไปตามทิศทางของความตั้งใจที่จะกระทำ ของเขาได้

ตัวอย่างง่าย ๆ ของความตั้งใจที่จะกระทำ คือ ชายคนหนึ่งซึ่งถูกเสนองานใหม่ ให้ เขาทำแต่หลังจากคำนวณผลได้ผลเสียของงานใหม่แล้ว เขาก็ตัดสินใจว่า การที่จะรับทำ งานใหม่นี้ ทำให้เสียความอาวุโสและสิทธิในการรับบำนาญไป อีกทั้งต้องเรียนรู้วิธีการทำงาน ใหม่ ๆ ควบ ฯลฯ ทำให้เกิดการห้ามไม่ยอมทำ กลวิธีที่จะเข้าใจความตั้งใจที่จะกระทำก็คือ พยายามจับสิ่งที่มีคุณค่าพอเพียง ที่จะถูกจัดรวมอยู่ในการคำนวณถึงผลได้ผลเสียของสิ่งนั้น ๆ ในแต่ละครั้ง

เจียร์ (Geer : ๑๙๖๖) (E.Norbeck, D.Pwilliams, W.Mecord : 1968 : ๒๐๔) ได้วิเคราะห์ความตั้งใจที่จะกระทำทางอาชีพ (Occupational Commitment) และได้เสนอแนะรายการที่มีคุณค่าซึ่งคนเรามีความตั้งใจที่จะกระทำได้เมื่อพบ

การฝึกอบรมพิเศษ ซึ่งถูกใช้ในอาชีพเฉพาะอย่างเท่านั้น

ความมีชื่อเสียงทางสังคมทั่ว ๆ ไป, ซึ่งอาจจะสูญเสียไปเมื่อออกจากงานนั้น เสียหน้า, เมื่อแสดงว่าไม่สามารถที่จะทำงานที่เลือกอย่างหนึ่งได้

สิ่งตอบแทนจากงานนั้น ซึ่งให้แก่คนที่คุ้นเคย

การให้รางวัลบุคคล ทั้งลูกคาและผู้ร่วมงาน

โอกาสที่จะเลื่อนเงินเดือน และโอกาสของอาชีพอื่น ๆ

ความสำเร็จในการปรับปรุงสถานการณ์ ไปในวิถีทางที่ชื่นชม

ความมีชื่อเสียงในระหว่างคนร่วมงาน

เราสามารถที่จะพิจารณาได้ว่า คนเราจะถูกกระทำได้อย่างไร โดยการหาว่า สิ่งไหนเป็นสิ่งที่มีความค้ำพอเพียงสำหรับการสูญเสียของเขา ที่จะให้มีการบังคับ รายการข้างบนนี้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความสำคัญของโครงสร้างทางสังคมในขบวนการของความตั้งใจที่จะกระทำ

ความตั้งใจที่จะกระทำ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีบางสิ่งได้เข้าไปอยู่ในสิ่งแวดล้อม หรือสถานการณ์ซึ่งมีความค้ำพอที่จะทำให้เกิดการสูญเสียของเขา ทำให้เกิดการสูญเสียที่แท้จริง แต่คนเราต้องการคุณค่าที่กระทำโดยการจัดระเบียบทางสังคม ซึ่งรวมความสอดคล้องซึ่งให้คุณค่ามากแก่เขา และสร้างโครงสร้างภายใต้สภาวะซึ่งเขาได้รับความสำเร็จในลักษณะสำคัญที่หาได้ยาก ถ้าท่านได้รับสิ่งที่มีค่ามาจากไหนก็ตาม ซึ่งได้มาง่าย ๆ มันก็จะไม่มีคุณค่าอยู่นานนัก แต่ถ้าโครงสร้างทางสังคมทำให้มันหาได้ยาก และถ้าจะได้อีกมีวิธีบางวิธีเท่านั้นที่จะทำให้ได้มา มันก็จะมีคุณค่ามาก

ความตั้งใจที่จะกระทำและสถานการณ์ปรับตัว มีความสำคัญมากและแต่ละอย่างก็เหมาะสมกับวิธีปะทะกันทางสัญลักษณ์ ของตัวตนและสังคมประกิตของผู้ใหญ่

จากเอกสารข้างบนจะทำให้เราเห็นลักษณะของ "ตัวตน" ได้อย่างชัดเจนพอสมควรและจะเห็นว่า ถ้ามีอะไรจะมาเป็นอันตรายต่อตัวตน ระบบตัวฉันก็จะป้องกันตัวตนให้พ้นภัยไป ซึ่งอาจใช้กลวิธีใด กลวิธีหนึ่ง ในขบวนการป้องกันตน หรือวิธีการอะไรก็ตามที่จะทำให้ตัวตนปลอดภัย หรือคลายความวิตกกังวลลงไป แต่ก็ไม่ทำให้หมดความวิตกกังวลไปเลย อาจจะเป็นการแก้เฉพาะหน้า ถ้าจะแก้ให้จริงจังก็คงต้องยกเหตุผลมาอ้างกัน หรือพยายามใช้วิธีของปัญญาวิเคราะห์หาสาเหตุ และก็แก้ไป จะทำให้เป็นการแก้ปัญหาได้ตรงจุด และหมดความวิตกกังวลจริง ๆ แต่เนื่องจากคนเราพัฒนาความคิดมาแค่ระยะ Parataxic เท่านั้น จึงทำให้คนเรายังคงมีบุคลิกภาพแบบนี้ ไม่ค่อยใช้เหตุผลที่แท้จริงกัน ซึ่ง Sullivan กล่าวว่า จะแก้ปัญหาดีขึ้นก็เมื่อพัฒนาความคิดให้มาถึงขั้นที่ ๓ คือ ขั้นสังเคราะห์ ขั้นใช้ความคิดวิเคราะห์ เหตุผลนั่นเอง

ดร. นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (๒๕๑๔ : ๔) ได้ใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพของซลลิแวน อธิบายบุคลิกภาพของคนแบบกลัวเสียหน้า และไม่กลัวเสียหน้า ไว้อย่างน่าสนใจว่า "ระบบตัวฉัน" หรือส่วนไหนที่หน้าเป็นตัวการที่ทำให้คนเรากลัวเสียหน้า ระบบตัวฉันหรือหน้านี้เกิดจากความวิตกกังวล และความวิตกกังวลเกิดจากสัมพันธภาพอันคลอนแคลนระหว่างบุคคล

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล $\longrightarrow$ ความวิตกกังวล $\longrightarrow$ หน้า (ระบบตัวฉัน)
 หน้าหรือระบบตัวฉันแสดงออกมาในรูปที่ว่า ฉันเก่ง ฉันฉลาด ยิ่งมีความคิดว่าตนเก่งมากเพียงใด หน้าก็ยิ่งใหญ่มากเพียงนั้น เมื่อมีใครมาว่า ไม่เก่ง ไม่ฉลาด ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้ง ในการรับรู้ (Perceptual Conflict) ทำให้เกิดความวิตกกังวล เมื่อมีความวิตกกังวลก็ ทำให้เกิดความรู้สึกว่า "เสียหน้า" ทั้งนี้เพราะ "หน้า" เกิดมาจากความวิตกกังวล ยิ่งมีความ วิตกกังวลมาก หน้าก็ยิ่งใหญ่มาก เป็นภาระที่จะต้องใช้เรี่ยวแรงเป็นอันมาก ในการที่จะรักษา หน้าไว้ แต่ถ้าวิตกกังวลน้อย หน้าก็จะรู้สึก ไม่ต้องเปลืองแรงงาน รับหน้ามากเกินไป

การที่จะลดความวิตกกังวลดังกล่าว อาจทำได้ ๒ วิธี วิธีหนึ่ง คือ พิจารณา ตนเองดูว่า เป็นจริงตามที่เขาวาหรือเปล่า ถ้าเป็นจริงตามที่เขาวา ก็พยายามปรับปรุงแก้ไข เสีย ความวิตกกังวลก็จะลดลง ส่วนอีกวิธีหนึ่ง ก็อาจใช้กลวิธีทาง (Defense Mechanism) ซึ่งมีอยู่หลายวิธีเช่น Repression, Projection, Rationalization เป็นต้น กลวิธีทาง ปกกันตัว หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่า "กลวิธีทางปกป้องกันหน้า" เช่นที่กล่าวมาแล้ว เป็นที่มาของ วิธีสร้างหน้า หรือระบบตัวฉันขึ้น ให้อยอมรับแต่พฤติกรรมประเภท "ตัวฉันดี" และไม่ยอมรับ พฤติกรรมประเภท "ตัวฉันเลว" หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเพื่อให้รักษา "หน้า" เอาไว้ เหตุที่ต้อง หลอกตนเอง หรือต้องรักษาหน้า ก็เพื่อลดความวิตกกังวล

ซลลิแวน กล่าวว่า สังคมประกอบไปด้วยส่วนที่มีเหตุผล และส่วนที่ไร้เหตุผล "ระบบตัวฉัน" นี้เป็นผลที่เกิดจากส่วนที่ไร้เหตุผลของสังคม แม่ปกครองลูก ครูอาจารย์ปกครอง ศิษย์ นายที่ปกครองลูกน้อง ถ้าใช้อารมณ์ล้วนแต่เป็นส่วนประกอบที่ไร้เหตุผลของสังคมทั้งสิ้น เป็นเหตุให้ระบบตัวฉัน (ซึ่งพัฒนาจาก แม่เป็นต้นฉบับ) ถูกบังคับให้หาวิธีการผิดธรรมดา (หรือขัดต่อเหตุผลความเป็นจริง) มาใช้เพื่อลด หรือหลีกเลี่ยง ความวิตกกังวลทุกช่วงระยะ ีต่าง ๆ ของชีวิต จากบ้านมาถึงโรงเรียน, ถึงมหาวิทยาลัย และถึงที่ทำงาน

การไต่หน้าเสียหน้า จะเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน เมื่อฝ่ายหนึ่งไต่หน้า ก็อาจจะ

มีอีกฝ่ายหนึ่งเสียหน้า และการไต่หน้าเสียหน้านั้น มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างหนึ่ง กล่าวคือ มันมักจะเป็นตัวจุดให้การกระทำต่าง ๆ ไม่ดำเนินไปตามวิถีทางที่ถูกต้อง ไม่คอยคำนึงถึงเหตุผล เพราะ ชันดิแวน ก็กล่าวว่า ระบบตัวฉัน เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ไร้อรรถผล จึงมักเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งต่อการพัฒนาประเทศ ถ้าคนไทยเราลดเรื่องการรักษาหน้าลงบางงานการต่าง ๆ ก็ย่อมจะดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้

อาจารย์ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนถึงการแก้ความอับอายชายหน้า หรือ "เสียหน้า" โดยอาศัยหลักทางพุทธศาสนาเข้ามาแก้ไขคลลายทุกข์ไป ซึ่งเราอาจจะนำมาใช้ในการแก้การเสียหน้าให้มันน้อยหรือหมดไปได้ อาจารย์กล่าวไว้ในบทความเรื่องเกี่ยวกับ ถั่วไม่มีเสียง ถั่วมีเสียง และการผายลมว่า

" — — — — มีกลิ่นอยู่ในตัว และเมื่ออัดไวแน่นแล้ว ปล่อยออกมา ก็มีเสียงดัง ถ้าปล่อยออกมาในสังคมสุภาพชน ก็เกิดความอับอายชายหน้า ความอับอายชายหน้านั้น เป็นปัจจัยทำให้เกิดโศกปริเทวทุกข์โศกสนธิสอุปายาส ไคมาก

ถ้าใครหนาบาง ชื่อาย
ว่ากันอย่างนี้ ถ้าตัดอายเสียไคอย่าง ก็ไม่ทุกข์ — — —
— — — — ทำให้จิตวาง ไม่มีตัวก ของกเสียอย่างก็หมดปัญหา เสียงอะไร มันดังปู้ขึ้นมา ก็บอกว่าไปโซก โซกของก ก็สิ้นเรื่อง"

(ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช : ๒๕๑๖ : ๕)

จะเห็นได้ว่า เรามีหลักทางพุทธศาสนา ที่จะช่วยแก้ไขในเรื่องการเสียหน้าได้ เป็นอย่างดี โดยทำตามอย่างอาจารย์ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ที่ยกมาให้เห็น แต่ก็มีปัญหาว่า เราจะทำได้ไหม เพราะเรายังคงเป็นมนุษย์ปุถุชนอยู่ ก็ย่อมจะมีความรู้สึกอับอาย ต่อเรื่องอย่างนี้ อยู่ดี และเราก็ควรจะศึกษาเรื่อง "หน้า" นี้ ต่อไป เพราะอาจจะพบทางแก้ที่ไม่ต้องให้หลักทางศาสนาก็ได้

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวิจัยในต่างประเทศ

การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษาก็คือ แมคเคลแลน (Mc Clelland) เขาได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีอุปสรรคขัดขวางจะพยายามฟันฝ่า เมื่อประสบผลสำเร็จ จะรู้สึกสบายใจ และมีความวิตกกังวล เมื่อประสบความล้มเหลว

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พัฒนาขึ้นมาในตัวบุคคลได้ ก็เพราะภาวะและเงื่อนไขทางสังคม (Social Condition) ที่ครอบคลุมตัวเด็กแต่ยังเล็ก (มาลา วิรุณานนท์ : ๒๕๑๕ : ๑๔) การที่จะพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น เด็กต้องได้รับความพึงพอใจ (Pleasure) การที่จะได้รับความพึงพอใจ เขาต้องอยู่กับสิ่งที่ซับซ้อนมาก ๆ และสถานการณ์ซึ่งเขาสามารถกระทำใ้ (Mastery) แมคเคลแลน พบว่า ถ้าเด็กสามารถกระทำต่อสิ่งต่าง ๆ และสถานการณ์นั้น ๆ ได้ เขาก็จะได้รับความพึงพอใจ (R.C Teevan, B.D Smith : ๑๙๖๗:๑๑๕)

ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะทำงานที่เสี่ยงปานกลาง ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป แต่ใหญ่พอที่จะทำให้เขาเกิดความตื่นตัวอยากจะทำงานนั้น ๆ ผลที่ได้เป็นผลจากการกระทำของตนมากกว่าจากโชคชะตา เขาจึงมักจะเลือกงานอย่างรอบคอบ นอกจากนั้น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบทำสิ่งที่เห็นผลโค่งาย จริง ๆ รวดเร็ว เช่น ทำโต๊ะ ก็เห็นโต๊ะคอบ ๆ เสร็จ ดังนั้นมักจะทำการค้า, การจัดการ แต่เขาก็จะไม่ทำต่อไป ถ้าไม่รู้ว่างานที่ทำงานนั้น เขาจะได้รับผลสำเร็จหรือไม่ หรือโอกาสจะสำเร็จหรือยัง ในการเลือกผู้ร่วมงานนั้น เขามักจะเลือกจากผู้ชำนาญการ มากกว่าจะเลือกจากมิตร หรือเพื่อนฝูง หรือผู้ที่คุ้นเคยกัน

แมคเคลแลน และคณะ พบความสัมพันธ์ที่น่าสนใจของความเห็นแต่สิ่งที่ดี (Optimism) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยถ้าเขาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่รู้ หรือไม่เคยทำมาก่อน เขาจะไม่ทิ้งไปเลย แต่จะพยายามทำแม้ว่าจะผิดหวัง แต่ก็ไม่ทำตามคนที่หาโอกาสจะอธิบายให้เขาฟัง เขาเป็น**คนพิถีพิถัน**(Realistic) จิตใจอยากจะทำอยู่เรื่อย ๆ (action - minded) ชอบความชนะ มากกว่าจะคิดฝันว่า ตนจะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้ นอกจากนั้น

เขามักจะเสียใจที่ทำงานไม่สำเร็จ และมักจะติดอยู่ในความกิดค่านิ่งของเขา เหมือนกับความ
สำเร็จที่ติดอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของคนทั่วไป ซึ่งนี้อาจจะเป็นเหตุที่ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
มักไม่ชอบทำงานใหญ่ ๆ (Gellerman)

แอทกินสัน (Atkinson : ๑๙๕๗) (๑๙๖๔ : ๒๕๕ - ๒๖๑) กล่าวว่า คนที่
มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กล้าแข็ง ( ) จะมองหางานที่ยากขึ้นเมื่อเขาทำงานเก่าเสร็จแล้ว
งานง่ายหรือปานกลาง ความสนใจของเขาจะลดลงหลังจากงานแรกประสบความสำเร็จ
งานขึ้นแรกง่ายและเขาทำไม่สำเร็จ ความคาดหวังจะประสบความสำเร็จจะลดลงมาแต่แรงจูงใจ
จะเพิ่มขึ้น แต่ความคาดหวังจะประสบความสำเร็จ (P_s) ลดลงมาถึงกึ่งกลาง ($P_s = .๕๐$)
ความล้มเหลวในครั้งต่อมาจะคอย ๆ ทำให้แรงจูงใจลดต่ำลง และความคาดหวังจะสำเร็จก็ลดลง
ต่ำ

ความล้มเหลวจะมีผลในการเพิ่มความเข้มของแรงจูงใจ ในกรณีงานแรกง่าย
แต่ถางานเริ่มคนยากและไม่สำเร็จ แรงจูงใจก็จะเริ่มลดน้อยลง นี่เป็นลักษณะของคนที่มีแรงจูงใจ
ว่าจะประสบความสำเร็จมากกว่าแรงจูงใจว่าจะล้มเหลว ($M_{ss} > M_{af}$)

ส่วนคนที่มีความเข้มของแรงจูงใจที่จะล้มเหลวมากกว่า แรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จ
($M_{af} > M_{ss}$) Atkinson พบว่า ถ้าเริ่มงานง่ายแต่ไม่สำเร็จ P_s จะลดลงมา และแรงจูงใจที่จะ
หลีกเลี่ยงงานนั้น ๆ จะเพิ่มขึ้นถ้าไม่ม้งานที่ยากกว่า เขาก็จะหันหางานที่ยากที่สุด เพื่อต้องการ
ที่จะได้รับการเห็นพ้องจากสังคม (Social - Approval) โดยคุณเหมือนว่าเขาตั้งจุดมุ่งหมายไว้สูง

แต่ถ้าเขาทำงานง่าย ๆ สำเร็จ P_s จะเพิ่ม P_f จะลด แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยง
งานก็ลดลง แต่จะสนใจงานนั้น ๆ ทำงานโดยมีความวิตกกังวลน้อยลง

การฝึกและตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลเลนและคณะ พบว่าพ่อแม่ของเด็กชายที่ต้องการให้ลูกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
สูงนั้น โค้ชหวังว่าลูกของเขาจะแสดงความเป็นอิสระ (Independence) เช่น ตัดสินใจเอง ทำด้วย
ตนเองไม่มีใครช่วย และการกระทำได้ด้วยตัวเอง (Mastery) เช่น รู้ทางในทะเลแวกเพื่อนบ้าน
แข่งขันกีฬาได้ก็ นอกจากนั้นก็สามรถดูแลตนเองในบ้านได้ ในระหว่างอายุ ๖ - ๘ ขวบ แต่
เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พ่อแม่มักจะบังคับให้ทำสิ่งต่าง ๆ เร็วหรือช้าเกินไป (Gellerman
๑๙๖๓ : ๑๓๔) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คอลลาร์ด (๑๙๖๔ : ๑๔ - ๒๓) ที่พบว่า

แม่ในระดับชั้นสูง ที่หวังจะให้ลูกชายของตนมีความเป็นอิสระเร็วและให้มีความสำเร็จเร็วแล้ว เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าแม่ทำให้เกิดความขึ้นกับผู้อื่น และความวิตกกังวลขึ้นในตัวลูกได้

วินเทอร์มัททอม (อาจจาก มาลา วิรุฒานนท์ : ๒๕๑๕ : ๑๘) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการผลสัมฤทธิ์ กับการเรียนรู้การฟังตนเอง โดยศึกษาเด็กชายวัย ๘ ปี กับแม่ของเด็กเหล่านี้ จำนวน ๒๘ คน ศึกษาด้วยวิธีสัมภาษณ์แม่ถึงการฝึกให้ลูกฟังตนเองและการยับยั้งการฟังตนเองของลูก ส่วนการจึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็ก ได้ใช้แบบทดสอบที่ให้เด็กสร้างจินตนาการ ผลการศึกษาปรากฏว่า

๑. เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แม่จะฝึกให้ฟังตนเองได้มากกว่า เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒. เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แม่จะมีการยับยั้งการฟังตนเองน้อยกว่าเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วินเทอร์มัททอม ตั้งข้อสังเกตจากผลการศึกษาของเขาว่า การเริ่มฝึกให้ลูกฟังตนเองได้ตั้งแต่อายุน้อย ๆ และลดการยับยั้งการฟังตนเองของลูกให้น้อยลง เป็นการช่วยพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้บังเกิดขึ้นในตัวเด็กได้

แบรดเบอร์น (Brädburn : ๑๙๖๓) (Norbeck, et.al : ๑๙๖๘ : ๕๓๒) พบว่าพฤติกรรมของพ่อที่จะมีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของลูกนั้นมีได้น้อยกว่าพฤติกรรมของแม่ ซึ่งแสดงว่าแม่มีส่วนทำให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่า นอกจากนั้น แอนเดรด (D'Andrade : ๑๙๕๘) (Norbeck, et.al : ๑๙๖๘ : ๕๓๒) ได้ตรวจสอบการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และย้ำว่าการแสดงความรักของแม่ต่อลูกในความพยายามที่จะฝึกความเป็นอิสระซึ่งจะให้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือกล่าวได้ว่าการแสดงความรักอย่างจริงจัง (Positively affective) ต่อลูกเมื่อลูกประสบความสำเร็จในการฝึกความเป็นอิสระ ซึ่งจะทำให้เกิดการกระทำที่จะให้ถึงซึ่งมาตรฐานอันดีเยี่ยมในตัวเด็กได้

เจลดอร์แมน (๑๙๖๓ : ๑๓๐ - ๑๓๕) กล่าวว่าบ้านเป็นที่ ๆ สร้างผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้ดีที่สุด โดยบ้านต้องมีวินัยดี ไม่อ่อนหรือเข้มงวดเกินไป จากการศึกษาครอบครัว พบองค์ประกอบ ๓ ประการ ที่จะช่วยให้เด็กชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นั่นคือ

พ่อแม่มีมาตรฐานในความสำเร็จสูง ให้ความอบอุ่นและกระตุ้นส่งเสริมลูก และพ่อแม่ปกครองแบบใช้อำนาจ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล้าแข็ง ในเด็กชอชนั้นส่งเสริมได้ ในครอบครัวที่มีลักษณะการฝึกให้มุ่งหวังความสำเร็จตามความคาดหวัง และสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่นกลมเกลียว และในครอบครัวที่แม่กระตุ้นความสามารถที่จะทำให้สำเร็จ โดยวิธีการควบคุมเชิงนิเสธและเชิงนิมิต เพื่อให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม (positive and negative sanction) โดยเป็นเงื่อนไขว่า ทศนคติของผู้ปกครองที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะถ่ายทอดและรักษาไว้ในรุ่นต่อมา (รุ่นลูก) แม้จะใช้วิธีการสอนตรง ๆ เลย เช่น ใ้รางวัลเพื่อเสริมแรงจูงใจให้เมื่อทำพฤติกรรมที่ต้องการ และกำจัดพฤติกรรมที่ไม่ต้องการด้วยการลงโทษ (Heckhausen et.al : ๑๙๗๘ : ๑๕๗)

แอทคินสันและมิลเลอร์ (๑๙๕๖) พบว่าครอบครัวเป็นกลุ่มที่อาจจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ สาคับการเกิด ขนาดครอบครัว ความครบถ้วนของบ้าน ล้วนแต่มีความสำคัญ เด็กอเมริกันที่เกิดคนแรกมักจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยเฉพาะผู้หญิง (Sampson : ๑๙๖๒) ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าวัฒนธรรมตะวันตก ที่พ่อต้องมีหน้าที่ดูแลอง ๆ แต่ในวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น อินเดีย และญี่ปุ่น คนรองหรือคนสุดท้ายของ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (Mc Clelland : ๑๙๖๑) อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กชาย โรเซน (๑๙๖๑) พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่มาจากสังคมชั้นสูง ครอบครัวขนาดกลาง ทำให้เด็กชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่ในชนชั้นกลาง ครอบครัวขนาดเล็ก ๆ เด็กชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนครอบครัวที่แตกแยก หรือมีการอยู่รวมกันที่ไม่อบอุ่น กลมเกลียวกันมักจะขัดขวางการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็ก (Heckhausen : ๑๙๖๘ : ๑๕๘ - ๑๕๙)

เคแกน และ มอสส์ (๑๙๖๒) พบว่าการที่เด็กทำอะไร ๆ ได้ ในวัยเด็กตอนต้นนั้น ไม่ได้เป็นเครื่องชี้ที่มีคุณค่าว่า เด็กจะมีพฤติกรรมความต้องการสัมฤทธิ์ที่เด่นชัดในระยะต่อมา ตรงข้ามกิจกรรมที่ซับซ้อนอยู่มาก เช่น การพูด นับ ในระหว่างขั้นการคิด เป็นตัวชี้ที่ดีกว่า (Piaget ๑๙๓๖) แอสคฮอนเซน และคณะ (๑๙๖๒, ๑๙๖๔, ๑๙๖๕) คิดว่า เด็กในระยะที่ชอบทำอะไรคนเดียว รู้ว่าชอบหรือไม่ชอบ

(Function pleasure) และการรับรู้ทางประสาทสัมผัส (Sensorimotor) เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในระหว่างอายุ ๓ - ๓ ๒ ปี (Heckhausen : ๑๙๖๘:๑๔๒-๑๔๓)

ความแตกต่างทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณีของชนชาติต่าง ๆ ก็มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังผลการวิจัยต่อไปนี้

แมคเคลแลน และคณะ (๑๙๕๕) ได้ศึกษาอิทธิพลทางศาสนา และระดับการศึกษาของพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูก แบ่งเป็นกลุ่ม นับถือ โปรเตสแตนท์, ยิว, ไอร์ริช - คาทอลิก และอิตาเลียน - คาทอลิก เหตุที่แบ่งเพราะว่า ลัทธิายหุน ส่วนมากมาจากประเทศที่นับถือโปรเตสแตนท์มากกว่าประเทศที่นับถือคาทอลิก เพราะพวกโปรเตสแตนท์ย่ำดีคุณค่าทางศีลธรรม ของความสำเร็จในโลกซึ่งไม่จริงในพวกคาทอลิก ผลการวิจัยพบว่า พวกโปรเตสแตนท์ย่ำดีการฝึกความอิสระมากกว่าพวกคาทอลิก เพราะมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า ผลยังแสดงอีกว่า พวกโปรเตสแตนท์และยิวหวังที่จะให้ลูก ๆ มีการกระทำที่จะฝึกอิสระในตอนอายุน้อย มากกว่าพวกคาทอลิก นอกจากนั้นแมคเคลแลนและคณะ (๑๙๕๘) พบว่าพ่อแม่ชาวยิวย่ำดีคุณค่าในตัวลูกชายซึ่งทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่า พ่อแม่อิตาเลียน, อเมริกัน (Cofer and Appley : ๑๙๖๔ ๗๖๔, ๕๗๑)

โรเซน (๑๙๕๕) เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างชาติต่าง ๆ ใช้กลุ่มตัวอย่างชาวคานาดา, อิตาลี, กรีก, ยิว, นิโกร และคนผิวขาวชาวอังกฤษที่นับถือโปรเตสแตนท์สรุปผลว่าระดับชั้น และองค์ประกอบทางเชื้อชาติ (Ethnic factors) มีความสำคัญมากกว่า ความสัมพันธ์ทางศาสนา ในการที่จะบอกความแตกต่าง ในปี ๑๙๖๒ เขาก็เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างเด็กอเมริกันและบราซิล พบว่าความแตกต่างในการฝึกเด็กเป็นองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งแสดงพฤติกรรมของความสำเร็จของวัฒนธรรมทั้งสอง วัฒนธรรมอเมริกันย่ำดีในความอิสระเป็นตัวของตัวเอง และความไว้วางใจในตนเองมากกว่าบราซิล และยังจูงใจเด็กให้เปรียบเทียบตนเอง แข่งกับมาตรฐานที่ดีเยี่ยมตามที่คิด

นอกจากโรเซนแล้ว ปาร์กเกอร์ (๑๙๖๒) ได้วิเคราะห์และเปรียบเทียบนิทานโบราณ (Mythology) ในรูปของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของพวก Ojibwa และ Eskimo พบว่าวัฒนธรรมพวก Ojibwa มีการอบรมสั่งสอนในเรื่องความสำเร็จมากกว่าพวก Eskimo

และในนิทานของพวกเอสกีโม มักจะมีตัวอย่างในค่านิยมที่สัมพันธ์มากกว่าความสำเร็จ

(Norbeck et, al : ๑๙๖๓ : ๓๕๔)

นอกจากนั้น เจดเดอร์แมน (๑๙๖๓ : ๑๓๐, ๑๔๘) ได้ยกว่า สังคมใดที่กระตุ้นให้คนหนุ่มสาวตั้งจุดมุ่งหมายสูง และมีตัวอย่างจากวีรบุรุษมากมาย จะทำให้เป็นการเตรียมตัวให้คนในชาติมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จากการศึกษาเกี่ยวกับประวัติบุคคลทำให้เขาเชื่อว่า แบบแผนของชีวประวัติของคน ๆ หนึ่งสามารถทำให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เข้มแข็งได้

จากการศึกษาบุคลิกภาพของคนอเมริกัน วอร์วอห์ และคณะ (๑๙๖๐) พบว่า คนอเมริกันที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะมีลักษณะดังต่อไปนี้ : มีระดับการศึกษาสูง, ระดับของการงานสูง เป็นคนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อายุราว ๒๑ - ๒๔ ปี, อยู่เมืองเล็ก ๆ หรือชนบท เคียงโตในครอบครัวที่สมบูรณ์ พ่อ แม่ ไม่แตกแยกหรือตายจากกัน

ในอเมริกาทุกวันนี้ ระดับชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม คุณเหมือนจะเป็นตัวแปรสำคัญที่จะบอกระดับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้ดีกว่า เชื้อชาติ, ความสัมพันธ์ทางศาสนา

(Heckhausen : ๑๙๖๔ : ๓๐, ๓๒)

มีการวิจัยที่น่าสนใจเกี่ยวกับความแตกต่างทางประเพณี วัฒนธรรม ของชนชาติหนึ่ง ๆ ทำให้ผลได้ไม่เหมือนกัน โดยได้ผลตรงข้ามกับผลที่ แมคเคลแลน และคนอื่น ๆ ค้นพบ การวิจัยนั้นทำกับชนชาติญี่ปุ่น ในฐานะที่กำลังเป็นประเทศที่พัฒนาได้อย่างรวดเร็วมาก จึงมีผู้สนใจที่จะศึกษาในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนญี่ปุ่นว่าเป็นอย่างไรบ้าง เหมือนกับที่ แมคเคลแลน และคณะ ค้นพบไหม

ดีวอส (De Vos) ใช้ T.A.T. ทดสอบนิสิตมหาวิทยาลัย Nogoya พบว่า คนญี่ปุ่นมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการทำให้สำเร็จ (accomplishment) ความสามารถอยู่ก่อนแล้ว ไม่ว่าจะทดสอบกับคนญี่ปุ่นกลุ่มไหน แต่วาจินตนาการสัมฤทธิ์ต่างกันกับของคนอเมริกัน และยังมีความต้องการความสัมพันธ์ (need for affiliation) สูงด้วย ซึ่งขัดกับการรายงานของอเมริกันซึ่งมักจะพบความสัมพันธ์ด้านลบกับความต้องการสัมฤทธิ์ผล ซึ่งเป็นผลมาจากการที่มีประสบการณ์ต่างสังคมปะกิต (Socialization) ที่ต่างกันนั่นเอง

เด็กญี่ปุ่นไม่ได้ฝึกความเป็นอิสระ หรือความไว้วางใจในตนเองเหมือนกับผู้ที่

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงในอเมริกาหรือยุโรป

โวเกล (๑๙๖๓) และ แคนคิล (๑๙๖๖) ได้สังเกตความสัมพันธ์ของแม่ ลูก ญีปุ่นในครอบครัวระดับกลาง พบว่า ชาคการฝึกความเป็นอิสระในเด็กวัยเรียน แต่แม่บ้านญีปุ่น เน้นเรื่องความสำเร็จในการศึกษา ซึ่งในอเมริกา แม่และเด็ก กระทำคนเหมือนคน ๆ หนึ่ง ที่ มาตามความต้องการของโรงเรียน

ดี โวส (๑๙๖๐) พบว่า ครอบครัวญีปุ่นมีแนวโน้มที่จะเป็นแบบประเพณีมากกว่า บุคคล ทำตามศาสนาครั้งหนึ่ง เพื่อที่จะให้ถึงมาตรฐานอันสูงสุด เขาจะทำอะไรเพื่อครอบครัว ไม่ว่าเพื่อตัวคนเดียว และได้รับความสำเร็จคนเดียว ครอบครัวจะได้รับความเสียใจด้วย ถ้า มีการล้มเหลวเกิดขึ้น

ความรู้สึกถึงความต้องการที่จะตอบแทน พ่อ แม่ เพื่อแสดงความเสียสละของตน เป็นศีลธรรมที่เคร่งครัดมาก ซึ่งบังคับและผลักดันให้แต่ละบุคคลไปสู่ความสำเร็จ ความรู้สึกที่จะต้องเสียสละหรืออุทิศตนของคนญีปุ่น ธรรมชาติของการรวมกลุ่มกัน และการมีขบวนหมูปวง ในสังคมของชาวญีปุ่น ก็ต้องการให้ความสนใจต่อความต้องการ เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเป็น โครงสร้างในการพัฒนาเศรษฐกิจของญีปุ่น ใกล้เคียงกับความต้องการที่จะสำเร็จของแต่ละบุคคล

ดี โวส คิดว่า ความต้องการความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับความต้องการความ สัมฤทธิ์ผลมาก เขาคิดว่า ความรู้สึกที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในวัฒนธรรมของญีปุ่น ก็เหมือนกับ ความรู้สึกไว้วางใจในตนเองและความเป็นบุคคลแต่ละคน ที่แสดงออกในอเมริกา

ในขณะที่ แมคเคลแลน ย้ำถึงการพัฒนาเศรษฐกิจว่า บุคคลต้องมีลักษณะของ ผู้ประกอบการสูง มีการไว้วางใจในตนเองและเป็นผู้ริเริ่ม (เรียกว่าทำอะไรตัวคนเดียว และ มักจะเห็นแก่ตัว) หรือมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่ของญีปุ่น เน้นถึงค่านการให้ควมร่วมมือเป็น หมู่คณะ และเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สูง, มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมสูง ดังนั้นก็จะช่วยสังคม ไม่วาจะเป็นคนในอาชีพใด ก็จะทำหน้าที่ของตนอย่างดี เช่น ครู และคนใช้ ก็ทำตนใกล้เคียง

พอดคาหรือผู้ประกอบการ การอุทิศตนต่ออาชีพต่าง ๆ ในทุกระดับชั้นในชาติ เป็นสิ่งจำเป็นต่อการ
ยกระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ดี โวส สรุปว่า สมมุติฐานของ แมคเคลแลน นั้น ใช้ได้ดีในประเทศตะวันตก
แต่ไม่จำเป็นหรือเหมาะสมกับสังคมอื่น (Norbeck, et.al : ๑๙๖๘ : ๓๕๕ - ๓๖๕)

ผลการวิจัยของ ดี โวส ก็ทำให้เราน่าจะศึกษาว่า สังคมและวัฒนธรรมไทย เรา
จะทำให้ผลด้านการศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหมือนตามแบบอเมริกัน หรือ ญี่ปุ่น หรือว่าไม่
เหมือนใครเลย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการกระทำและการเรียนรู้

แอทคินสัน และ เรทแมน (Atkinson and Reitman : ๑๙๕๖) พบว่าใน
สถานการณ์เร้าต่าง ๆ (Arousal conditions) การทำงานของกลุ่มตัวอย่างจะแตกต่างกันออกไป
ไป เช่น ถ้าบุคคลลองขอลีกลุ่มตัวอย่างรวมมือ และทำให้เขาพอใจแล้ว การกระทำของกลุ่ม
ตัวอย่างจะไม่สัมพันธ์กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เท่าไร แต่จะไปสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์แทน
นอกจากนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กับการกระทำ

(Performance) ถ้าให้รางวัลด้วยเงิน หรือด้วยการให้พัก ๑ ชั่วโมง (Frence ๑๙๕๕)
(Heckhausen : ๑๙๖๘ : ๓๕)

ซึ่งเรื่องการให้รางวัลเป็นสิ่งของนี้ โดแวน (Douvan : ๑๙๕๖) ได้ศึกษาและ
แสดงผลของการให้รางวัลเป็นสิ่งของ ที่จะกระตุ้นแรงจูงใจว่า ขึ้นกับระดับชั้นทางสังคม เงินจะ
กระตุ้นให้เกิดความสำเร็จในการงานได้ในเด็กวัยรุ่นที่มาจากชั้นทำงาน
หรือชั้นกรรมกรนั่นเอง แต่จะไม่มีผลสำคัญกับวัยรุ่นที่มาจากชั้นกลาง ความแตกต่างนี้ ฮอฟแมน
และคณะ (๑๙๕๘) คิดว่า วัฒนธรรมในชนชั้นกลางนั้น การคาดหวังว่าจะสำเร็จหรือล้มเหลวมี
คุณค่าพอที่จะกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แอทคินสัน (๑๙๕๓) เองก็ได้แสดงผลให้เห็นว่า กลุ่ม
ตัวอย่างที่มีแรงจูงใจต่ำ และดูเหมือนว่าจะเป็นคนที่กระตุ้นให้ล้มเหลวได้นั้น จะพัฒนาการหลีกเลี่ยง
และทัศนคติที่จะป้องกันตัวเพิ่มขึ้น เมื่องานมีความสำคัญเพิ่มขึ้น (Heckhausen : ๑๙๖๘ : ๓๖ -

โลเวล (Lowell : ๑๙๕๒) เปรียบเทียบการกระทำของกลุ่มตัวอย่างที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและต่ำ ในการทดสอบเรียงคำ (Scrambled-word test) และการทดสอบเลขคณิต ในการเรียงคำทั้ง ๒ กลุ่ม เริ่มได้พร้อม ๆ กัน แต่พวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเรียนรู้การกระทำงานนี้ได้ดีขึ้น และรวดเร็ว มีผลกว่าพวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ในการทดสอบเลขคณิต ทำได้พอ ๆ กัน เพราะได้เรียนรู้มาก่อนทดสอบ แต่พวกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะทำได้มากกว่าประมาณ ๒๐ % การค้นพบนี้ แสดงให้เห็นผลของการเรียนรู้และการกระทำของกลุ่มตัวอย่างที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน (Cofer and Appley : ๑๙๖๔ : ๗๓๐)

เฟรนซ์ และ โทมัส (French and Thomas : ๑๙๕๘) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความพยายามที่จะแก้ปัญหาในงานนั้น ๆ ใต้นานกว่า พวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับลักษณะต่าง ๆ มีมากมาย แต่บางที ขนาดและลักษณะนั้น ๆ อาจจะไม่คงที่เสมอไปก็ได้ เช่น แมคเคลแลน และคณะ (๑๙๕๓) พบว่า บางทีเกรดของนักเรียนในวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บางทีก็ไม่สัมพันธ์ นอกจากแมคเคลแลน แล้ว ริคคิอุติ (Ricciuti : ๑๙๕๔) และ ริคคิอุติ และซาดัคคา (Ricciuti and Sadacca : ๑๙๕๕) พบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับคะแนนของนักเรียนมัธยม แต่ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของชั้นวิทยาลัยกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่ามีน้อยหรือไม่มีเลย

ส่วนความสามารถทางภาษา ในการเขียนเรียงความ พบว่า พวกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะใช้นามที่เป็นนามธรรม (Abstract) และกาล (tense) ก่อนพวกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และพวกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมักใช้ประโยคปฏิเสธ และอนุประโยคที่เป็นผลมาจาก (Dependent) ประโยคอื่น ความยาวของเรื่องไม่แตกต่างกัน แต่ทั้ง ๒ กลุ่ม เขียนยาวกว่า พวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง (Cofer and Appley : ๑๙๖๔ : ๗๓๑)

แอทคินสัน และ โอ คอนเนอร์ (๑๙๖๓) ศึกษาแรงจูงใจบางชนิดกับความสามารถของเด็กชั้น ๒ พบว่า เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและได้คะแนนต่ำในแบบทดสอบความวิตกกังวล มีการกระทำส่งมากกว่า เมื่ออยู่ในชั้นที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน มากกว่าอยู่ในชั้นที่มีความสามารถไม่เท่ากัน และความก้าวหน้า (growth) ของกลุ่มนี้ก็มากกว่า เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และได้คะแนนสูงในแบบทดสอบความวิตกกังวล ในชั้นที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน

นั่นคือ เด็กที่มีความสามารถพอ ๆ กัน มักจะกระตุ้น (จูงใจ) ได้มากกว่า เด็กที่อยู่ในห้องที่มีความสามารถไม่เท่ากัน นอกจากนั้น เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีความวิตกกังวลต่ำ จะมีความสนใจเพิ่มขึ้น เมื่ออยู่ในห้องที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน ส่วนเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยแต่มีความวิตกกังวลสูงจะไม่ค่อยพอใจ ในบรรยากาศที่ต้องแข่งขันกัน และรู้สึกวาทนทุกข์ทรมานเมื่ออยู่ในห้องที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน (Atkinson : ๑๙๖๔ : ๒๕๕ - ๒๕๖)

แมคเคชีร์ (McKiachie : ๑๙๖๑) พบความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการเรียน (School achievement) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในนักเรียนที่เรียนระดับวิทยาลัย ซึ่งไม่ได้อยู่ในบรรยากาศที่ส่งเสริมความสำเร็จ เช่น ลักษณะการสอนของครูไม่ได้เป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Heckhausen : ๑๙๖๘ : ๙๔)

เฟรนเคิล (Fraenkel : ๑๙๖๗) ได้เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนที่ถูกสอนโดยวิธีสอนเป็นทีม (Teaching team) กับนักเรียนที่ถูกสอนโดยวิธีเก่า ในวิชาประวัติศาสตร์อเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ในเรื่องความจำและการระลึก (recognition) ได้ผลไม่แตกต่างกัน แต่ในคำถามที่ต้องการการสะท้อนตอบ (reflection) (หรือการแสดงความคิดเห็น) การสอนเป็นทีมให้ผลสูงกว่า ($P = .๐๕$) ซึ่งผู้วิจัยสรุปว่า การสอนเป็นทีมอาจให้ผลดีกว่าการเรียนแบบเดิมจริง (Fraenkel : ๑๙๖๗ : ๔๓ - ๔๖)

แอทคินสัน, แมคเคลแดน และคณะ (๑๙๕๓) หาความสัมพันธ์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับระดับความปรารถนา (level of aspiration) โดยให้กลุ่มตัวอย่างคิดว่าตนจะได้เกรดอะไรในเทอมนี้ ปรากฏว่าได้ผลต่ำ ก็มาทำใหม่ใช้ลำดับที่ ๆ สบายใจ, ลำดับคะแนนเฉลี่ยกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า ถ้าเรียงลำดับที่ ที่ ถูกต้อง มี r ค่า (เป็นลบ) ถ้าเรียงปนกันจะได้ $r = .๔๕$ การค้นพบแสดงว่าเมื่อมีการประเมินค่าระดับความปรารถนาตรงตามจริง จะได้ความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เล็กน้อย แต่ถ้ามักมีการขัดแย้งในความเป็นจริงนั้น ๆ แล้วระดับความปรารถนาจะสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Cofer and Appley : ๑๙๖๔ : ๓๓๓)

เครปส์ (Krebs : ๑๙๕๘) ศึกษา นักเรียนชายระดับวิทยาลัย เรื่องระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการรายงานตนเองในเรื่องการศึกษาความเป็นอิสระ พบว่า ผู้ที่ยอมตามผู้อื่นมาก (Conformity) มักจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และเป็นผู้ที่รายงานตนเองว่า

ฝึกความเป็นอิสระซ้ำด้วย

ทาเมลสัน (Samelson : ๑๕๕๗, ๑๕๕๘) ศึกษาไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่าง (Conformity) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงแต่มีความสัมพันธ์เป็นลบเล็กน้อยเท่านั้น (Cofer and Appley : ๑๕๖๔ : ๗๗๕)

วิทส์ (Vitz : ๑๕๕๗) พบว่า นักเรียนวิทยาลัยที่มีความวิตกกังวลสูง มักจะแสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงในความปรารถนา (aspiration) ตามความสำเร็จ และล้มเหลวอยู่บ่อย ๆ กว่านักเรียนที่มีความวิตกกังวลต่ำ ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับการวิจัยของมอลตัน (Moulton : ๑๕๖๓) ที่พบว่า มีการเปลี่ยนแปลง ความปรารถนามีอยู่บ่อย ๆ เมื่อมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีความวิตกกังวลสูงมากกว่า เมื่อมีแรงจูงใจทั้งสองพอ ๆ กัน หรือ เมื่อมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า (Atkinson : ๑๕๖๔ : ๒๖๑)

แอทคินสัน และ ลิทวิน (๑๕๖๐) พบสหสัมพันธ์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความวิตกกังวล $r = -.๑๕$ ในสถานะเป็นกลาง (neutral) ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยตรงกับหลาย ๆ คน ที่ทำกับนักศึกษาชายระดับวิทยาลัยทั้งสิ้น แต่ต่างจากราเฟลสัน ซึ่งหาสหสัมพันธ์ได้ $r = -.๔๕$ มีนัยสำคัญที่ต่างกัน เพราะว่า ทำในสถานะต่างกัน (ของราเฟลสัน ทำในสถานะกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement - oriented) การวิจัยของ แอทคินสัน มีความวิตกกังวลสูง กลัวจะล้มเหลว จึงเป็นตัวระงับการตอบสนองของความสัมฤทธิ์ผลเสีย แบบทดสอบความวิตกกังวลนี้ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่โคเคแนนต่ำในแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มากกว่าที่ได้คะแนนสูง (Atkinson : ๑๕๖๔ : ๒๔๘ - ๒๕๐)

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการพัฒนาแรงจูงใจ

โคลบ์ (Kolb : ๑๕๖๕) สามารถปรับปรุงเกรดของเด็กนักเรียนชาย ที่มีความสัมฤทธิ์ต่ำ (I, Q ๑๒๐ แต่ได้เกรดต่ำกว่า c) โดยให้โครงการฝึกซึ่งออกแบบที่จะสอนให้คนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง การปรับปรุงแสดงให้เห็นว่า เด็กที่มีสถานะทางสังคมสูงได้ผลดี แต่เด็กจากสังคมต่ำไม่ไคผล (Heckhausen : ๑๕๖๘ : ๑๖๑)

แมคเคลแลน กล่าวว่า จากการศึกษาเรื่องการฝึกให้เกิดแรงจูงใจขึ้นในตัวบุคคลนั้น ยังไม่ทำให้อะไรเท่าไร แมแต่การสอนต่อความคิดง่าย ๆ (Simple-minded) ที่ว่า การสอนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลต่อการเพิ่มระดับกิจกรรมของผู้ประกอบการ

(entrepreneurial) นั้น ก็ยังไม่มีเหตุผลพอที่จะสนับสนุนได้ เพียงแต่พอจะเห็นได้ว่า การเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะนำไปสู่การกระทำที่มากขึ้น (Greater activity)

นอกจากนั้น แมคเคลแลน เสนอว่า การเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อไม่มี โอกาสที่จะทำงานหรือกิจกรรมอะไรก็ตามได้เลย จะนำไปสู่การกระทำที่น้อยลง

แมคเคลแลน คิดว่า การศึกษาจะต้องออกแบบหรือวางแผนให้ดี เพื่อจะเพิ่ม ความรู้สึกสนใจในตนเอง เช่น รู้สึกว่าเขาสามารถขึ้นกับตัวเขาได้, เป็นผู้ริเริ่ม, เป็นคนที่ฝึก ให้ทำได้มากกว่าขอบคิดถึงจุดมุ่งหมาย (ทำไม่ใช่-เอาแต่คิดวางแผนหรือตั้งเป้าหมาย)

(goal state), แก่ปัญหาไม่หลักหนี การศึกษาตนเอง (Self-Study) ช่วยให้เกิด ความรู้สึกเหล่านี้ได้ การรู้จักตนเองดี และรู้ว่าตัวเรามีวิธีทางที่จะทำให้เราสามารถเข้าใจ ตนเองดีขึ้น เป็นวิธีที่จะเพิ่มความรู้สึกของเราให้มีความมั่นใจในตัวตนและโชคชะตาของเรา

ตอนท้าย แมคเคลแลน สรุปว่า การฝึกให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น ได้ผลดี โดยกระตุ้นความรูถึงผล (Sense of efficacy) ในคนที่ต้องการข้อมูลทางรูปธรรม เพื่อที่จะใคร่ความแตกต่างระหว่างตนจริง (real selves) กับตนในความคิด (ideal selves) และได้ผลดีในคนที่มีโอกาสที่จะกระทำลักษณะใหม่ ๆ เหล่านี้

(Mc Clelland and Winter : ๑๙๖๘ : ๓๓๔ - ๓๓๕)

การวิจัยในประเทศ

การวิจัยเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในประเทศไทยเรายังไม่แพร่หลายเหมือน ในต่างประเทศ ก็พลจะมีผลการวิจัย ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๑๐ เพราพรรณ ประพิตรภา (เพราพรรณ : ๒๕๑๐) ได้ทำการ ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับการอบรมสั่งสอนของบิดามารดา ตามทัศนคติของเด็ก วัยรุ่นลูกไทย และเด็กวัยรุ่นลูกจีน ตัวอย่างประชากร เป็นเด็กชายวัยรุ่นอายุ ๑๒ - ๑๘ ปี จำนวน ๘๒๐ คน ให้ตอบแบบทดสอบ S.C.T. (Sentence Completion Test) และแบบ สอบถามการอบรมสั่งสอน เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กับกลุ่มต่ำ และวิเคราะห์ความแปรปรวนของเชื้อชาติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการอบรมสั่งสอนแล้ว ผล ปรากฏว่า เชื้อชาติ และการอบรมสั่งสอน มีความสัมพันธ์กัน สำหรับการอบรมสั่งสอนของ

เด็กไทยกับเด็กจีน ผลการวิจัยแสดงว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านการฝึกความสัมฤทธิ์ผล และด้านการไ้รางวัลและการลงโทษ ส่วนด้านความเข้มงวด การฝึกความเป็นอิสระ และความคาดหวังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ส่วนกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่า เด็กไทยกับเด็กจีนมีการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพียงด้านเดียว คือการไ้รางวัลและการลงโทษ ในระหว่าง เชื้อชาติเดียวกัน พบว่า กลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและต่ำ มีการอบรมสั่งสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อนันต์ จันทร์ศรี (อนันต์ : ๒๕๑๔) ได้ทำการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความคิดแบบสอบสวน และความถนัดทางการเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมปีที่ ๗ จำนวน ๑๕๐ คน ผลปรากฏว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับความคิดแบบสอบสวน ($P = .๐๑$) และมีความสัมพันธ์กับ แบบทดสอบเรียงอันดับ และศัพท์สัมพันธ์ ($P = .๐๕$) แต่ไม่มีนัยสำคัญกับแบบทดสอบชอณภาพ

นอกจากนั้น ยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนชาย ($P = .๐๑$) และนักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พอ ๆ กัน

วรวิณี วัชรธรรม (วรวิณี : ๒๕๑๕ : ๗๐) ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์ และความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทย ได้ผลดังนี้

—ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความต้องการผลสัมฤทธิ์ และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการผลสัมฤทธิ์กับความรู้สึกรับผิดชอบ

—เด็กไทยเชื้อชาติจีนมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่าเด็กไทย

($P = .๐๑$)

—เด็กชายมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่าเด็กหญิง ($P = .๐๑$)

และในกลุ่มเด็กไทย เด็กชายมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่าเด็กหญิง ($P = .๐๑$)

จำรัส บุญญานันต์ (จำรัส : ๒๕๑๕ : ๖๔) ศึกษาโน้ภาพแห่งตน (Self concept) ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผล ของ นักเรียนที่ประพฤติตนคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม ได้ผลดังนี้

—นักเรียนที่ประพฤติตนคล้อยตามสังคมมีความต้องการสัมฤทธิ์ผล และมีโน้ภาพแห่งตนสูงกว่านักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม ($P = .๐๐๕$) ส่วนเพศมีความต้องการ

การสัมผัสผลไม่แตกต่างกัน

- มีสภาพแห่งตนไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการสัมผัสผล

ในค่านความวิตกกังวล กับความต้องการสัมผัสผล ในกลุ่มนักเรียนที่คล้อยตาม และกลุ่มที่ประพฤติกัยกับสังคม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันในแบบเส้นตรง

มาดา วิรุณานนท์ (มาลา : ๒๕๑๕ : ๑๔๓-๑๔๕) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แบบการรับรู้ และการเปลี่ยนแปลงในค่านการฝึกให้ฟังตนเอง กับในค่านการ ยับยั้งการฟังตนเอง ของเด็กนครหลวงกับเด็กต่างจังหวัดในระดับชั้นประถมปีที่ ๑ ได้ผลดังนี้

แม่ที่มีลูกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ฝึกให้ลูกฟังตนเองมากกว่า แม่ที่มีลูกมี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ($P = .๐๕$) แต่ถาแยกเป็นกลุ่มนครหลวงและต่างจังหวัด มีการฝึกไม่ แตกต่างกัน ส่วนในค่านการยับยั้งการฝึกให้ฟังตนเอง แม่ของเด็กทั้ง ๒ กลุ่ม มีการยับยั้งไม่ แตกต่างกัน

ในค่านตัวเด็กเอง พบว่า เด็กในนครหลวงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตก ต่างจากเด็กต่างจังหวัด แต่ถาแยกเพศ พบว่า ในนครหลวง เด็กหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงกว่าเด็กชาย ($P = .๐๕$) นอกนั้น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ในค่านลำดับการ เกิด ลูกหัวปีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างจากลูกคนรอง ๆ

ในค่านแบบการรับรู้ เด็กที่รับรู้แบบวิเคราะห์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กว่าเด็กที่รับรู้แบบโยงความสัมพันธ์ ($P = .๐๑$) แต่เด็กในนครหลวงที่มีการรับรู้ทั้ง ๒ แบบ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

แต่ผลที่น่าประหลาดใจก็คือ เด็กที่มีแม่ฝึกให้ลูกฟังตนเองมากมีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างจากเด็กที่มีแม่ฝึกให้ฟังตนเองน้อย ทั้ง ๆ ที่ตอนแรกพบว่า แม่ที่มีลูกที่มีแรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะฝึกให้ลูกฟังตัวเองมากกว่าแม่ที่มีลูกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จึงเป็นที่สงสัย ว่าอาจจะมีการผิดพลาดในการคำนวณก็เป็นได้ซึ่งไม่เหมือนกับ ผลเปรียบเทียบการรับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลตอนต้น นั่นคือ เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงรับรู้แบบวิเคราะห์มากกว่า และรับรู้ แบบโยงสัมพันธ์ต่ำกว่าเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ตอนแรก เด็กที่รับรู้แบบวิเคราะห์ มี $n - Ach$ สูงกว่า เด็กที่รับรู้แบบโยงสัมพันธ์) แต่ถาแยกตามถิ่นฐานพวกนครหลวงที่มี แรงจูงใจ

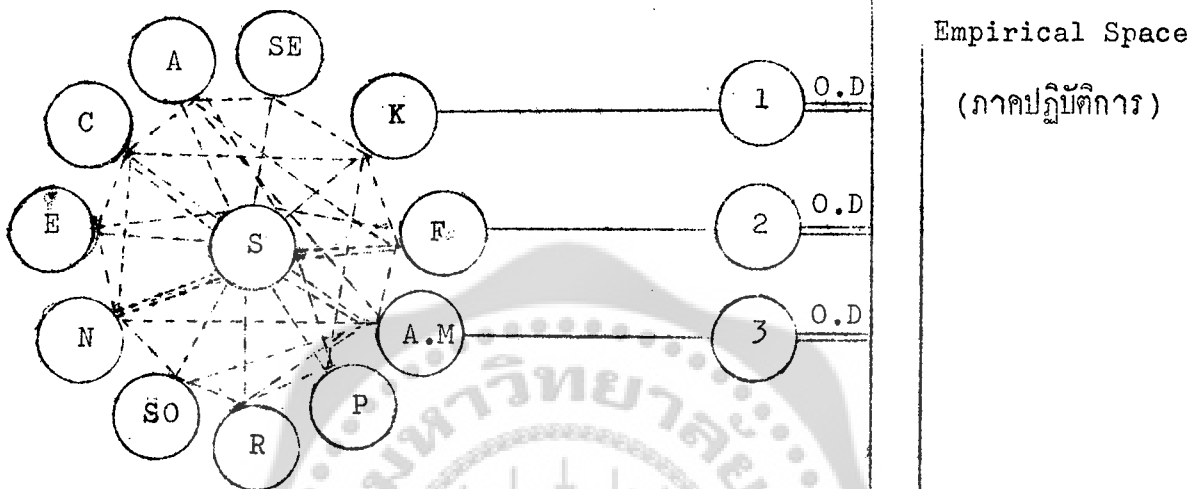
ไฝ่สัณฤทธิสูงมีแบบการรับรู้ไม่แตกต่างจากพวกที่มี แรงจูงใจไฝ่สัณฤทธิต่ำ ส่วนในต่างจังหวัด พวกที่มีแรงจูงใจสูง จะมีการรับรู้แบบโยงความสัมพันธ์ต่ำกว่าพวกที่มีแรงจูงใจไฝ่สัณฤทธิต่ำ ($P = .05$)

ในด้านความสัมพันธ์ พบว่า พฤติกรรมการฝึกลูกให้พึ่งตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ แรงจูงใจไฝ่สัณฤทธิ และแรงจูงใจไฝ่สัณฤทธิสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้แบบวิเคราะห์ แต่สัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้แบบโยงความสัมพันธ์ ($P = .01$ ทั้งหมด)

จะเห็นได้ว่า การศึกษาของไทยเราแตกต่างจากต่างประเทศมากกว่า ตรงตามเขา จึงอาจจะตรงตามขอ สรุปของ ดี โวส์ ที่ว่า แบบแผนของ แมคเคลเลน เหมาะกับประเทศตะวันตก แต่ไม่เหมาะสม หรือไม่จำเป็นในสังคมอื่น ๆ แต่เราจะต้องศึกษา แรงจูงใจไฝ่สัณฤทธิให้มากกว่านี้สักหน่อย จึงจะสรุปได้ว่า คำพูดของ ดี โวส์ เป็นจริงในสังคมไทย หรือไม่

จากทฤษฎีและเอกสารทั้งหมดที่กล่าวมา นำมาสรุปเป็นโครงสร้างของ ความเกรงใจ แรงจูงใจไฝ่สัณฤทธิ และโคหนาเสียหน้า ดังนี้

ผังทฤษฎีแสดงโครงสร้างความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และไคหน้าเสียหน้า

- S = สังคมประกิต (Socialization) Observation data
- K = ความเกรงใจ (Kreng = jai)
- F = ไคหน้าเสียหน้า
- A.M = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive)
- C = การยอมตามผู้อื่น (Conformity)
- A = ความวิตกกังวล (Anxiety)
- N = ความต้องการการยอมรับ (Need for Approval)
- E = ความภูมิใจในตนเอง (Self - Esteem)
- P = ความอ่อนน้อมถ่อมตน (Humbleness)
- R = การพึ่งตนเอง (Self - Reliance)
- SO = ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (Social and Economic Status)
- SE = ความอาวุโส (Seniority)
- 1 = แบบทดสอบความเกรงใจ (Kreng - Jai Test)
- 2 = แบบทดสอบไคหน้า-เสียหน้า (Face - Saving)
- 3 = แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive Test)

สมมุติฐานเป็นกลาง

เพื่อช่วยการแปลผลในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานเป็นกลางไว้

๒ ตอน คือ

๑. ทดสอบความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพทั้ง ๔ แบบ มีสมมุติฐานเป็นกลางว่า บุคลิกภาพเหล่านั้นน่าจะไม่มีความสัมพันธ์กัน เช่น ความเกรงใจน่าจะไม่มีความสัมพันธ์กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น

๒. ทดสอบเปรียบเทียบบุคลิกภาพตามตัวแปรต่าง ๆ มีสมมุติฐานเป็นกลางว่า กลุ่มตัวอย่างในแต่ละตัวแปรที่จะศึกษา น่าจะไม่มี ความแตกต่างกันในบุคลิกภาพแต่ละด้าน เช่น นักเรียนไทยเชื้อสายไทย และจีน น่าจะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน หรือ นักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนต่างจังหวัด น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน หรือ นักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ป.กศ.สูง น่าจะมีการไถ่หน้า - เสียหน้า ไม่แตกต่างกัน เป็นต้น

สมมุติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ตั้งสมมุติฐานในการศึกษาเป็น ๒ ตอน คือ

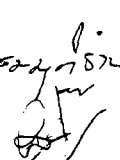
๑. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ๔ แบบ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกรงใจ ไถ่หน้า และเสียหน้า

๑.๑ ความเกรงใจน่าจะมีความสัมพันธ์กับ การไถ่หน้า เสียหน้า ไปทางบวก กล่าวคือ ถ้ามีความเกรงใจสูง จะมีการไถ่หน้าเสียหน้าสูงด้วย และถ้ามีความเกรงใจต่ำ จะมีการไถ่หน้า เสียหน้า ต่ำด้วย

๑.๒ ความเกรงใจน่าจะสัมพันธ์กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางลบ คือถ้ามีความเกรงใจสูงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และถ้ามีความเกรงใจต่ำ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

๑.๓ การไถ่หน้า เสียหน้า น่าจะมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางลบ คือ ถ้ามีการไถ่หน้า เสียหน้าสูง จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และถ้ามีการไถ่หน้า เสียหน้าต่ำ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

๑.๔ การไถ่หน้า และเสียหน้า น่าจะไม่มีความสัมพันธ์กัน

การวิจัย เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ

สมมุติฐานว่าควรใช้ วิธีแตกต่าง เพื่อให้นักเรียนได้
เข้าใจ ความหมาย ทราบ ผลที่ทำได้ ด้วย มากมาย พร้อม ข้อควรระวัง
๔๓

๒. การเปรียบเทียบตัวแปรทั้ง ๔ ตามตัวแปรอิสระ

๒.๑ ความเกรงใจ

๒.๑.๑ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ น่าจะมีความเกรงใจไม่แตกต่าง
จากนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง

๒.๑.๒ นักเรียนในต่างจังหวัด น่าจะมีความเกรงใจมากกว่านักเรียน
ในกรุงเทพฯ ฯ

๒.๑.๓ นักเรียนไทยเชื้อสายไทยน่าจะมีความเกรงใจมากกว่านักเรียน
ไทยเชื้อสายจีน

๒.๑.๔ นักเรียนที่ไค้คะแนนจากแบบทดสอบไค้หน้า เสียหน้าสูง มีความ
เกรงใจมากกว่านักเรียนที่ไค้คะแนนจากแบบทดสอบไค้หน้า
เสียหน้าต่ำ

๒.๑.๕ นักเรียนที่ไค้คะแนนจากแบบทดสอบแรงจูงใจไค้สัมฤทธิ์สูง มี
ความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนที่ไค้คะแนนจากแบบทดสอบ
แรงจูงใจไค้สัมฤทธิ์ต่ำ

๒.๒ แรงจูงใจไค้สัมฤทธิ์

๒.๒.๑ แรงจูงใจไค้สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ น่าจะ
ต่ำกว่านักศึกษา ป.กศ. สูง

๒.๒.๒ แรงจูงใจไค้สัมฤทธิ์ของนักเรียนต่างจังหวัด น่าจะต่ำกว่า
นักเรียนในกรุงเทพฯ ฯ

๒.๒.๓ แรงจูงใจไค้สัมฤทธิ์ของนักเรียนไทยเชื้อสายจีน น่าจะสูงกว่า
นักเรียนไทยเชื้อสายไทย

๒.๒.๔ แรงจูงใจไค้สัมฤทธิ์ของนักเรียน ที่ไค้คะแนนแบบทดสอบความ
เกรงใจสูง น่าจะต่ำกว่านักเรียนที่ไค้คะแนนแบบทดสอบเกรง
ใจต่ำ

๒.๒.๕ แรงจูงใจไค้สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ไค้คะแนนแบบทดสอบ

การไต่หน้า เสียหน้า สูง น่าจะต่ำกว่านักเรียนที่ไต่คะแนน
แบบทดสอบไต่หน้า เสียหน้า ต่ำ

๒.๓ ไต่หน้า เสียหน้า

- ๒.๓.๑ การไต่หน้า เสียหน้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ไม่น่า
จะแตกต่างจากนักศึกษา ป.กศ สูง
- ๒.๓.๒ การไต่หน้า เสียหน้า ของนักเรียนกรุงเทพฯ น่าจะต่ำกว่า
นักเรียนต่างจังหวัด
- ๒.๓.๓ นักเรียนไทยเชื้อสายจีน น่าจะมีการไต่หน้า เสียหน้า ต่ำ
กว่านักเรียนไทยเชื้อสายไทย
- ๒.๓.๔ นักเรียนที่ไต่คะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง น่าจะมีการ
ไต่หน้า เสียหน้า สูงกว่านักเรียนที่ไต่คะแนนต่ำ
- ๒.๓.๕ นักเรียนที่ไต่คะแนนแบบทดสอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง น่าจะ
มีการไต่หน้าเสียหน้าต่ำกว่านักเรียนที่ไต่คะแนนต่ำ

เหตุผลเบื้องหลังสัมมุติฐาน

๑. ความสัมพันธ์ของตัวแปร ทั้ง ๔ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกรงใจ
ไต่หน้า และเสียหน้า

๑.๑ ความเกรงใจน่าจะมีความสัมพันธ์กับการไต่หน้า เสียหน้า ในทางบวก
สังคมไทยเป็นสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ ดังนั้น คนไทยจึงพึงพา
อาศัยกัน ไม่ค่อยมีอิสระที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง ยึดถือสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นใหญ่ ดังนั้น
คนไทยก็พยายามรักษาความสัมพันธ์เอาไว้ จึงมักจะ "วางเฉย" "เกรงใจ" ซึ่ง บลันชาร์ค
บอกว่าที่เกรงใจก็เพราะต้องการรักษาหน้า หรือรักษาความสัมพันธ์เอาไว้ (อ้างจาก
ปราชญ์ฉบับ : ๒๕๑๕ : ๑๗) ดังนั้น การที่มีความเกรงใจสูง จึงน่าจะเป็นเพราะกลัวเสียหน้า
มากด้วย

๑.๒ ความเกรงใจน่าจะมีสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางลบ

วีราพร พบความสัมพันธ์ของความเกรงใจ กับค่านิยมไมตรีสัมพันธ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความเกรงใจเป็นค่านิยมที่สำคัญอย่างหนึ่งของสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ (วีราพร : ๒๕๑๔ : ๑๗๐ - ๑๘๑) ซึ่งเป็นสังคมที่ต้องการความสัมพันธ์ (need for affiliation)

แอปเพลวิก (Applezweig) และคณะ (๑๙๕๖) พบความสัมพันธ์ของความต้องการความสัมพันธ์ (n - Aff) เป็นลบกับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ $r = -.๔๕$ (Cofer and Appley : ๑๙๖๔ : ๓๓๐)

จากผลการวิจัยของ วีราพร และแอปเพลวิก จึงสรุปได้ว่า ความเกรงใจน่า จะมีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๑.๓ การไต่หน้า เสียหน้า น่าจะมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากเหตุผล ขอ ๑.๑ และ ๑.๒ ทำให้เราสรุปได้ว่า การไต่หน้า เสียหน้า น่าจะมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๑.๔ การไต่หน้า และเสียหน้า น่าจะไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากยังไม่มีใครศึกษา เรื่องไต่หน้า เสียหน้า มาก่อนเลย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานเป็นกลางไว้ก่อน เพราะเรายังไม่อาจรู้ว่า คนที่มีการไต่หน้าสูง จะมีการเสียหน้าสูงตามหรือว่าต่ำกันแน่

๒. การเปรียบเทียบตัวแปรทั้ง ๔ ตามตัวแปรอิสระ

๒.๑ ความเกรงใจ

๒.๑.๑ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ น่าจะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกับนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

เหตุผลคล้าย ขอ ๑.๔ เพราะเหตุว่ายังไม่มีผู้วิจัยความเกรงใจ ตามลำดับอายุ จึงต้องตั้งสมมุติฐานเป็นกลางไว้ก่อน ในฐานะที่อยู่ในสังคมเดียวกัน ก็น่าจะมีความเกรงใจพอ ๆ กัน

๒.๑.๒ นักเรียนในต่างจังหวัดน่าจะมีความเกรงใจมากกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ ๓

สังคมไทยชนบทนั้น ยังมีลักษณะสังคมไมตรีสัมพันธ์อยู่ คือ เป็นสังคมปิด ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว พบว่าหัวหน้าครอบครัวมักเป็นผู้ถืออำนาจ มีการลงโทษเมื่อบุตรซัดเซ่น หรือไม่ยอมทำตาม ไม่ค่อยรู้สึกตัวว่ามีคุณค่า มีลักษณะเก็บกดไม่กล้าแสดงตน มีความเกรงใจมาก (วีรยุทธ : ๒๕๑๓ : ๗๒ - ๗๓) ส่วนสังคมในกรุงเทพฯ นั้น เป็นสังคมไมตรีสัมพันธ์ที่กำลังจะพัฒนา เข้าสู่สังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์ บิดา มารดาส่วนมากเป็นผู้มีการศึกษา ประกอบกับได้รับวัฒนธรรมจากตะวันตกมากกว่า จึงทำให้ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูค่อนข้างจะเป็นแบบประชาธิปไตย เด็กมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็น กล้าพูด กล้ากระทำ มากกว่าเด็กต่างจังหวัด จึงน่าจะเป็นเหตุผลสนับสนุนสมมุติฐานได้ว่า นักเรียนในต่างจังหวัด น่าจะมีความเกรงใจมากกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ

๒.๑.๓ นักเรียนไทยเชื้อสายไทย น่าจะมีความเกรงใจมากกว่าเชื้อสายจีน

คนจีนเป็นผู้ชอบอิสระ มีความมานะอดทน กล้าเสี่ยง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ยิ่งกว่านั้น ยังชอบค้าขาย ซึ่ง ลีวีน (Le Vine) พบว่า กลุ่มที่มีความชำนาญในการค้าขายจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (Norbeck, et.al : ๑๙๖๘ : ๕๑) และผู้ที่มีความจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตามเหตุผลข้อ ๑.๒ จึงน่าจะมีความเกรงใจต่ำ ดังนั้น นักเรียนเชื้อสายจีน จึงน่าจะมีความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนไทย

สมมุติฐาน ๒.๑.๔ และ ๒.๑.๕ มีเหตุผลเช่นเดียวกับสมมุติฐาน ๑.๑ และ ๑.๒

๒.๒ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๒.๒.๑ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

น่าจะต่ำกว่านักศึกษา ป.กศ. สูง

จากการศึกษาของ เวอรอฟ และคณะ (๑๙๖๐) พบว่าคนอเมริกันที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะอยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ ๒๑ - ๒๔) (Heckhausen : ๑๙๖๘ : ๓๐) ดังนั้นนักศึกษา ป.กศ. สูง ซึ่งมีอายุระหว่าง ๑๙ - ๒๐ ปี ไก่ล้ๆ วัยผู้ใหญ่ตอนต้น จึงน่าที่จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชั้น ม.ศ.๓

๒.๒.๒ นักเรียนต่างจังหวัด น่าจะมีความจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ต่ำกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ

นักเรียนในกรุงเทพฯ ๗ เป็นนักเรียนที่อยู่ในสภาพสังคม ซึ่งกำลังพัฒนาเข้าสู่สังคมสัมฤทธิ์สัมพัทธ์มากกว่านักเรียนต่างจังหวัด และเด็กในกรุงเทพฯ ๗ ส่วนมากมีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า โดวแวน (Douvan : ๑๙๕๖) พบว่า เด็กที่มาจากชั้นต่ำมักจะชอบการให้รางวัลด้วยเงิน ซึ่งถ้ามีรางวัลให้จะทำงานดี แต่เด็กในชนชั้นกลาง (ซึ่งมีในกรุงเทพฯ ๗ มาก) ไม่ค่อยสนใจเท่าไร แม้ไม่ให้เงินก็ยังทำงานได้ ยังสนใจ เพราะว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านั่นเอง (Heckhausen : ๑๙๖๘ : ๗๖) นอกจากนี้ อนันต์ จันทร์ทวี (อนันต์ : ๒๕๑๔ : ๑๐๒) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของผู้ปกครองแตกต่างกันจะมีแนวโน้มว่า เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงตามไปด้วย ดังนั้นเด็กนักเรียนในกรุงเทพฯ ๗ จึงน่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนในต่างจังหวัด

๒.๒๕๓ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กนักเรียนไทย เชื้อสายจีน น่าจะสูงกว่านักเรียนไทย เชื้อสายไทย

สกินเนอร์ ได้เปรียบเทียบลักษณะของคนไทย คนจีน ไว้ว่า คนไทยเกียจคร้าน มีชีวิตอยู่เพื่อปัจจุบัน พอใจที่จะพึ่งพาอาศัยบุคคลอื่น และมีความรูดากก็ยังปกป้องบุตรมากเกินไประดับหนึ่งที่ทำให้ เด็กไทยเชื้อสายไทยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ส่วนคนจีน เป็นผู้ชอบอิสระ มีความมานะอดทน กล้าเสี่ยง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง จากเหตุผลดังกล่าวมานี้ ทำให้เห็นได้ชัดว่า เด็กไทยเชื้อสายจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กไทยเชื้อสายไทย (อ้างจาก วรวิณี วัชรธรรม : ๒๕๑๕ : ๖๑)

สมมุติฐาน ๒.๒.๔ และ ๒.๒.๕ ใจเหตุผลเช่นเดียวกับ ๑.๒ และ ๑.๓

๒.๓ การไต่หน้า เสียหน้า

๒.๓.๑ การไต่หน้า เสียหน้า ของนักเรียนชั้น ม.ศ.๓

ไม่น่าจะแตกต่างจากนักเรียน ป.๖ สูง

เหตุผลคล้ายกับ สมมุติฐาน ๑.๔ ๒.๑.๑

๒.๓.๒ นักเรียนในกรุงเทพฯ น่าจะมีการไต่หน้า เสียหน้า

ต่ำกว่านักเรียนต่างจังหวัด

สภาพสังคมในต่างจังหวัดเป็นแบบไมตรีสัมพันธ์มากกว่า ซึ่งในสังคมประเภทนี้ มีความเกรงใจสูง ส่วนสังคมนครหลวงนั้น ค่อนข้างจะเป็นแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์ มีการแข่งขันกันในการทำงาน ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และจากเหตุผลที่อ้างในข้อ ๑.๓ ซึ่งสนับสนุนว่า การไต่หน้า เสียหน้า น่าจะสัมพันธ์ในทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้น เด็กนักเรียนในกรุงเทพฯ จึงน่าจะมี การไต่หน้า เสียหน้า ต่ำกว่าเด็กต่างจังหวัด

๒.๓.๓ นักเรียนไทยเชื้อสายจีน น่าจะมี การไต่หน้า เสียหน้า น้อยกว่านักเรียนไทย เชื้อสายไทย

เพราะพรรณ ประพิศรภา (เพราะพรรณ : ๒๕๑๐) พบว่า บิดามารดาไทยให้ รางวัล และลงโทษบุตรมากกว่า บิดามารดาจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = .๐๕$) การบังคับเด็ก ลงโทษเด็ก อาจจะเป็นผลร้ายต่อ Self - Concept ของเด็ก ความกลัวที่จะถูกลงโทษ เป็นเหตุให้เกิดความวิตกกังวล ซึ่ง ซันลิแวน กล่าวว่ายิ่งบุคคลมีความวิตกกังวลมากเพียงใด "ระบบตัวฉัน" ของผู้นั้นยิ่งโตมากขึ้น จะเกิดการเสียหน้าง่าย ดังนั้นการแตกต่างระหว่างการอบรมบุตรของบิดามารดาไทย และบิดามารดาจีน จึงน่าจะเป็นสิ่งสนับสนุนสมมุติฐานข้อนี้

สมมุติฐาน ๒.๓.๔ และ ๒.๓.๕ ใช้เหตุผล เช่นเดียวกับ ๑.๑ และ ๑.๓

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากมวลดประชากรที่เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีการศึกษา ๒๕๑๕ ของโรงเรียนและวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภาคกลาง (ลพบุรี) ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างมาเพื่อศึกษาในครั้งนี้จากโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย และ วิทยาลัยครูเทพสตรี ในกลุ่มตัวอย่างภาคกลาง และจากโรงเรียนนนทรีวิทยา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูจันทระเกษม และวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ในกลุ่มตัวอย่างของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ ตามตาราง ๑ ดังนี้

ตาราง ๑ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แยกตามเพศ ถิ่นที่อยู่
ระดับการศึกษา เชื้อสาย

ถิ่นที่อยู่	ชาย				หญิง				รวม
	ม.ศ. ๓		ป.กศ สูง		ม.ศ. ๓		ป.กศ สูง		
	ไทย	จีน	ไทย	จีน	ไทย	จีน	ไทย	จีน	
กรุงเทพฯ	๑๒	๑๔	๑๒	๔	๑๑	๘	๓๕	๕	๑๐๖
ต่างจังหวัด	๕๓	๑๒	๒๑	๑๑	๔๒	๑๐	๓๑	๑๖	๑๘๖
รวม	๖๕	๒๖	๓๓	๑๕	๕๓	๑๘	๖๖	๒๑	๓๐๒

เกณฑ์และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกนักเรียน ม.ศ. ๓ ป.กศ สูง ในจังหวัดลพบุรีเป็นตัวแทนของนักเรียนในภาคกลาง รวมถึงการเลือกโรงเรียนต่าง ๆ มีเหตุผลและหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. การเลือกจังหวัดลพบุรีเป็นตัวแทนภาคกลาง เพราะนอกจากจะเป็นที่ตั้งเขตการศึกษาแล้ว ยังมีวิทยาลัยครูที่มีนักเรียนจากจังหวัดต่าง ๆ ในภาคกลางหลายจังหวัด มาศึกษาที่วิทยาลัยครูเทพสตรีนี้

๒. การเลือกโรงเรียนที่เป็นตัวแทนของจังหวัด โดยถือเกณฑ์ว่าเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน มีนักเรียนทั้ง เชื้อสายไทย และจีน ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของนักเรียนกระจายอยู่ทุกระดับ และทางโรงเรียนให้ความร่วมมือดี

๓. การเลือกโรงเรียนและวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร ใช้เกณฑ์ในทำนองเดียวกันกับการเลือกโรงเรียน และวิทยาลัยครูในภาคกลาง

๔. การเลือกนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ให้ครูประจำชั้นหรือเจ้าหน้าที่โรงเรียนคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณลักษณะตามต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ใช้แบบทดสอบ ๓ ชนิด คือ

๑. แบบทดสอบวัดความเกรงใจ
๒. แบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
๓. แบบทดสอบวัดการไต่หนา เสียหน้า

๑. แบบทดสอบวัดความเกรงใจ

แบบทดสอบนี้ ดร.วีรยุทธ วิเชียรโชติ อาจารย์คณะวิจัยการศึกษาและคณะนิสิตปริญญาโทสาขาวัฒน วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เป็นผู้สร้างขึ้น ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลที่มีฐานะทางสังคมต่างกัน (เช่น ศิษย์กับครู บุตร กับ บิดามารดา) และความรู้สึกของบุคคลที่มีฐานะทางสังคมเท่าเทียมกัน (เช่น เพื่อน กับเพื่อน เป็นต้น) โดยสมบูรณ์ให้ผู้ถูกทดสอบอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน และมีบทบาทต่าง ๆ กัน

๑๐ บทบาท รวมแบบสอบถามทั้งหมด ๔๗ ข้อ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์ ความสัมพันธ์กับอาจารย์

๑. เขาห้องเรียนสายกว่าอาจารย์   กลา

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

      ไม่กลา

๒. เขาพบเพื่อติดต่อกุระส่วนตัว   กลา

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

      ไม่กลา

ข. ในฐานะที่ท่านเป็นเพื่อน ความสัมพันธ์กับเพื่อนสนิทสนม

๑. ขอความช่วยเหลือ   กลา

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

      ไม่กลา

๒. ขอยืมข้าวของเงินทอง   กลา

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

      ไม่กลา

ในการดำเนินการสอบก็ให้ผู้ถูกทดสอบอ่านตามแบบทดสอบ แล้วพิจารณาว่า ท่านอยู่ในสถานการณ์นั้น และมีบทบาทอย่างนั้น ซึ่งตรงกับความรู้สึกของผู้ถูกทดสอบ ยิ่งตัวเลขมากขึ้นก็แสดงว่าเรามีความรู้สึกไปทางนั้นมาก ตัวเลขน้อยก็มีความรู้สึกน้อย ถ้าเป็นเลข ๐ หมายความว่าความว้าความรู้สึกทั้งสองอย่างนั้นกำลังกัน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนก็พิจารณาจากคำตอบที่แสดงความรู้สึกเป็นเกณฑ์ ถ้าแสดงความรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีความเกรงใจก็จะได้คะแนนสูงตามลำดับ ผู้ตรวจต้องพิจารณาว่าค่าที่ให้นั้นช่างไหนแสดงว่าเป็นผู้มีความเกรงใจมาก ถ้าทางบวก (ซ้ายมือ) เป็นค่าที่แสดงว่ามี ความเกรงใจ ก็ให้ ๗ คะแนน สำหรับผู้ว่างกลม เลข ๓ และให้ ๖, ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ สำหรับผู้ว่างกลม เลข ๒, ๑, ๐, -๑, -๒, -๓ ตามลำดับ แต่ถาทางขวามือ (ทางลบ) แสดงว่าเกรงใจมาก -๓ ก็ได้ ๗ คะแนน และเรียงลงไปตามลำดับถึง ๑ เหมือนที่กล่าวมาแล้ว

วิราพร (๒๕๑๔ : ๓๕) ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีแบ่งครึ่ง ได้ค่าความเชื่อมั่น เมื่อคอนทดสอบจริง = .๕๐๓๖ (N = ๒๒๕) ผู้วิจัยจึงนำมาใช้โดยไม่ได้ปรับปรุงเพราะว่าค่าความเชื่อมั่นสูงอยู่แล้ว

๒. แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบของ อนันต์ จันทรภักดิ์ ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ แมคเคลแลน ซึ่งเป็นภาพลายเส้นของคำ เขียนในกระดาษ ขนาด ๘ x ๑๐ นิ้ว จำนวน ๖ ภาพ

การทดสอบให้นักเรียนดูภาพแต่ละภาพอย่างรอบคอบ แล้วให้นักเรียนแต่งเรื่อง ๆ หนึ่งจากภาพที่ได้ดูแต่ละภาพ ซึ่งมีแนวทางในการแต่งเรื่องให้ โดยให้นักเรียนพยายามแต่งเรื่องเพื่อจะตอบคำถาม ๔ ข้อนี้

๑. เกิดอะไรขึ้น บุคคลในภาพคือใคร
๒. อะไรทำให้เกิดสถานการณ์เช่นนั้น หรือ มีอะไรเกิดขึ้นในความคิด
๓. เขากำลังคิดอะไร หรือเขาต้องการอะไร
๔. ต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น หรือเขาจะทำอะไรต่อไป

วิธีดำเนินการทดสอบโดยละเอียดได้แสดงไว้ในภาคผนวก

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตรฐานของแมคเคลแลนและคณะ (อ้างจาก อนันต์ จันทรภักดิ์ : ๒๕๑๔ : ๒๘ - ๓๒) มีลำดับการให้คะแนน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ตรวจจูงใจจินตนาการสัมฤทธิ์ (Achievement Imaginary = AI) โดยอ่านเรื่องที่นักเรียนแต่งให้ตลอด แล้วพิจารณาว่า เรื่องที่แต่งนั้นเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้หรือไม่

ก. เป็นเรื่องของการแข่งขันที่ต้องมีการปฏิบัติให้ถึงมาตรฐาน (Competition with a Standard of Excellence) โดยพิจารณาว่า มีลักษณะของเรื่องเกี่ยวกับการแข่งขัน การพยายามจะเอาชนะหรือพยายามทำให้ดีกว่าคนอื่น ๆ หรือพยายามทำให้ดีที่สุดหรือไม่

ข. เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสำเร็จที่เป็นเอกภาพ (Unique Accomplishment) โดยพิจารณาว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ การทำงานพิเศษที่ไม่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เช่น ความสำเร็จของบุคคลการผจญภัย ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลป์ ฯลฯ หรือไม่

ค. เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับความผูกพันระยะยาว (Long Term Involvement) โดยพิจารณาว่า เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความสำเร็จในชีวิต เช่น ต้องการเป็นแพทย์ ครู หรือไม

เมื่อพิจารณาเรื่องราวที่นักเรียนแต่งแล้ว เห็นว่า เขาหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลายข้อข้างบนนี้ให้ ๑ คะแนน และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ๒ ต่อไป แต่ถ้าเรื่องราว นั้นไม่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นเลย ก็ให้คะแนน ๐ และไม่ตรวจให้คะแนนในลำดับขั้นที่จะ กล่าวต่อไปนี้

ขั้นที่ ๒ นำคำตอบของนักเรียนที่ใดคะแนนใน ขั้นที่ ๑ มาอ่านตรวจให้ละเอียด อีกครั้งหนึ่ง เพื่อความมีข้อความซึ่งแสดงถึงสิ่งต่อไปนี้ หรือไม

๑. ข้อความซึ่งแสดงถึงความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement = N) เช่น เขาต้องการเป็นหมอ เขาต้องการหาสียานให้เรียบร้อย เขา ต้องการสอบไล่ได้ ๑ เป็นต้น การให้คะแนนข้อความแบบนี้ ต้องพิจารณาให้แน่นอนว่า ข้อ ความนั้นแสดงถึงความต้องการสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ ไม่ใช่ให้คะแนนทุกครั้งที่มีคำว่าต้องการ เพราะ บางกรณีข้อความนั้นอาจไม่แสดงถึงความต้องการสัมฤทธิ์ผลก็ได้ เช่น ครูต้องการให้นักเรียนศึกษา บทเรียน ชายคนหนึ่งต้องการนอนหลับพักผ่อน เป็นต้น ข้อความเช่นนี้จะไม่ได้คะแนนในข้อนี้

๒. ข้อความซึ่งแสดงการทำกิจกรรม อันเป็นเครื่องมือให้บรรลุ ความสำเร็จ (Instrument Activity = I) เช่น คิดงาน เพื่อนบ้านมาช่วย คิดจ้างคนงานเพิ่ม เป็นต้น

๓. ข้อความซึ่งแสดงการคาดหวังว่าการกระทำนั้นจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในจุดมุ่งหมาย (Anticipatory Status = G_a^+ , G_a^-) เช่น เขาคาดว่าผลการทดลองของเขาจะสำเร็จอย่างแน่นอน (G_a^+) เขาคาดว่าปีนี้สินค้าที่ เขาลดราคาขายได้น้อย (G_a^-) เป็นต้น

๔. ข้อความซึ่งแสดงถึงอุปสรรคที่มาขัดขวางมิให้กิจกรรมบรรลุ ความสำเร็จ (Obstacles or Blocks) = ซึ่งแบ่งเป็น ๒ พวก คือ อุปสรรคที่เกิดจาก ภายในตัวบุคคล (Block in person = B_p) เช่น เขาคิดว่าเขาทำไม่ได้ และอุปสรรคที่ เกิดจากสิ่งแวดล้อม (Block in the world = B_w) เช่น ครอบครัวเขายากจน จึงไม่สามารถ

เขาเรียนต่อในมหาวิทยาลัยได้ เป็นต้น

๕. ขอความซึ่งแสดงถึงการได้รับความช่วยเหลือเป็นแรงกระตุ้น
ใ้ไทยรรคถึงความมุ่งหมาย (Nurturant Press = Nup) เช่น เขาได้รับความช่วยเหลือ
 จากเพื่อน บิดามารดาของเขาคาดหวังไว้ว่า เขาจะต้องเขาเรียนแพทย์ได้ เขาจึงขยันมากขึ้น
 เป็นพิเศษเพื่อจะได้เรียนเก่ง และสอบเขาเรียนต่อแพทย์ให้ได้ เป็นต้น

๖. ขอความซึ่งแสดงถึงความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ หรือ
ความล้มเหลว (Affective Stage = G) ขอนี้ให้คะแนนทั้ง ๒ กรณี คือ ขอความที่เป็น
 ความรู้สึกในเชิงบวก (G^+) เช่น เขากำหนดใจในสิ่งประจักษ์ของเขามาก และขอความที่
 แสดงความรู้สึกในเชิงลบ (G^-) เช่น เขากำลังมีความรู้สึกวิตกกังวลว่าเขาควรจะหนีการ
 สอบไล่ เป็นต้น

๗. พิจารณาเรื่องราวที่นักเรียนแต่งทั้งหมด อีกครั้งหนึ่ง ว่ามี
 จุดเด่นของเรื่องเป็นเรื่องจินตนาการใ้สัมฤทธิ์ (Achievement Thema = Ach.Th)
 หรือไม่ ถ้าเป็นก็ให้คะแนน

รวมแล้วมีตำแหน่งที่จะพิจารณาให้คะแนน ๑๑ ตำแหน่ง ควบกันคือ

ตำแหน่งที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑
สิ่งที่พิจารณา	AI	N	I	G^+	G^-	Bp	Bw	Nup	G^+	G^-	Ach.Th

ซึ่งให้คะแนนตำแหน่งละ ๑ คะแนน รวม ๑ เรื่อง มีคะแนนให้ ๑๑ คะแนน

สำหรับการหาความเชื่อมั่นนั้น อนันต์ จันทร์ภักดิ์ หาได้ = .๗๔๑๕ (N = ๑๕๐)

และ จำรัส บุญญานันต์ ปรับปรุงและทดสอบกับเด็กนักเรียน ม.ศ.๓ โคกคา r = .๘๕๕

ผู้วิจัยคิดว่า แบบทดสอบนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูงพอที่จะนำไปศึกษาในครั้งนี้

๓. แบบทดสอบไคหน้า - เสียหน้า

ผู้วิจัยและคณะ ได้ร่วมมือกันสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ไคหน้า -
 เสียหน้า ภายใต้การแนะนำของ ดร.วิรุทธ และ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ โดยมี ขบวนการ
 ดังต่อไปนี้

๑. รวบรวมเรื่อง (Critical Incident) เกี่ยวกับการไคหน้า เสียหน้า
 ของนิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยา และนิสิตวิชาเฉพาะการแนะแนว ที่เรียนวิชา

General Psychology และ Theories of Personality

๒. รวบรวมเรื่องการไต่หน้า เสียหน้า และการสัมพันธ์คำ (Word Association) จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ ในกรุงเทพฯ และนิสิตนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

๓. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของเรื่องการไต่หน้า เสียหน้า และการสัมพันธ์คำที่รวบรวมมาได้ เพื่อกำหนดการันต์ทำให้ไต่หน้า เสียหน้า สถานะของบุคคล ที่เกี่ยวข้อง ของ ความรู้สึกขณะที่ไต่หน้า เสียหน้า ฯลฯ

๔. สร้างสถานการณ์ให้กระทัดรัด โดยอาศัยเค้าโครงของเรื่องราวที่รวบรวมมาได้ ใช้คำที่แสดงความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงออกในเรื่องรานั้น ๆ เป็นเกณฑ์ในการสร้าง ระดับความรู้สึกต่าง ๆ ๗ ระดับ

๕. สร้างแบบทดสอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ความรู้สึกและพฤติกรรม ของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ กับบุคคลในฐานะสังคมต่าง ๆ กัน แยกเป็นแบบทดสอบไต่หน้า

๑. ฉบับ และเสียหน้า ๑ ฉบับ รวม ๑๒๐ ข้อ

๖. นำแบบทดสอบทั้ง ๒ ฉบับนี้ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียน อิงพระราชพิทยาคม และนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา

๗. นำแบบทดสอบทั้ง ๒ ฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ กล่าวคือ ถ้า คอบตรงกับความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงลักษณะการไต่หน้า หรือเสียหน้า มากที่สุดจะให้ ๗ คะแนน และ ๖, ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ ในลักษณะการไต่หน้า และเสียหน้า รอง ๆ ลงมา

๘. นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุง และหาค่าอำนาจจำแนกเพื่อเลือกข้อสอบ ชุดที่จะนำไปทดสอบจริง ๆ โดยเลือก ไว้อย่างละ ๓๐ ข้อ รวม ๖๐ ข้อ

๙. หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบไต่หน้า เสียหน้า และไต่หน้า - เสียหน้า ตอนทดลองสอบ ได้ เท่ากับ .๗๒๑๓ .๘๓๕๐ และ .๕๕๐๖ ตามลำดับ ตอนทดสอบจริง หาค่าได้ .๗๓๔๗ .๘๑๓๗ และ .๕๓๔๑ ตามลำดับ ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูงพอสมควร

๑๐. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการหาความสัมพันธ์กับแบบทดสอบความวิตกกังวล ซึ่งสัมพันธ์กับการไต่หน้า - เสียหน้า ตามผัง ทฤษฎีไคยล ดังนี้

- แบบทดสอบไคหน้า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕
 ($r = .๒๐๓๗$) และแบบทดสอบเสียหน้า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑
 ($r = .๒๕๕๕$) นับได้ว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นนี้ สามารถวัด พฤติกรรมที่เราต้องการวัด
 ได้จริง

ตัวอย่างแบบทดสอบเสียหน้า

๑. ท่านมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อได้อธิบายวิชาการให้เพื่อนฟัง และท่านทราบ
 ภายหลังว่า สิ่งที่ท่านอธิบายไปนั้นผิด

กังวล

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

 ไม่กังวล

๒. สมบัติเสนอขอเสนอแนะในที่ประชุม แต่ผู้บังคับบัญชาไม่เห็นด้วย และไม่
 ยอมรับเมื่อออกจากห้องประชุม สมบัติพยายามอธิบายเหตุผลต่าง ๆ ที่สนับสนุนขอเสนอของตน
 ให้เพื่อน ๆ ฟัง ท่านเห็นว่าสมบัติทำถูกหรือไม่

ถูก

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

 ไม่ถูก

ตัวอย่างแบบทดสอบไคหน้า

๑. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บังคับบัญชา ถ้าท่านทราบว่ามีความเห็นที่เจ้านาย
 ท่านจะนำเรื่องนั้นมาเล่าให้เจ้านายฟังหรือไม่

เล่า

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

 ไม่เล่า

๒. ถ้าท่านบังเอิญได้ช่วยเหลือผู้หนึ่งซึ่งกำลังจะกระโดดหน้าตาย และต่อมา
 ปรากฏข่าวพร้อมกับรูปของท่านในหนังสือพิมพ์ ตอนท้ายข่าวได้กล่าวชมเชยท่านไว้ด้วย ท่านมี
 ความรู้สึกอย่างไรในสถานการณ์เช่นนี้

ภูมิใจ

๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓
---	---	---	---	----	----	----

 ไม่ภูมิใจ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การหาค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๒. การหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณได้

จากสูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๓. การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีแบ่งครึ่ง ใช้สูตร

$$r_{\frac{1}{2}} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ $r_{\frac{1}{2}}$ แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ

$\sum x \sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนข้อคู่ และข้อคี่ตามลำดับ

$\sum x^2 \sum y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนข้อคู่และข้อคี่ตามลำดับ

$\sum xy$ แทน ผลคูณของคะแนนข้อคู่กับข้อคี่

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

เมื่อใดค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครั้งเดียวแล้ว นำมาขยายเป็นค่าความ
 เชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร

$$r_{II} = \frac{2 r_1 \frac{I}{II}}{1 + r_1 \frac{I}{II}}$$

เมื่อ $r_1 \frac{I}{II}$ แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครั้งเดียว

r_{II} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

๔. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้สูตร

$$r = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนน x กับ y

$\sum x \sum y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน x และคะแนน y

$\sum x^2 \sum y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลัง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

(อ้างจาก บาลา วิภูวานนท์:๒๕๑๕:๖๑-๖๓)

๕. หากค่าอ่านจำแนกเป็นรายชื่อ โดยใช้ t - test ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

$\bar{x}_1$ $\bar{x}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

n_1 n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำตามลำดับ

s_1^2 s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

๖. การทดสอบความแตกต่างของค่ารายเฉลี่ย ใช้สูตร t - test สูตรเดียวกับข้อที่ ๔

๗. ทดสอบความแตกต่างของตัวแปรตามตัวแปรอิสระ โดยใช้สูตร F - test แบบ p x q Factorial ชนิด Unequal Cell Frequency (Winer, ๑๙๖๒:๒๔๑-๒๔๓) ดังนี้

Source of Variation	SS	df	
A	SS_a	$p - 1$	$\bar{n}_h$ (3) - (1)
B	SS_b	$q - 1$	$\bar{n}_h$ (4) - (1)
Ab	SS_{ab}	$(p - 1)(q - 1)$	$\bar{n}_h$ (5) - (3) - (4) + (1)
within cell		$\sum n - pq$	

$$\bar{n}_h = \frac{pq}{\sum \sum G1/n_{ij}} \quad 1 = G^2/pq$$

$$2 = \sum x^2$$

$$SS_{w:cell} \quad SS_{ij} \quad 3 = (\sum A_i^2)/q$$

$$4 = (\sum B_j^2)/p$$

$$5 = \sum (\bar{A}\bar{B}_{ij})^2$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม
X	แทน	คะแนนดิบ
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
s^2	แทน	ความแปรปรวน
s	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อถือของแบบทดสอบ
K	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบความเกรงใจ
AM	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
+	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบไถหน่า
-	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบเสียหน้า
$\pm$	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบไถหน่า - เสียหน้า

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย จะแบ่งเป็นตอน ๆ ตามลำดับ สมมุติฐาน ดังนี้

๑. การหาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล
๒. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ
๓. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และไถหน่าเสียหน้าตามตัวแปร, ระดับการศึกษา, เชื้อสาย, ถิ่นที่อยู่, และคะแนนกลุ่มสงต่ำ, เพศ
๔. การเปรียบเทียบความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, ไถหน่า - เสียหน้า ตามตัวแปรอิสระ ๓ ตัว คือ ระดับชั้น, ถิ่นที่อยู่ และ เชื้อสาย

๑. การหาคาสติพื้นฐานของข้อมูล จากการนำแบบทดสอบจำนวน ๓ ฉบับ คือแบบทดสอบความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, และการไต่หน้าเสีหน้า ทดสอบนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.กศ. สูง ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน ๓๐๒ คน ผลปรากฏดังตาราง ๒

ตาราง ๒ สติพื้นฐานจากแบบทดสอบความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, และการไต่หน้า - เสีหน้า

แบบทดสอบ	N	$\bar{x}$	s	s^2	r_{tt}
K	๓๐๒	๓๓๐.๑๕๒๐	๑๘๓๔.๑๔๕๐	๕๒.๘๒๖๕	.๕๐๓๖
AM	๓๐๒	๑๑.๗๘๔๗	๒๑.๓๔๕๕	๔.๖๒๐๑	.๗๔๑๕
-	๓๐๒	๑๑๗.๕๓๕๗	๔๗๓.๕๐๑๗	๒๑.๗๖๐๐	.๘๑๗๓
+	๓๐๒	๑๒๔.๓๕๔๐	๒๐๘.๕๕๑๘	๑๔.๕๔๑๓	.๗๓๔๗
±	๓๐๒	๒๔๑.๕๓๐๔	๑๑๗๗.๐๓๒๑	๓๔.๓๐๗๕	.๕๓๔๑

จากตาราง ๒ เมื่อพิจารณาคาสติพื้นฐานของ แบบทดสอบต่าง ๆ แล้วจะเห็นว่า แบบทดสอบส่วนใหญ่ มีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์สูง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบทดสอบในการวิจัยครั้งนี้พบว่า เป็นที่เชื่อถือได้พอสมควร

๒. การหาคาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ตาราง ๓ คาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไต่หน้า - เสีหน้า

แบบทดสอบ	K	AM	-	+	±
K	-	.๐๑๓๐	-.๐๘๕๘	-.๓๐๒๓**	-.๑๗๗๓**
AM		-	-.๐๑๓๕	.๐๓๑๑	.๐๑๐๐
-			-	.๕๐๐๗**	.๖๒๕๗**
+				-	.๕๕๑๑**
±					-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

ผลจากการหาคาสหสัมพันธ์ที่แสดงในตาราง ๓ อธิบายได้ดังนี้

๒.๑ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ไปในทางลบ กับการไต่หน้า, ไต่หน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งมีคาสหสัมพันธ์เท่ากับ - .๓๐๒๓ และ - .๑๗๗๓ ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการเสียหน้า อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($r = - .๐๘๕๘$) แต่สรุปแล้วผลการวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานเป็นกลาง ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความเกรงใจ และการไต่หน้า - เสียหน้า น่าจะไม่มีความสัมพันธ์กัน และยังไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ข้อ ๑.๑ ที่ว่า ความเกรงใจน่าจะสัมพันธ์ในทางบวกกับการไต่หน้า - เสียหน้า

๒.๒ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีคาสหสัมพันธ์เท่ากับ .๐๑๓๐ หรือ อาจจะถูกกล่าวได้ว่า ความเกรงใจไม่มี ความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทำให้เรายอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ตั้งไว้ว่า ความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ น่าจะไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานในการวิจัย ข้อ ๑.๒ ที่ว่า ความเกรงใจ น่าจะมีความสัมพันธ์ในทางลบ กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๒.๓ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับการไต่หน้า, เสียหน้า และ ไต่หน้า - เสียหน้า อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .๐๓๑๑, - .๐๑๓๕$ และ $.๐๑๐๐$ ตามลำดับ) หรือถูกกล่าวได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการไต่หน้า - เสียหน้า ทำให้เรายอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ตั้งไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไต่หน้า - เสียหน้า น่าจะไม่มีความสัมพันธ์กันและไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ข้อ ๑.๓ ที่ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ น่าจะมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการไต่หน้า - เสียหน้า

๒.๔ การไต่หน้ามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเสียหน้า และไต่หน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = .๕๐๐๗$ และ $.๕๕๑๑$) นั้น การเสียหน้า มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการไต่หน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = .๖๒๕๗$) ทำให้เราไม่ยอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ตั้งไว้ว่า การไต่หน้าและการเสียหน้า น่าจะไม่มีความสัมพันธ์กัน และไม่สอดคล้องตามสมมุติฐานการวิจัย ข้อ ๑.๔ ที่ตั้งไว้ว่า การไต่หน้าและเสียหน้า น่าจะไม่มีความสัมพันธ์กัน

เพื่อที่จะตรวจสอบความสัมพันธ์ ให้ละเอียดยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้
วิเคราะห์หาคาสสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกพิจารณาตามดินที่อยู่ ระดับชั้นการศึกษา
และเชื้อสายคังผลต่อไปนี้

๒.๕ การหาความสัมพันธ์ ระหว่าง ความเกรงใจ แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ การไถ่หน้า - เสียหน้า พิจารณาตามดินที่อยู่

ตาราง ๔ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ แรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไต่หน้า - เสียหน้า เมื่อพิจารณาคำถามที่อยู่ที่

ตัวแปร	กรุงเทพมหานคร		ต่างจังหวัด	
	N	r	N	r
K, AM	๑๐๖	.๓๕๕๐*	๑๕๖	- .๐๗๒๖
K, -	๑๐๖	- .๒๐๓๕*	๑๕๖	.๐๔๐๗
K, +	๑๐๖	- .๒๕๕๖*	๑๕๖	- .๒๕๕๐*
K, ±	๑๐๖	- .๓๘๑๕*	๑๕๖	- .๑๕๕๒*
AM, -	๑๐๖	- .๐๒๐๕	๑๕๖	.๐๑๒๒
AM, +	๑๐๖	.๐๔๘๐	๑๕๖	.๑๒๕๐*
AM, ±	๑๐๖	- .๐๐๐๘	๑๕๖	.๑๒๑๐*
-, +	๑๐๖	.๓๑๗๐**	๑๕๖	.๓๔๕๓**
-, ±	๑๐๖	.๕๔๖๓**	๑๕๖	.๗๑๒๕**
+, ±	๑๐๖	.๕๓๕๓**	๑๕๖	.๘๘๓๓**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลจากตาราง ๔ อธิบายได้ดังนี้

๑. ความเกรงใจของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = .๓๕๕๐$) ส่วนความเกรงใจของนักเรียนในต่างจังหวัด มีความสัมพันธ์ในทางลบ กับ แรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = - .๐๗๒๖$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ข้อ ๒.๒

๒. ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ในทางลบ กับการไต่หน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑ ทั้ง ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มกรุงเทพมหานคร $r = - .๒๕๕๖$ กลุ่มต่างจังหวัด $r = - .๒๕๕๐$ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อ ๒.๑

ส่วนความสัมพันธ์ของความเกรงใจ กับ การเลี่ยนหน้านั้น ในกลุ่ม กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = -.๒๐๓๔$) สอดคล้องกับการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๑ แต่ในกลุ่มต่างจังหวัด มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .๐๔๐๓$) ไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ข้อ ๒.๑

๓. ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ในทางลบ กับ การไต่หน้า - เลี่ยนหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ สำหรับกลุ่มกรุงเทพมหานคร ($r = -.๓๔๑๔$) และ .๐๕ สำหรับกลุ่มต่างจังหวัด ($r = -.๑๕๔๒$) ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๑

๔. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ กับ การไต่หน้าและไต่หน้า - เลี่ยนหน้า ในกลุ่มต่างจังหวัด ($r = .๑๒๕๐, .๑๒๑๐$) ส่วนการเลี่ยนหน้านั้น มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($r = .๐๑๒๒$) ผลการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ ข้อ ๒.๓

ส่วนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ กับ การเลี่ยนหน้า และ ไต่หน้า - เลี่ยนหน้า ($r = -.๐๒๐๕, -.๐๐๐๔$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไต่หน้าอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($r = .๐๔๔๐$) ผลสอดคล้องกับการวิเคราะห์ ในข้อ ๒.๓

๕. การไต่หน้า มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับ เลี่ยนหน้า และ ไต่หน้า เลี่ยนหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งในกลุ่มกรุงเทพมหานคร และ ต่างจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ในข้อ ๒.๔

๒.๒ การหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การไต่หน้า เลี่ยนหน้า พิจารณาตามระดับชั้นการศึกษา

ตาราง ๕ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่
 สัมฤทธิ์ การไต่หน้า เสียหน้า เมื่อพิจารณาคามระดับชั้นการ
 ศึกษา

ตัวแปร	ม.ศ. ๓		ป. กศ. สูง	
	N	r	N	r
K, AM	๑๖๓	- .๐๔๒๑	๑๓๙	.๑๙๕๗*
K, -	๑๖๓	.๐๐๒๖	๑๓๙	- .๐๙๒๔
K, +	๑๖๓	- .๒๕๕๓**	๑๓๙	- .๓๑๗๔**
K, ±	๑๖๓	- .๑๘๑๙*	๑๓๙	- .๒๙๘๕*
AM, -	๑๖๓	- .๐๘๓๖	๑๓๙	.๐๔๖๙
AM, +	๑๖๓	.๐๖๔๖	๑๓๙	.๐๕๐๑
AM, ±	๑๖๓	.๐๐๓๙	๑๓๙	.๐๖๗๓
- , +	๑๖๓	.๓๖๗๕**	๑๓๙	.๓๓๒๘**
- , ±	๑๖๓	.๓๙๓๐**	๑๓๙	.๔๓๒๖**
+ , ±	๑๖๓	.๔๔๓๕**	๑๓๙	.๔๙๐๑**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๕ อธิบายได้ดังนี้

๑. ความเกรงใจของนักศึกษา ป.กศ. สูง มีความสัมพันธ์ในทางบวก
 กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = .๑๙๕๗$) แต่ความ
 เกรงใจของนักเรียน ม.ศ. ๓ มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 ($r = - .๐๔๒๑$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ในข้อ ๒.๒ ทั้ง ๒ กลุ่ม

๒. ในกลุ่ม ม.ศ. ๓ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับ การเสียหน้า
 ไปในทางบวก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ใน ข้อ ๒.๑ และ

มีความสัมพันธ์ในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑ ($r = - .๒๕๕๓$) กับการไต่หน้า ผลสอดคล้องกับการวิเคราะห์ ในข้อ ๒.๑

ส่วนในกลุ่ม ป.กศ สูง นั้น ความเกรงใจสัมพันธ์กับการเสียน้ำในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = - .๐๘๒๔$) และมีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = - .๓๑๗๔$) กับการไต่หน้า ผลทั้ง ๒ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๑

๓. ในกลุ่ม ม.ศ. ๓ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการไต่หน้า เสียน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($r = - .๑๘๑๕$) และมีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = - .๒๕๔๔$) ในกลุ่ม ป.กศ สูง ผลสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๑

๔. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ ไต่หน้า และไต่หน้า เสียน้ำ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งกลุ่ม ม.ศ. ๓ และ ป.กศ สูง ผลสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๓ แต่ในกลุ่ม ม.ศ. ๓ มีความสัมพันธ์กับเสียน้ำ ในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = - .๐๘๓๖$) สอดคล้องกับการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๓ แต่ไม่สอดคล้องในกลุ่ม ป.กศ สูง ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับ การเสียน้ำในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .๐๔๖๘$)

๕. การเสียน้ำ มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กับการไต่หน้า และ การไต่หน้า เสียน้ำ ทั้งในกลุ่ม ม.ศ. ๓ และ ป.กศ สูง ผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๔

๒.๗ การหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไต่หน้าเสียน้ำ พิจารณาตามเชื้อสาย

ตาราง ๖ คาสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไต่หน้า เลี้ยหน้า พิจารณาจากเชื้อสาย

ตัวแปร	นักเรียนไทยเชื้อสายไทย		นักเรียนไทยเชื้อสายจีน	
	N	r	N	r
K, AM	๒๒๑	.๐๕๐๐	๘๑	.๑๐๖๕
K, -	๒๒๑	- .๐๔๘๔	๘๑	- .๐๓๔๖
K, +	๒๒๑	- .๓๕๗๖**	๘๑	.๐๑๘๔
K, ±	๒๒๑	- .๑๕๕๕**	๘๑	- .๔๖๐๘**
AM, -	๒๒๑	- .๐๒๑๖	๘๑	- .๐๔๒๖
AM, +	๒๒๑	.๑๑๒๕	๘๑	- .๐๘๒๐
AM, ±	๒๒๑	.๐๖๓๓	๘๑	- .๑๔๗๘
-, +	๒๒๑	.๓๓๗๔**	๘๑	.๓๘๘๘**
-, ±	๒๒๑	.๓๐๘๖**	๘๑	.๕๖๓๔**
+, ±	๒๒๑	.๘๓๗๕**	๘๑	.๓๗๘๐**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง ๖ อธิบายได้ดังนี้

- ความเกรงใจของนักเรียนเชื้อสายไทย และเชื้อสายจีน มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .๐๕๐๐$ และ $.๑๐๖๕$ ตามลำดับ) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๒
- ความเกรงใจของนักเรียนไทยทั้งสองเชื้อสาย มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยหน้าไปในทางลบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = - .๐๔๘๔, - .๐๓๔๖$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๑
- ส่วนความสัมพันธ์กับการไต่หน้านั้น ในกลุ่มเชื้อสายไทยสอดคล้องกับการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๑ คือ มีความสัมพันธ์ในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = - .๓๕๗๖$) แต่ในกลุ่มเชื้อสายจีน ให้ผลไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๑

คือ มีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .0926$)

๓. ความเกรงใจของนักเรียนไทยทั้งสองเชื้อชาติ มีความสัมพันธ์ในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ไทย = .๑๕๕๔ จีน = - .๔๖๐๕) กับการไต่หน้าเสีหน้า ผลสอดคล้องกับการผลการวิเคราะห์ ในข้อ ๒.๑

๔. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนไทยเชื้อสายไทย มีความสัมพันธ์กับ เสีหน้า ไปในทางลบ อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($r = - .0๒๑๖$) และมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับไต่หน้า และไต่หน้า เสีหน้า อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($r = .๑๑๒๕, .๐๖๓๓$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในข้อ ๒.๓ ส่วนในกลุ่มนักเรียนไทยเชื้อสายจีน มีความสัมพันธ์ทางลบกับเสีหน้า อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($r = - .๐๔๒๖$) สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อ ๒.๓ แต่ไม่สอดคล้องในความสัมพันธ์กับไต่หน้า และไต่หน้า เสีหน้า กับสัมพันธ์ในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($r = - .๐๕๐๒, - .๑๔๗๕$ ตามลำดับ)

๕. การไต่หน้า มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับ การเสีหน้า และไต่หน้า เสีหน้าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งสองกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อ ๒.๔

๓. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การไต่หน้า เสีหน้า โดยใช้ระดับชั้นการศึกษา ถิ่นที่อยู่ เชื้อสาย เพศ และคะแนนกลุ่มสูงกว่า จากแบบทดสอบทั้ง ๓ เป็นตัวแปรอิสระ

๓.๑ เปรียบเทียบความเกรงใจตามระดับชั้นการศึกษา ผลการวิเคราะห์เพื่อการศึกษาว่า นักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.กศ สูง จะมีความเกรงใจ ต่างกันหรือไม่ ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ตาราง ๗ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกรงใจ ระหว่างนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.กศ สูง

ระดับชั้น	N	s	๕	t
ม.ศ. ๓	๑๖๓	๑๗๕๖.๗๒๕๑	๓๖๕.๒๖๕๕	๒.๑๗๔๗*
ป.กศ สูง	๑๓๕	๑๘๒๕.๑๕๔๘	๓๗๕.๕๖๔๐	

* t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๗ แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจของนักศึกษา ป. กศ สูง สูงกว่านักเรียน ม.ศ. ๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จากการทดสอบความแตกต่าง จึงสรุปได้ว่า นักศึกษา ป.กศ สูง มีความเกรงใจสูงกว่านักเรียน ม.ศ. ๓ ทำให้เราไม่ยอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ว่า นักศึกษา ป.กศ สูง และนักเรียน ม.ศ. ๓ น่าจะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ข้อ ๒.๑.๑ ที่ว่า นักศึกษา ป.กศ สูง และนักเรียน ม.ศ. ๓ น่าจะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

๓.๒ เปรียบเทียบความเกรงใจ ระหว่างนักเรียนต่างจังหวัด และนักเรียนในกรุงเทพมหานคร

ตาราง ๘ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกรงใจระหว่างนักเรียนต่างจังหวัด และ นักเรียนในกรุงเทพมหานคร

ถิ่นที่อยู่	N	s	$\bar{x}$	t
ต่างจังหวัด	๑๕๖	๑๗๕๔.๑๗๔๖	๓๗๒.๑๒๒๔	๑.๐๔๖๐
กรุงเทพมหานคร	๑๐๖	๑๕๘๒.๑๘๐๐	๓๖๖.๖๒๒๖	

จากตาราง ๘ แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจ ของนักเรียนต่างจังหวัด กับ นักเรียนในกรุงเทพมหานคร ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้เรายอมรับสมมุติฐานเป็นกลางไม่ยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ข้อ ๒.๑.๒ ที่ว่า นักเรียนต่างจังหวัด น่าจะมีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร

๓.๓ เปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างนักเรียนเชื้อสายไทย และนักเรียนเชื้อสายจีน

ตาราง ๕ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกรงใจระหว่าง
นักเรียนเชื้อสายไทย กับ นักเรียนเชื้อสายจีน

เชื้อสาย	N	s	$\bar{x}$	t
ไทย	๒๒๑	๑๕๐๘.๓๗๗๕	๓๗๑.๕๒๐๓	
จีน	๘๑	๑๖๓๔.๗๗๓๔	๓๖๖.๕๖๗๕	๐.๕๒๒๕

จากตาราง ๕ แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของนักเรียนเชื้อสายไทย และ นักเรียนเชื้อสายจีน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้เรายอมรับสมมติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียนเชื้อสายไทย และ จีน น่าจะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อ ๒.๑.๓ ที่ว่า นักเรียนเชื้อสายไทย น่าจะมีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนเชื้อสายจีน

๓.๔ เปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างนักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจไปสัมฤทธิ์สูง กับ นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ตาราง ๑๐ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกรงใจ
ระหว่าง นักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ค่า

ระดับแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	N	s	$\bar{x}$	t
AM กลุมสูง	๘๑	๑๕๓๖.๓๘๕๖	๓๗๖.๖๗๘๐	๑.๘๖๗๗
AM กลุมต่ำ	๘๒	๑๘๘๒.๘๐๐๐	๓๖๗.๐๒๘๓	

จากตาราง ๑๐ แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจ ของนักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ค่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้เรายอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียนที่ได้คะแนนทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ค่า น่าจะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมุติฐานการวิจัยข้อ ๒.๑.๔ ที่ว่า นักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง น่าจะมีความเกรงใจต่ำกว่านักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

๓.๕ เปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างนักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบ
ไคหน้า - เสียหน้า สูง และ ค่า

ตาราง ๑๑ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกรงใจ ของ
นักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบไคหน้า - เสียหน้า
สูง และ ต่ำ

ระดับไคหน้า - เสียหน้า	N	s	$\bar{x}$	t
- กลุมสูง	๘๓	๑๔๒๑๒.๓๓๓๗	๓๖๗.๗๗๑๐	๐.๓๕๕๕
- กลุมต่ำ	๘๕	๓๘๘.๓๖๕๑	๓๓๒.๕๕๒๕	
+ กลุมสูง	๗๕	๒๑๕๐.๘๗๑๖	๓๕๖.๘๘๗๓	๕.๕๐๐๕*
+ กลุมต่ำ	๘๕	๕๓๑.๘๒๕๐	๓๘๒.๕๑๗๖	
± กลุมสูง	๗๕	๑๕๘๘.๘๕๒๒	๓๖๒.๕๕๕๖	๒.๕๕๗๓**
± กลุมต่ำ	๗๕	๑๘๕๖.๐๕๕๕	๓๘๐.๒๒๗๘	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๑ แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจ ของนักเรียน
ที่ไคคะแนนแบบทดสอบเสียหน้า กลุมสูงและกลุมต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แต่คะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจของนักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบไคหน้า และไคหน้า-เสียหน้า
กลุมสูงและต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทำให้เราไม่ยอมรับ
สมมุติฐานกลางที่ว่า นักเรียนที่ไคคะแนนจากแบบทดสอบไคหน้า - เสียหน้าสูงและต่ำ มีความ
เกรงใจไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ข้อ ๒.๑.๕ ที่ว่า
นักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบ ไคหน้า - เสียหน้า สูง น่าจะมีความเกรงใจสูงกว่า นักเรียน
ที่ไคคะแนนแบบทดสอบไคหน้า - เสียหน้า ต่ำ

๓.๖ เปรียบเทียบความเกรงใจ ระหว่าง เพศชาย และ เพศหญิง

ตาราง ๑๒ ผลการทดสอบความแตกต่างของความเกรงใจ ระหว่าง
เพศชาย และ เพศหญิง

เพศ	N	S	$\bar{X}$	t
ชาย	๑๓๘	๑๖๓๘.๑๕๐๑	๓๖๐.๓๕๒๕	๓.๗๗๓๘**
หญิง	๑๖๓	๑๘๘๗.๒๐๑๘	๓๗๘.๕๘๒๘	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

ผลที่ได้จากตาราง ๑๒ จะเห็นได้ว่า เพศหญิง มีความเกรงใจมากกว่า
เพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑

๓.๗๗๓๘ เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ
ป.กศ สูง

ตาราง ๑๓ ผลการทดสอบความแตกต่างของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ระหว่างนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.กศ สูง

ระดับชั้น	N	S	$\bar{X}$	t
ม.ศ. ๓	๑๖๓	๒๐.๖๓๘๗	๑๐.๓๖๑๘	๖.๑๘๖๓**
ป.กศ สูง	๑๓๘	๑๗.๑๓๓๖	๑๓.๕๕๓๒	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๓ จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักศึกษา
ป.กศ สูง สูงกว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.๐๑ ทำให้เราไม่ยอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ว่า นักศึกษา ป.กศ สูง และ นักเรียนชั้น
ม.ศ. ๓ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยตรงตามสมมุติฐานการวิจัย
ข้อ ๒.๒.๑ ที่ว่า นักศึกษา ป.กศ สูง น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียน ม.ศ. ๓

๓.๘ เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนต่างจังหวัด และนักเรียนในกรุงเทพมหานคร

ตาราง ๑๔ ผลการทดสอบความแตกต่างของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนต่างจังหวัด กับ นักเรียนกรุงเทพมหานคร

ถิ่นที่อยู่	N	S	$\bar{x}$	t
ต่างจังหวัด	๑๕๖	๑๕.๒๘๘๖	๑๑.๑๓๗๗	๓.๒๗๕๕**
กรุงเทพมหานคร	๑๐๖	๒๓.๑๕๒๔	๑๒.๕๘๑๑	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๔ แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร สูงกว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จากผลการวิจัย ทำให้เราไม่ยอมรับสมมติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียนต่างจังหวัด และ นักเรียนกรุงเทพมหานคร น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น เราจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยตรงตามสมมติฐานการวิจัย ข้อ ๒.๒.๒ ที่ว่า นักเรียนต่างจังหวัดน่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร

๓.๙ เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย กับ นักเรียนไทยเชื้อสายจีน

ตาราง ๑๕ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทยและนักเรียนไทยเชื้อสายจีน

เชื้อสาย	N	S	$\bar{x}$	t
ไทย	๒๒๑	๒๐.๕๕๖๗	๑๑.๗๖๐๑	๐.๑๕๖๕
จีน	๘๑	๒๕.๐๗๗๗	๑๑.๘๕๑๘	

จากตาราง ๑๕ จะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนไทยเชื้อสายไทย กับ นักเรียนไทยเชื้อสายจีน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้เรายอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียนไทยเชื้อสายไทย และ นักเรียนไทยเชื้อสายจีน น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อ ๒.๒.๓ ที่ว่า นักเรียนไทยเชื้อสายจีน น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงกว่า นักเรียนไทยเชื้อสายไทย

๓.๑๐ เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่าง นักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง กับ นักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบความเกรงใจต่ำ

ตาราง ๑๖ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง และ ต่ำ

ระดับความเกรงใจ	N	s	$\bar{x}$	t
กลุ่มสูง	๘๗	๒๘.๑๔๕๕	๑๒.๕๕๑๗	๑.๒๒๐๒
กลุ่มต่ำ	๘๗	๒๑.๗๗๐๑	๑๑.๖๓๒๑	

จากตาราง ๑๖ จะเห็นได้ว่า คะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูงและต่ำ ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้เรายอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบความเกรงใจกลุ่มสูงและต่ำ น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน จึงทำให้เราไม่ยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ข้อ ๒.๒.๔ ที่ว่า นักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่านักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบความเกรงใจต่ำ

๓.๑๑ เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่าง นักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบ ใต้หน้า - เสียหน้า สูง กับ นักเรียนที่ได้คะแนนแบบทดสอบ ใต้หน้า - เสียหน้า ต่ำ

ตาราง ๑๗ ผลการทดสอบความแตกต่างของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบไคหน้า - เสียหน้า
สูง และ ต่ำ

ตัวแปร	ระดับ	N	s	$\bar{x}$	t
เสียหน้า	สูง	๘๓	๒๐.๔๒๓๗	๑๑.๕๐๖๐	๐.๘๖๕๑
	ต่ำ	๘๕	๒๓.๒๓๓๐	๑๒.๑๒๕๔	
ไคหน้า	สูง	๗๕	๒๓.๐๖๒๔	๑๒.๒๗๘๕	๑.๒๓๘๒
	ต่ำ	๘๕	๒๘.๕๒๔๓	๑๑.๒๕๔๑	
ไคหน้า - เสียหน้า	สูง	๗๕	๒๓.๐๖๐๖	๑๑.๘๗๓๔	๐.๓๐๒๓
	ต่ำ	๗๕	๑๖.๕๘๕๖	๑๒.๑๐๑๒	

จากตาราง ๑๗ จะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ
นักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบ ไคหน้า - เสียหน้า สูง และ ต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้เรายอมรับสมมติฐานเป็นกลางที่ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
ที่ไคคะแนนแบบทดสอบ ไคหน้า - เสียหน้า สูง และ ต่ำ น่าจะไม่แตกต่างกัน และทำให้เรา
ไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ ๒.๒.๕ ที่ว่า นักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบ ไคหน้า - เสียหน้า
สูง น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่านักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบ ไคหน้า - เสียหน้า ต่ำ
๓.๑๒ เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่าง เพศชาย และ เพศหญิง

ตาราง ๑๘ ผลการทดสอบความแตกต่าง ของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของ เพศชาย และ หญิง

เพศ	N	s	$\bar{x}$	t
ชาย	๑๓๕	๒๕.๓๔๕๖	๑๑.๓๐๕๓	๑.๕๔๕๐
หญิง	๑๖๓	๒๓.๗๔๕๑	๑๒.๑๕๖๓	

จากตาราง ๑๘ จะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ เพศชาย และ เพศหญิง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า เพศชาย และ เพศหญิง มีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใกล้เคียงกัน

๓.๑๓ เปรียบเทียบบุคลิกภาพ ไทหนา, เสียหน้า และ ไคหนา - เสียหน้า ระหว่างนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ นักศึกษา ป.กศ. สูง

ตาราง ๑๙ ผลการทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพ ไทหนา, เสียหน้า และ ไคหนา - เสียหน้า ของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ นักศึกษา ป.กศ. สูง

ตัวแปร	ระดับชั้น	N	s	$\bar{x}$	t
เสียหน้า	ม.ศ. ๓	๑๖๓	๕๐๑.๐๗๘๕	๑๑๗.๘๐๓๖	.๒๑๖๗
	ป.กศ. สูง	๑๓๕	๕๕๕.๖๑๓๒	๑๑๗.๒๓๐๒	
ไคหนา	ม.ศ. ๓	๑๖๓	๓๑๑.๗๐๓๗	๑๒๔.๑๑๐๔	.๒๘๐๔
	ป.กศ. สูง	๑๓๕	๔๐๕.๒๔๓๕	๑๒๔.๗๒๖๖	
ไคหนา - เสียหน้า	ม.ศ. ๓	๑๖๓	๑๐๕๕.๔๐๖๘	๒๕๒.๐๒๔๕	.๐๐๕๘
	ป.กศ. สูง	๑๓๕	๑๒๕๘.๒๓๑๖	๒๕๑.๕๘๕๖	

จากตาราง ๑๘ จะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของการไคหน้า เสียหน้า และ ไคหน้า - เสียหน้า ของนักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.กศ. สูง ไม่มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลของการวิจัยนี้ ทำให้เรายอมรับสมมติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียน ชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.กศ. สูง น่าจะมีการไคหน้า - เสียหน้า ไม่แตกต่างกัน จึงสนับสนุน สมมติฐานการวิจัย ข้อ ๒.๓.๑ ที่ว่า นักเรียนชั้น ม.ศ. ๓ และ ป.กศ. สูง น่าจะมีการ ไคหน้า - เสียหน้า ไม่แตกต่างกัน

๓.๑๘ เปรียบเทียบบุคลิกภาพไคหน้า เสียหน้า และไคหน้า - เสียหน้า ระหว่างนักเรียนกรุงเทพมหานคร และ นักเรียนต่างจังหวัด

ตาราง ๒๐ ผลการทดสอบความแตกต่างของ บุคลิกภาพ ไคหน้า เสียหน้า และ ไคหน้า - เสียหน้า ของนักเรียนใน กรุงเทพมหานคร และ นักเรียนต่างจังหวัด

ตัวแปร	พื้นที่อยู่	N	S	$\bar{x}$	t
เสียหน้า	ต่างจังหวัด	๑๘๖	๔๘๘.๒๒๘๓	๑๑๘.๘๑๓๒	๒.๘๒๖๘**
	กรุงเทพมหานคร	๑๐๖	๕๖๑.๑๗๖๘	๑๑๓.๑๕๐๘	
ไคหน้า	ต่างจังหวัด	๑๘๖	๑๕๘๗.๐๖๔๒	๑๐๘.๖๑๒๒	๓.๓๘๔๕**
	กรุงเทพมหานคร	๑๐๖	๓๖๕.๒๕๗๑	๑๒๐.๐๐๐๐	
ไคหน้า - เสียหน้า	ต่างจังหวัด	๑๘๖	๑๐๘๖.๓๗๘๖	๒๘๖.๗๘๕๘	๓.๓๓๖๕**
	กรุงเทพมหานคร	๑๐๖	๑๒๐๖.๗๕๗๘	๒๓๓.๑๕๐๘	

** t มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๐ จะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของการไคหน้า เสียหน้า และ ไคหน้า - เสียหน้า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑ จากผลการ วิจัย เราไม่ยอมรับสมมติฐานเป็นกลาง ที่ว่า นักเรียนต่างจังหวัด และนักเรียนในกรุงเทพ- มหานคร น่าจะมีการไคหน้า - เสียหน้า ไม่แตกต่างกัน จึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย

ข้อ ๒.๓.๒ ทิวา นักเรียนในต่างจังหวัด น่าจะมีการไคหน้า - เสี้ยนหน้า สูงกว่า นักเรียน
ในกรุงเทพมหานคร

๓.๑๕ เปรียบเทียบบุคลิกภาพ ไคหน้า, เสี้ยนหน้า และ ไคหน้า - เสี้ยนหน้า
ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายจีน และ นักเรียนไทยเชื้อสายไทย

ตาราง ๒๑ ผลการทดสอบความแตกต่าง ของ บุคลิกภาพ ไคหน้า,
เสี้ยนหน้า และ ไคหน้า - เสี้ยนหน้า ของ นักเรียนไทย
เชื้อสายจีน และ นักเรียนไทยเชื้อสายไทย

ตัวแปร	เชื้อสาย	N	s	$\bar{x}$	t
เสี้ยนหน้า	ไทย	๒๒๑	๕๔๓.๘๒๘๗	๑๑๘.๐๔๕๒	.๖๖๑๒
	จีน	๘๑	๕๕๘.๘๓๖๔	๑๑๖.๑๖๐๔	
ไคหน้า	ไทย	๒๒๑	๓๗๕.๖๓๘๑	๑๒๓.๘๘๕๘	.๘๐๓๕
	จีน	๘๑	๒๘๕.๐๓๘๒	๑๒๕.๗๕๓๐	
ไคหน้า - เสี้ยนหน้า	ไทย	๒๒๑	๑๑๖๓.๗๖๘๘	๒๔๒.๐๘๕๘	.๐๖๘๒
	จีน	๘๑	๑๐๘๕.๐๖๗๘	๒๔๑.๗๕๐๑	

จากตาราง ๒๑ ปรากฏผลว่า คะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพไคหน้าเสี้ยนหน้า
ของนักเรียนไทยเชื้อสายจีน และ นักเรียนไทยเชื้อสายไทย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ แม้จะแยกเป็น ไคหน้า และเสี้ยนหน้า ก็ตาม ก็ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยทำให้เรายอมรับสมมติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียนเชื้อสายไทย
และเชื้อสายจีน น่าจะมีการไคหน้า - เสี้ยนหน้า ไม่แตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย
ข้อ ๒.๓.๓ ทิวา นักเรียนเชื้อสายไทย น่าจะมีการไคหน้า - เสี้ยนหน้า สูงกว่านักเรียนเชื้อสายจีน

๓.๑๖ เปรียบเทียบการไคหน้า - เสี้ยนหน้า ระหว่างนักเรียนที่ได้คะแนนแบบ
ทดสอบความเกรงใจสูง และ ต่ำ

ตาราง ๒๒ ผลการทดสอบความแตกต่าง ของการไคหน้า - เสียหน้า
ของนักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง
และ ต่ำ

ตัวแปร	ระดับความเกรงใจ	N	s	$\bar{x}$	t
เสียหน้า	K กลุมสูง	๘๗	๖๐๖.๑๕๕๘	๑๑๖.๒๒๘๘	๐.๘๔๘๓
	K กลุมต่ำ	๘๗	๕๑๒.๘๑๑๓	๑๑๘.๒๗๕๘	
ไคหน้า	K กลุมสูง	๘๗	๖๘๓.๐๘๒๐	๑๑๗.๑๔๘๔	๓.๗๘๕๐**
	K กลุมต่ำ	๘๗	๒๘๕.๔๘๑๔	๑๒๘.๘๐๘๐	
ไคหน้า - เสียหน้า	K กลุมสูง	๘๗	๑๑๑๘.๑๒๘๖	๒๓๔.๐๐๒๒	๓.๑๔๘๘**
	K กลุมต่ำ	๘๗	๕๐๓.๗๕๐๘	๒๔๘.๒๐๖๘	

** t มีนัยสำคัญที่ .๐๑

จากตาราง ๒๒ จะเห็นว่า บุคลิกภาพแบบเสียหน้า ของนักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง และ ต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนบุคลิกภาพแบบไคหน้า และไคหน้า - เสียหน้า นั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทำให้เราไม่ยอมรับสมมุติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบความเกรงใจสูง และ ต่ำ น่าจะมีการไคหน้า - เสียหน้าไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์นี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๒.๓.๔ ที่ว่า นักเรียนที่ไคคะแนนความเกรงใจสูง น่าจะมีการไคหน้า - เสียหน้า สูงกว่า นักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบความเกรงใจต่ำ

๓.๑๗ เปรียบเทียบบุคลิกภาพไคหน้า เสียหน้า ระหว่างนักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ต่ำ

ตาราง ๒๓ ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพ ไคหน้า
 เสียหน้า ของนักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบ
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ต่ำ

ตัวแปร	ระดับ A.M	N	s	$\bar{x}$	t
เสียหน้า	A.M กลุมสูง	๘๑	๕๒๗.๙๖๗๔	๖๖๘.๐๘๖๔	๐.๗๑๑๘
	A.M กลุมต่ำ	๘๒	๓๘๐.๗๕๔๔	๖๒๐.๓๒๙๒	
ไคหน้า	A.M กลุมสูง	๘๑	๕๗๘.๔๘๖๔	๖๒๔.๘๓๙๕	๐.๐๙๖๔
	A.M กลุมต่ำ	๘๒	๒๘๑.๓๒๗๔	๖๒๕.๑๓๔๑	
ไคหน้า - เสียหน้า	A.M กลุมสูง	๘๑	๑๙๐๐.๕๙๘๓	๒๔๒.๙๒๕๙	๐.๕๖๓๓
	A.M กลุมต่ำ	๘๒	๗๓๘.๓๐๐๒	๒๔๕.๕๖๓๔	

จากตาราง ๒๓ จะเห็นว่า บุคลิกภาพแบบไคหน้า - เสียหน้า ของนักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้เรายอมรับสมมติฐานเป็นกลางที่ว่า นักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ ต่ำ มีการไคหน้า - เสียหน้า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานการวิจัยข้อ ๒.๓.๕ ที่ว่า นักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง น่าจะมีการไคหน้า - เสียหน้า ต่ำกว่านักเรียนที่ไคคะแนนแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

๓.๑๘ เปรียบเทียบบุคลิกภาพไคหน้า - เสียหน้า ระหว่าง เพศชาย และ เพศหญิง

ตาราง ๒๔ ผลการทดสอบความแตกต่างของการไคหน้า - เสียหน้า
ระหว่างเพศชาย กับ เพศหญิง

ตัวแปร	เพศ	N	s	$\bar{x}$	t
เสียหน้า	ชาย	๑๓๘	๔๕๖.๔๒๓๑	๑๑๘.๓๘๑๓	๑.๒๓๓๘
	หญิง	๑๖๓	๕๓๘.๘๒๑๑	๑๑๘.๐๕๕๒	
ไคหน้า	ชาย	๑๓๘	๓๘๘.๑๓๓๕	๑๒๖.๒๐๘๖	๑.๕๘๕๖
	หญิง	๑๖๓	๓๓๓.๘๘๑๕	๑๒๒.๘๐๑๘	
ไคหน้า - เสียหน้า	ชาย	๑๓๘	๑๐๘.๓๕๖๕๐	๒๘๐.๘๘๕๖	๐.๘๘๕๖
	หญิง	๑๖๓	๘๘๘.๓๓๐๓	๒๘๒.๓๘๓๕	

จากตาราง ๒๔ จะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของการไคหน้า - เสียหน้า ของ
เพศชาย และ เพศหญิง มีการไคหน้า - เสียหน้า พอ ๆ กัน

๔. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไคหน้า -
เสียหน้า โดยใช้ระดับการศึกษา ถิ่นที่อยู่ และ เชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวมกัน

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้ ได้ผลลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม
เพื่อดูความแตกต่างของความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไคหน้า - เสียหน้า โดย
คำนึงถึงตัวแปรอิสระรวมกันว่า จะมีปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่างตัวแปรเหล่านั้น
ที่จะส่งผลถึงความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และไคหน้า เสียหน้า หรือไม่ ปราบกฏผลต่อไปนี้

๔.๑ ความเกรงใจ

๑. การทดสอบปฏิกริยาร่วมของถิ่นที่อยู่ และ เชื้อสาย ที่มีผลต่อความ
เกรงใจ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๒๕ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความเกรงใจ โดยมีถิ่นที่อยู่ และ เชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระ

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ถิ่นที่อยู่)	๓๘๑๕.๑๘๒	๑	๓๘๑๕.๑๘๒	๑.๘๖๑
B (เชื้อสาย)	๒๐๕๕.๑๘๘	๑	๒๐๕๕.๑๘๘	๑.๑๒๐
AB	๑๘๘๖.๘๓๑	๑	๑๘๘๖.๘๓๑	๑.๐๖๐
Within Cell	๕๘๖๗๘๓.๗๐๘	๒๘๘	๑๘๓๘.๘๘๘	

จากตาราง ๒๕ แสดงว่าปฏิกริยารวมระหว่างถิ่นที่อยู่ และเชื้อสาย ไม่นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า การมีถิ่นที่อยู่ต่างกัน และเชื้อสายต่างกัน ไม่มีส่วนรวมกันที่จะทำให้ปริมาณความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน

๒. การทดสอบปฏิกริยารวมของระดับชั้นการศึกษา และ เชื้อสาย ที่มีผลต่อความเกรงใจ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๒๖ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความเกรงใจ โดยมีระดับการศึกษาและเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ระดับการศึกษา)	๗๑๕๘.๐๕๓	๑	๗๑๕๘.๐๕๓	๓.๘๓๕*
B (เชื้อสาย)	๑๒๖๓.๑๖๕	๑	๑๒๖๓.๑๖๕	๐.๖๘๘
AB	๘๗.๑๑๗	๑	๘๗.๑๑๗	๐.๐๒๕
Within Cell	๕๘๒๑๓๐.๐๘๓	๒๘๘	๑๘๑๓.๒๒๘	

* F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๒๖ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างระดับการศึกษา และ เชื้อสาย ไม่นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า การมีระดับการศึกษาต่างกัน และเชื้อสายต่างกัน ไม่มี

ส่วนรวมกัน ที่จะทำให้ปริมาณความเกรงใจของกลุ่มตัวอย่างต่างกัน แต่ระดับการศึกษาต่างกัน มีผลทำให้ความเกรงใจต่างกัน

๓. การทดสอบปฏิกริยารวมของดินที่ขุย และระดับการศึกษา ที่มีผลต่อความเกรงใจ ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด

ตาราง ๒๗ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความเกรงใจ โดยมีดินที่ขุยและระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ดินที่ขุย)	๓๘๘๗.๗๗๓	๑	๓๘๘๗.๗๗๓	๒.๒๒๕
B (ระดับการศึกษา)	๒๘๓๕๕.๑๕๐	๑	๒๘๓๕๕.๑๕๐	๑๕.๘๐๖**
AB	๕๒๑๔.๐๐๒	๑	๕๒๑๔.๐๐๒	๒.๓๔๕
Within Cell	๕๓๕๓๔๗.๔๓๔	๒๕๘	๕๓๕๓๔๗.๔๓๖	

** F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๗ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างดินที่ขุย และระดับการศึกษา ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ การมีดินที่ขุยต่างกัน และระดับการศึกษาต่างกัน ไม่มีส่วนรวมที่จะทำให้ปริมาณ ความเกรงใจ ของกลุ่มตัวอย่างต่างกัน แต่ระดับการศึกษาต่างกันมีผลทำให้ความเกรงใจต่างกัน

๔.๒ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๑. การทดสอบปฏิกริยารวมของดินที่ขุย และระดับการศึกษา ที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๒๘ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีถิ่นที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็น
ตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ถิ่นที่อยู่)	๑๒๘.๘๒๑	๑	๑๒๘.๘๒๑	๖.๕๑๐**
B (ระดับการศึกษา)	๔๕๒.๘๖๑	๑	๔๕๒.๘๖๑	๒๖.๔๓๕**
AB	๒๖.๓๕๗	๑	๒๖.๓๕๗	๑.๔๑๖
Within Cell	๕๕๕๕.๒๓๖	๒๕๘	๑๘.๖๔๑	

** F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๘ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างถิ่นที่อยู่ และระดับการศึกษา
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ถิ่นที่อยู่ต่างกัน และระดับการศึกษาต่างกัน ไม่มีส่วน
ร่วมกัน ทำให้ปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน แต่ถาแยกตามถิ่นที่อยู่
และระดับการศึกษาแล้ว พบว่า การมีถิ่นที่อยู่ต่างกัน ทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกันไปด้วย
และการมีระดับการศึกษาต่างกัน ก็ทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ต่างกันด้วย

๒. การทดสอบปฏิกริยารวมของถิ่นที่อยู่ และ เชื้อสาย ที่มีผลต่อแรง
จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๒๙ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน แรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ โดยมีถิ่นที่อยู่ และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ถิ่นที่อยู่)	๕๓.๕๗๓	๑	๕๓.๕๗๓	๔.๕๖๕
B (เชื้อสาย)	๕.๘๕๖	๑	๕.๘๕๖	๐.๒๘๓
AB	๘๗.๕๕๔	๑	๘๗.๕๕๔	๘.๒๕๕*
Within Cell	๖๑๐๓.๒๔๐	๒๕๘	๒๐.๕๔๐	

** F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๒๘ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างถิ่นที่อยู่ และ เชื้อสาย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๔.๒๕๔$) หมายความว่า ถิ่นที่อยู่ต่างกัน และ เชื้อสายต่างกัน ทำให้ปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของกลุ่มตัวอย่างต่างกัน ดังนั้น เพื่อที่จะหาว่า กลุ่มไหนบ้าง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันจริง ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป ผลการทดสอบตามตาราง

ตาราง ๓๐ ผลการทดสอบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามถิ่นที่อยู่ และ เชื้อสาย

ถิ่นที่อยู่	เชื้อสาย	N	$\bar{x}$	s	t
กรุงเทพ ต่างจังหวัด	ไทย	๗๔	๑๓.๕๕๕๔	๑๘.๒๒๔๓	๗.๗๕๒๓*
	ไทย	๑๔๗	๑๐.๕๐๔๗	๑๕.๕๕๗๗	
กรุงเทพ ต่างจังหวัด	จีน	๓๒	๑๑.๘๗๕๐	๓๓.๖๖๑๒	๐.๐๓๒๐
	จีน	๕๕	๑๑.๘๓๖๗	๑๘.๓๘๕๔	
กรุงเทพ กรุงเทพ	ไทย	๗๔	๑๓.๕๕๕๔	๑๘.๒๒๔๓	๑.๓๕๐๖
	จีน	๓๒	๑๑.๘๗๕๐	๓๓.๖๖๑๒	
ต่างจังหวัด ต่างจังหวัด	ไทย	๑๔๗	๑๐.๕๐๔๗	๑๕.๕๕๗๗	๑.๓๐๗๘
	จีน	๕๕	๑๑.๘๓๖๗	๑๘.๓๘๕๔	
กรุงเทพ ต่างจังหวัด	ไทย	๗๔	๑๓.๕๕๕๔	๑๘.๒๒๔๓	๒.๐๕๘๗*
	จีน	๕๕	๑๑.๘๓๖๗	๑๘.๓๘๕๔	
กรุงเทพ ต่างจังหวัด	จีน	๓๒	๑๑.๘๗๕๐	๓๓.๖๖๑๒	๐.๘๕๑๕
	ไทย	๑๔๗	๑๐.๕๐๔๗	๑๕.๕๕๗๗	

* t มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

** t มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๓๐ อธิบายได้ดังนี้

๑. นักเรียนไทยเชื้อสายไทยในกรุงเทพฯ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
แตกต่างกับนักเรียนไทยเชื้อสายจีนในต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
($t = ๓.๗๘๒๓$) ซึ่งหมายความว่า นักเรียนไทยเชื้อสายไทยในกรุงเทพฯ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
สูงกว่านักเรียนไทยเชื้อสายไทยในต่างจังหวัด ผลการวิจัยที่ได้นี้ สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย
ข้อ ๒.๒.๒

๒. นักเรียนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพฯ กับนักเรียนไทยเชื้อสายจีน
ในต่างจังหวัด มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = .๐๓๒๐$)
นั่นคือ นักเรียนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

๓. นักเรียนไทยเชื้อสายไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนไทยเชื้อสาย
จีนในกรุงเทพฯ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = ๑.๓๘๐๖$)
หมายความว่า นักเรียนไทยทั้งสองเชื้อสายในกรุงเทพฯ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

๔. นักเรียนไทยเชื้อสายไทยในต่างจังหวัด มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
แตกต่างกับนักเรียนไทยเชื้อสายจีนในต่างจังหวัด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = ๑.๓๐๗๘$)
ซึ่งหมายความว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนไทยทั้งสองเชื้อสายในต่างจังหวัดไม่แตกต่างกัน

๕. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนไทยเชื้อสายไทยในกรุงเทพฯ
และนักเรียนไทยเชื้อสายจีนในต่างจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
($t = ๒.๐๕๘๗$) นั่นคือ นักเรียนไทยเชื้อสายไทยในกรุงเทพฯ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า
นักเรียนไทยเชื้อสายจีนในต่างจังหวัด ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ ๒.๒.๒

๖. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพฯ
มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = .๘๘๑๕$) กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ
นักเรียนไทยเชื้อสายไทยในต่างจังหวัด แสดงว่า นักเรียนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพฯ และ
นักเรียนไทยเชื้อสายไทยในต่างจังหวัด มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

๓. การทดสอบปฏิบัติการรวมของระดับการศึกษา และเชื้อสาย ที่ส่งผล
ต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๓๑ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนน แรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ โดยมีระดับการศึกษา และเชื้อสายเป็นตัวแปร
อิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ระดับการศึกษา)	๓๔๘.๐๕๕	๑	๓๔๘.๐๕๕	๑๘.๕๕๘**
B (เชื้อสาย)	—	๑	—	—
AB	๑๑๘.๐๕๗	๑	๑๑๘.๐๕๗	๖.๕๓๘*
Within Cell	๕๕๘๘.๘๑๑	๒๘๘	๑๘.๗๕๕	

* F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

** F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๓๑ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างระดับการศึกษา และเชื้อสาย
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงว่า การมีระดับการศึกษาต่างกัน และเชื้อสายต่างกัน
มีส่วนรวมทำให้ปริมาณ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน เพื่อหาว่ากลุ่มไหนบ้าง
ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันจริง ผู้วิจัย จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป
ผลการทดสอบดังตาราง

ตาราง ๓๒ ผลการทดสอบความแตกต่างของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดย
มีระดับการศึกษา และ เชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

ระดับการศึกษา	เชื้อสาย	N	$\bar{x}$	s	t
ม.ศ. ๓	ไทย	๑๑๘	๕.๕๖๖๑	๑๗.๗๕๕๕	๖.๕๕๐๐**
ป.กศ สูง	ไทย	๑๐๓	๑๓.๘๑๕๕	๑๕.๗๕๐๑	
ม.ศ. ๓	จีน	๔๕	๑๑.๕๐๐๐	๒๗.๒๕๕๕	๐.๕๕๑๓
ป.กศ สูง	จีน	๓๖	๑๒.๕๑๖๖	๒๐.๑๕๒๘	
ม.ศ. ๓	ไทย	๑๑๘	๕.๕๖๖๑	๑๗.๗๕๕๕	๑.๖๕๕๒*
ม.ศ. ๓	จีน	๔๕	๑๑.๕๐๐๐	๒๗.๒๕๕๕	
ป.กศ สูง	ไทย	๑๐๓	๑๓.๘๑๕๕	๑๕.๗๕๐๑	๑.๖๕๕๘*
ป.กศ สูง	จีน	๓๖	๑๒.๕๑๖๖	๒๐.๑๕๒๘	
ม.ศ. ๓	ไทย	๑๑๘	๕.๕๖๖๑	๑๗.๗๕๕๕	๒.๕๐๕๕**
ป.กศ สูง	จีน	๓๖	๑๒.๕๑๖๖	๒๐.๑๕๒๘	
ม.ศ. ๓	จีน	๔๕	๑๑.๕๐๐๐	๒๗.๒๕๕๕	๒.๗๕๕๒**
ป.กศ สูง	ไทย	๑๐๓	๑๓.๘๑๕๕	๑๕.๗๕๐๑	

* t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

** t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๓๒ อธิบายได้ดังนี้

- นักเรียนไทยเชื้อสายไทย ระดับ ม.ศ. ๓ กับนักเรียนไทยเชื้อสายไทย ระดับ ป.กศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($t = ๖.๕๕๐๐$) นั่นคือ นักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ป.กศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนเชื้อสายไทยในระดับ ม.ศ. ๓ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ ๒.๒.๑
- นักเรียนไทยเชื้อสายจีนระดับ ม.ศ. ๓ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แตกต่างกับนักเรียนเชื้อสายจีน ในระดับ ป.กศ สูง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = .๕๔๑๓$) หมายถึง ความว่า นักเรียนเชื้อสายจีนทั้งสองระดับการศึกษานี้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่แตกต่างกัน

๓. นักเรียนเชื้อสายไทย ระดับ ม.ศ. ๓ กับนักเรียนเชื้อสายจีน ระดับ ม.ศ. ๓ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = ๑.๖๔๘๒$) นั่นคือ นักเรียนในระดับ ม.ศ. ๓ เชื้อสายจีน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงกว่า นักเรียน ม.ศ. ๓ เชื้อสายไทย

๔. นักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ป.กศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกับ นักเรียนเชื้อสายจีนระดับ ป.กศ สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = ๑.๖๕๕๔$) นั่นคือ นักเรียนเชื้อสายไทยในระดับ ป.กศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนเชื้อสายจีนในระดับ ป.กศ สูง

๕. นักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ม.ศ. ๓ กับ นักเรียนเชื้อสายจีน ระดับ ป.กศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($t = ๒.๕๐๕๕$) แสดงว่านักเรียนเชื้อสายจีนระดับ ป.กศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ม.ศ. ๓ ผลการวิจัยข้อนี้ สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ ๒.๒.๑ และ ๒.๒.๓

๖. นักเรียนเชื้อสายจีนระดับ ม.ศ. ๓ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกับนักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ป.กศ สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($t = ๒.๓๓๔๒$) ซึ่งแสดงว่า นักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ป.กศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงกว่านักเรียนเชื้อสายจีน ระดับ ม.ศ.๓ ผลการวิจัยข้อนี้ สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ ๒.๒.๑

๔.๓ การเสียนา

๑. การทดสอบปฏิบัติการรวมของดินที่อยู่ และระดับการศึกษาที่มีผลต่อการเสียนา

ตาราง ๓๓ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการเสียหาย โดยมีดินที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ดินที่อยู่)	๓๑๐๗.๘๗๕	๑	๓๑๐๗.๘๗๕	๖.๑๐๒*
B (ระดับการศึกษา)	๑๒.๓๙๐	๑	๑๒.๓๙๐	๐.๐๒๔
AB	๓.๗๐๓	๑	๓.๗๐๓	๐.๐๐๗
Within Cell	๑๕๑๗๖.๑๘๖	๒๙๘	๕๐๙.๒๖๖	

* F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๓๓ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างดินที่อยู่ และ ระดับการศึกษา ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า การมีดินที่อยู่ และ ระดับการศึกษาต่างกัน ไม่มีส่วนรวมที่จะทำให้ปริมาณการเสียหายของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน แต่การมีดินที่อยู่ต่างกัน ทำให้มีการเสียหายต่างกันด้วย

๒. การทดสอบปฏิกริยารวมของดินที่อยู่ และ เชื้อสาย ที่มีผลต่อการเสียหาย โดยมีดินที่อยู่ และ เชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

ตาราง ๓๔ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการเสียหาย โดยมีดินที่อยู่ และ เชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ดินที่อยู่)	๓๔๓๘.๖๖๘	๑	๓๔๓๘.๖๖๘	๖.๗๒๘*
B (เชื้อสาย)	๒๑๒.๕๐๒	๑	๒๑๒.๕๐๒	๐.๔๑๕
AB	๔๓๑.๑๔๘	๑	๔๓๑.๑๔๘	๐.๘๓๓
Within Cell	๑๕๒๒๙๕.๕๗๒	๒๙๘	๕๑๑.๐๕๕	

* F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๓๔ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างดินที่อยู่ และเชื้อสาย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า การมีดินที่อยู่ต่างกัน และเชื้อสายต่างกัน ไม่มีส่วนรวมกัน ทำให้ปริมาณการเสียหายของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน แต่การมีดินที่อยู่แตกต่างกัน ทำให้มีการเสียหายต่างกันด้วย

๓. การทดสอบปฏิกริยารวมของระดับการศึกษา และเชื้อสายที่มีผลต่อการเสียหาย ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๓๕ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการเสียหาย โดยมีระดับการศึกษาและเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ระดับการศึกษา)	๑๕๓.๘๘๐	๑	๑๕๓.๘๘๐	๐.๒๘๕
B (เชื้อสาย)	๒๑๕.๘๒๑	๑	๒๑๕.๘๒๑	๐.๔๑๓
AB	๓๐๘.๓๕๐	๑	๓๐๘.๓๕๐	๐.๕๘๓
Within Cell	๑๕๕๕๒๗.๐๑๓	๒๘๘	๕๒๑.๕๖๗	

จากตาราง ๓๕ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างระดับการศึกษา และเชื้อสาย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ระดับการศึกษาต่างกัน และเชื้อสายต่างกัน ไม่มีส่วนรวมกัน ทำให้ปริมาณการเสียหายของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน

๔.๔ การโคหน้

๑. การทดสอบปฏิกริยารวมของดินที่อยู่ และระดับการศึกษา ที่มีผลต่อการโคหน้ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๓๖ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไต่หน้า โดยมีถิ่นที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ถิ่นที่อยู่)	๓๒๘๒.๖๘๐	๑	๓๒๘๒.๖๘๐	๘.๕๗๖**
B (ระดับการศึกษา)	๒๓.๔๓๖	๑	๒๓.๔๓๖	๐.๐๖๘
AB	๘๔๑.๓๔๕	๑	๘๔๑.๓๔๕	๒.๑๖๖
Within Cell	๑๐๒๑๕๒.๗๖๑	๒๘๘	๓๕๒.๗๘๕	

** F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๓๖ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างถิ่นที่อยู่และระดับการศึกษา ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ถิ่นที่อยู่ต่างกัน และระดับการศึกษาต่างกัน ไม่มีส่วนรวมกันทำให้ปริมาณการไต่หน้าของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน แต่การมีถิ่นที่อยู่ต่างกัน ทำให้มีการไต่หน้าต่างกันด้วย

๒. การทดสอบปฏิกริยารวมของถิ่นที่อยู่ และเชื้อสาย ที่มีผลต่อการไต่หน้าของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๓๗ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไต่หน้า โดยมีถิ่นที่อยู่ และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ถิ่นที่อยู่)	๓๓๓๗.๕๓๐	๑	๓๓๓๗.๕๓๐	๘.๖๗๗**
B (เชื้อสาย)	๑๗๘.๕๗๘	๑	๑๗๘.๕๗๘	๐.๕๑๗
AB	๒๑๕.๘๐๗	๑	๒๑๕.๘๐๗	๐.๖๒๖
Within Cell	๑๐๒๗๗๓.๘๗๐	๒๘๘	๓๕๗.๘๒๓	

** F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๓๗ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างดินที่อยู่ และเชื้อสาย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดินที่อยู่ต่างกัน และเชื้อสายต่างกัน ไม่มีส่วนรวมกัน ทำให้ปริมาณการไคหน้าของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน แต่การมีดินที่อยู่ต่างกัน ก็ทำให้มีผลการไคหน้าต่างกันด้วย

๓. การทดสอบปฏิกริยารวมของระดับการศึกษา และเชื้อสาย ที่มีผลต่อการไคหน้าของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๓๘ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไคหน้า โดยมีระดับการศึกษา และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ระดับการศึกษา)	๒๖๕.๘๗๕	๑	๒๖๕.๘๗๕	๐.๗๕๐
B (เชื้อสาย)	๒๘๑.๓๕๐	๑	๒๘๑.๓๕๐	๐.๗๕๓
AB	๕๕๐.๒๘๘	๑	๕๕๐.๒๘๘	๑.๖๖๕
Within Cell	๑๐๕๖๒๓.๓๘๕	๒๘๘	๓๕๖.๕๕๐	

จากตาราง ๓๘ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างระดับการศึกษา และเชื้อสาย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ระดับการศึกษาต่างกัน และเชื้อสายต่างกัน ไม่มีส่วนรวม ทำให้ปริมาณการไคหน้าของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน

๔.๕ การไคหน้า เสียหน้า

๑. การทดสอบปฏิกริยาของดินที่อยู่ และระดับการศึกษา ที่มีผลต่อการไคหน้า เสียหน้า ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๓๘ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไต่หน้า
เสี้ยนหา โดยมีดินที่อยู่ และระดับการศึกษา เป็นตัวแปร
อิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ดินที่อยู่)	๑๒๗๗๘.๗๐๗	๑	๑๒๗๗๘.๗๐๗	๑๔.๒๓๐**
B (ระดับการศึกษา)	๖๕.๘๓๑	๑	๖๕.๘๓๑	๐.๐๗๗
AB	๑๐๖๕.๘๕๗	๑	๑๐๖๕.๘๕๗	๑.๑๘๖
Within Cell	๒๖๗๕๘๘.๖๐๖	๒๕๘	๘๘๗.๕๘๕	

** F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๓๘ แสดงว่าปฏิกริยารวมระหว่างดินที่อยู่ และระดับการศึกษา
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดินที่อยู่ต่างกัน และระดับการศึกษาต่างกัน ไม่มีส่วนรวม
กัน ทำให้ปริมาณการไต่หน้า เสี้ยนหา ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน แต่การมีดินที่อยู่ต่างกัน ก็
ทำให้มีการไต่หน้า - เสี้ยนหา ต่างกันด้วย

๒. การทดสอบปฏิกริยารวมของดินที่อยู่ และเชื้อสาย ที่มีผลต่อการไต่หน้า
เสี้ยนหา ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๔๐ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไต่หน้า
เสี้ยนหา โดยมีดินที่อยู่ และเชื้อสาย เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ดินที่อยู่)	๑๓๕๕๕.๖๒๖	๑	๑๓๕๕๕.๖๒๖	๑๕.๐๕๐**
B (เชื้อสาย)	๑.๔๘๖	๑	๑.๔๘๖	๐.๐๐๑
AB	๑๒๕๗.๕๖๑	๑	๑๒๕๗.๕๖๑	๑.๓๕๘
Within Cell	๒๖๗๖๕๐.๐๒๗	๒๕๘	๘๘๘.๒๘๘	

** F มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๔๐ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างดินที่อยู่ และ เชื้อสาย ไม่มี
 นัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดินที่อยู่ต่างกัน และ เชื้อสายต่างกัน ไม่มีส่วนรวมกัน
 ทำให้ปริมาณการไถหน้า เสียหน้า ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน แต่การมีดินที่อยู่ต่างกัน
 ก็ทำให้มีการไถหน้า - เสียหน้า ต่างกันด้วย

๓. การทดสอบปฏิกริยารวมของระดับการศึกษา และ เชื้อสาย ที่มีผล
 ต่อการไถหน้า เสียหน้า ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง ๔๑ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการไถหน้า
 เสียหน้า โดยมีระดับการศึกษา และ เชื้อสาย
 เป็นตัวแปรอิสระรวม

Source of variation	SS	df	MS	F
A (ระดับการศึกษา)	๑๕.๒๓๕	๑	๑๕.๒๓๕	๐.๐๑๖
B (เชื้อสาย)	๔.๓๕๒	๑	๔.๓๕๒	๐.๐๐๔
AB	๔๔.๘๘๑	๑	๔๔.๘๘๑	๐.๐๔๗
Within Cell	๒๘๑๖๐.๖๔๘	๒๘๘	๙๗๖.๙๘๘	

จากตาราง ๔๑ แสดงว่า ปฏิกริยารวมระหว่างระดับการศึกษา และ เชื้อสาย
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า การมีระดับการศึกษาต่างกัน และ เชื้อสายต่างกัน ไม่มี
 ส่วนรวมกัน ทำให้ปริมาณการไถหน้า เสียหน้า ของกลุ่มตัวอย่าง แตกต่างกัน

บทที่ ๔

การวิจัยโดยสังเขป, อภิปรายผล สรุปและเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย

๑. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของ ไคหน้า เสียหน้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับ ความเกรงใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับ ป.กศ. สูง ตามหัวข้อต่อไปนี้
  - ความเกรงใจจะมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบไคหน้าเสียหน้าหรือไม่
  - ความเกรงใจจะมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือไม่
  - บุคลิกภาพแบบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบไคหน้า เสียหน้า หรือไม่
๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ "เกรงใจ", "แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์", "ไคหน้าเสียหน้า" ตามหัวข้อต่อไปนี้
  - ระหว่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ป.กศ. สูง
  - ระหว่างนักเรียนต่างจังหวัด กับ นักเรียนในกรุงเทพฯ
  - ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายจีน กับนักเรียนไทยเชื้อสายไทย
  - ระหว่างนักเรียนที่ไคคะแนนสูง และ ต่ำ ในแบบทดสอบทั้ง ๓
๓. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเกรงใจ ตามตัวแปรอิสระ ต่อไปนี้
  - ถิ่นที่อยู่
  - ระดับการศึกษาและเชื้อสาย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.๓ และ ป.กศ. สูง จังหวัดลพบุรี และกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ๒๕๑๕ จำนวน ๓๐๒ คน ชาย ๑๓๕ คน หญิง ๑๖๓ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบทดสอบ ๓ ชนิด คือ

๑. แบบทดสอบความเกรงใจ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลที่มีฐานะทางสังคมต่างกัน เช่น ศิษย์กับครู, บุตรกับบิดามารดา เป็นต้น และความรู้สึกของบุคคลที่มีฐานะทางสังคมเท่าเทียมกัน เช่น เพื่อนกับเพื่อน เป็นต้น โดยสมมุติให้บุคคลทดสอบอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน และมีบทบาทต่าง ๆ กัน ๑๐ บทบาท รวมแบบสอบถามทั้งหมดมี ๔๒ ข้อ

๒. แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มี ๒ ฉบับ คือ ชนิดที่เป็นรูปภาพ และชนิดที่เป็นแบบทดสอบที่ให้เติมประโยคให้สมบูรณ์ แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบทดสอบชนิดที่เป็นรูปภาพเพียงอย่างเดียว แบบทดสอบเป็นภาพลายเส้นชาวคำ ขนาด ๔ x ๑๐ นิ้ว จำนวน ๖ ภาพ ให้นักเรียนเขียนเรื่องราวจากรูปภาพนั้น ๆ

๓. แบบทดสอบไถ่หน้า เสียหน้า แยกเป็น ๒ ฉบับ คือ ไถ่หน้า และเสียหน้า เป็นแบบสอบถามที่วัดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด ในแบบทดสอบนั้น ๆ เช่น

สมบัติเสนอขอเสนอแนะในที่ประชุม แต่ผู้บังคับบัญชาไม่เห็นด้วย และไม่ยอมรับ เมื่อออกจากห้องประชุม สมบัติพยายามอธิบายเหตุผลต่าง ๆ ที่สนับสนุนข้อเสนอแนะของคนให้เพื่อน ๆ ฟัง ท่านเห็นว่าสมบัติทำถูกหรือไม่

ถูก | ๓ | ๒ | ๑ | ๐ | -๑ | -๒ | -๓ | ไม่ถูก

แบบสอบถาม ทั้ง ๒ ฉบับ มี ๖๐ ข้อ ฉบับละ ๓๐ ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำผลจากแบบทดสอบทั้ง ๓ ประเภท มาวิเคราะห์เพื่อคำนวณหาสิ่งต่อไปนี้

๑. หากาสหสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และไถ่หน้า เสียหน้า
๒. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของบุคลิกภาพทั้ง ๓ แบบ ตามตัวแปรระดับชั้น, ถิ่นฐาน, เชื้อสาย, เพศ และพวกที่โคเคเนนสูงค่า โดยใช้

๓. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของ ความเกรงใจ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ไคหน้า - เสียหน้า ตามตัวแปรอิสระ ๓ ตัว คือ ระดับชั้น ชั้นฐาน เชื้อสาย โดยใช้
F - test และ t - test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

๑.๑ ความเกรงใจกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๑.๑.๑ ในกลุ่มตัวอย่างรวมไม่มีความสัมพันธ์ แต่เมื่อแยกหา
ในกลุ่มย่อยแล้ว พบว่า ในกลุ่มกรุงเทพมหานคร และ กลุ่ม ป.กศ.สูง ความเกรงใจมีความ
สัมพันธ์แบบเส้นตรงในทางบวก กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
และ .๐๕ ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มต่างจังหวัด ม.ศ.๓ และนักเรียนเชื้อสายไทยและจีน
ตัวแปรทั้งสองนี้ไม่มีความสัมพันธ์กัน

๑.๒ ความเกรงใจกับการไคหน้า เสียหน้า และไคหน้า - เสียหน้า

๑.๒.๑ ในกลุ่มตัวอย่างรวม ความเกรงใจมีความสัมพันธ์
แบบเส้นตรงในทางลบ กับ การไคหน้า และไคหน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.๐๑ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเสียหน้า

๑.๒.๒ ในกลุ่มกรุงเทพมหานคร ความเกรงใจ สัมพันธ์ใน
ทางลบกับตัวแปรทั้งสาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กลุ่มต่างจังหวัด ความเกรงใจ
สัมพันธ์ในทางลบกับการไคหน้า และการไคหน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
และ .๐๕ ตามลำดับ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเสียหน้า

๑.๒.๓ ในกลุ่ม ม.ศ.๓ และ ป.กศ.สูง นั้น ความเกรงใจ
มีความสัมพันธ์ในทางลบกับ การไคหน้า และไคหน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.๐๑ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับ การเสียหน้า ทั้งสองกลุ่ม

๑.๒.๔ ในกลุ่มนักเรียนเชื้อสายไทย ความเกรงใจสัมพันธ์
ในทางลบกับไคหน้า และไคหน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ แต่ไม่มี
ความสัมพันธ์กับการเสียหน้า ส่วนในกลุ่มนักเรียนเชื้อสายจีน ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ใน

ทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กับ การไต่หน้า - เสียหน้า ส่วนการไต่หน้า และเสียหน้า นั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับความเกรงใจ

๑.๓ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการไต่หน้า เสียหน้า และ ไต่หน้า - เสียหน้า

๑.๓.๑ ในกลุ่มตัวอย่างรวม ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ตัวแปรทั้งสาม

๑.๓.๒ ในกลุ่มต่างจังหวัด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทาง บวกกับ ไต่หน้า และ ไต่หน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ และมีความสัมพันธ์ ทางบวก อย่างไม่มีนัยสำคัญกับเสียหน้า ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน

๑.๔ การไต่หน้า กับ การเสียหน้า ทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มย่อย ทุกกลุ่ม ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๒. การเปรียบเทียบ ความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การไต่หน้า - เสียหน้า กับตัวแปรต่าง ๆ

๒.๑ ความเกรงใจ

๒.๑.๑ นักเรียนระดับ ป.กศ สูง มีความเกรงใจมากกว่า นักเรียนระดับ ม.ศ.๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และเพศหญิงมีความเกรงใจ มากกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๒.๑.๒ นักเรียนที่ได้คะแนน การไต่หน้า - เสียหน้า สูง มีความเกรงใจน้อยกว่า นักเรียนที่ได้คะแนน การไต่หน้า - เสียหน้า ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนพวกที่ได้คะแนนการไต่หน้าสูง มีความเกรงใจน้อยกว่า พวกที่ได้ คะแนนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ แต่พวกที่ได้คะแนนการเสียหน้าสูง และต่ำ มีความความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

๒.๑.๓ นักเรียนต่างจังหวัดกับกรุงเทพ / นักเรียนเชื้อสายไทย กับจีน นักเรียนที่ได้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและต่ำ มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

๒.๒ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๒.๒.๑ นักเรียนระดับ ป.๖ สูง มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงกว่านักเรียนระดับ ม.ศ.๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ นักเรียนกรุงเทพฯ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒.๒.๒ นักเรียนกรุงเทพฯ เชื้อสายไทย มี แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนต่างจังหวัด เชื้อสายไทยและเชื้อสายจีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ .๐๕ ตามลำดับ ส่วนนักเรียนเชื้อสายไทยกับจีน ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

๒.๒.๓ นักเรียนเชื้อสายไทย ระดับ ป.๖ สูง มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนเชื้อสายไทยและจีนระดับ ม.ศ.๓ และนักเรียนเชื้อสายจีนระดับ ป.๖ สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ .๐๕ ตามลำดับ นักเรียนเชื้อสาย จีนระดับ ป.๖ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ม.ศ.๓ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นักเรียนเชื้อสายจีนระดับ ม.ศ.๓ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กว่านักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ม.ศ.๓ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

๒.๒.๔ นักเรียนเชื้อสายไทย และจีน ในระดับ ม.ศ.๓ มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน แต่ในระดับ ป.๖ สูง นักเรียนเชื้อสายไทย มี แรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนเชื้อสายจีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒.๒.๕ นักเรียนที่ไต่คะแนนความเกรงใจ ไต่หน้า เสียหน้า และ ไต่หน้า - เสียหน้า สูง กับนักเรียนที่ไต่คะแนนต่ำ มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่แตกต่างกัน

๒.๒.๖ เพศชาย กับ เพศหญิง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่ แตกต่างกัน

๒.๓ การไต่หน้า เสียหน้า และ ไต่หน้า - เสียหน้า

๒.๓.๑ นักเรียน ม.ศ.๓ กับ ป.๖ สูง, เพศชาย กับ เพศหญิง / นักเรียนเชื้อสายไทยกับเชื้อสายจีน และ นักเรียนที่ไต่คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กับนักเรียนที่ไต่คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มี การไต่หน้า เสียหน้า และ ไต่หน้า - เสียหน้า ไม่แตกต่างกัน

๒.๓.๒ นักเรียนต่างจังหวัด มี การเสียหน้า และไต่หน้า - เสียหน้า สูงกว่านักเรียนกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และ .๐๑ ตามลำดับ แต่นักเรียนกรุงเทพฯ มี การไต่หน้า สูงกว่านักเรียนต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๒.๓.๓ นักเรียนที่ไต่คะแนนความเกรงใจสูง มีการไต่หน้า และไต่หน้า - เสียหน้า ต่ำกว่า ผู้ที่ไต่คะแนนความเกรงใจต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ แต่ผู้ที่ไต่คะแนนความเกรงใจสูง และต่ำ มีการเสียหน้า ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

๑. การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

๑.๑ ความเกรงใจ กับ การไต่หน้า - เสียหน้า ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า ความเกรงใจน่าจะสัมพันธ์ในทางบวกกับการไต่หน้า - เสียหน้า แต่ผลจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ในทางลบ กับการไต่หน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($r = -.๑๗๓๓$) และจากการเปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างกลุ่มที่มีการไต่หน้า - เสียหน้า สูงและต่ำ กลุ่มที่มีการไต่หน้า - เสียหน้า สูง จะมีความเกรงใจต่ำกว่ากลุ่มที่มีการไต่หน้า - เสียหน้า ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

($t = ๒.๕๔๗๓$) ซึ่งให้ผลสอดคล้องกับการหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ กับ การไต่หน้า - เสียหน้า นั่นคือ ผู้ที่มีความเกรงใจสูง จะมีการไต่หน้า - เสียหน้า ต่ำ และผู้ที่มีความเกรงใจต่ำ จะมี การไต่หน้า - เสียหน้าสูง

จากผลการวิจัยที่ได้ผลออกมาเช่นนี้ ไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งเอาไว้ เราลองมาคิดกันว่า การที่บุคคลที่มีความเกรงใจต่ำ แต่จะมีการไต่หน้า - เสียหน้า สูง และบุคคลที่มีความเกรงใจสูง แต่การไต่หน้า - เสียหน้า ต่ำนั้น จะเป็นคนที่มีบุคลิกลักษณะอย่างไร วิราพร (๒๕๑๔ : ๑๗๘) พบว่าบุคคลที่มีความเกรงใจมาก มักจะแสดงพฤติกรรมไม่ก้าวร้าว มีอารมณ์เย็น มีความสงบ มีความเรียบร้อยในการวางตัว ส่วนบุคคลที่มีความเกรงใจน้อย มักจะก้าวร้าว มีความมั่นใจในตนเอง แสดงความเด่น เป็นตัวของตัวเองมาก ปราชญ์ฉบับ (๒๕๑๕ : ๑๘๗) พบว่า บุคคลที่แสดงพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่น และแสดงพฤติกรรมแก้ปัญหา

ที่บุคคลอื่น นัยหนึ่งคือบุคคลที่ก้าวร้าว ขาดความสุภาพจะมีความเกรงใจน้อย หรือบุคคลที่แสดงความสุภาพมาก จะมีความเกรงใจมาก แต่บุคคลที่อยากไต่หนามาก และกีดกันการเสียน้ำมากด้วยนั้น จะพยายามทำทุกอย่างเพื่อที่จะให้ตนเอง "ไต่หน้า" และถ้ามีอะไรจะมาทำให้ตน "เสียน้ำ" ก็จะไม่ยอมไปเสีย การที่ตนอยาก "ไต่หน้า" นั้น เป็นเพราะใจของตนอยากไต่หน้า อันนั้นและตัวเองก็หาทางทำเพื่อให้ตนประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้ที่อยาก "ไต่หน้า" จึงมักจะทำหน้าที่ก้าวร้าวของผู้นอนอยู่เสมอ ๆ เพื่อที่จะให้ตน "ไต่หน้า" เราจึงอาจจะสรุปได้ว่า ผู้ที่มีการไต่หน้า - เสียน้ำ สูง มักจะขาดความสุภาพ เป็นบุคคลก้าวร้าว ซึ่งจากผลการวิจัยของ วีราพร และ ประชาญาลปน ที่โลกลาวมาแล้ว พบว่าบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะดังกล่าวมีความเกรงใจต่ำ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผู้ที่มีความเกรงใจสูงจะมีการไต่หน้า - เสียน้ำ ต่ำ สอดคล้องกับผลวิจัยที่ผู้วิจัยพบ

๑.๒ ความเกรงใจกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ว่า ความเกรงใจน่าจะมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แต่จากผลการวิจัย พบว่าในกลุ่มกรุงเทพฯ และกลุ่ม ป.กศ. สูง ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ในทางบวก กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มุกดา ศรียงค์ และ ประภาพิศ ศรีตระกูล จากการวิจัยที่สอดคล้องกันนี้ ทำให้ผู้วิจัยคิดว่า คำกล่าวของ **ดี โวล์** น่าจะเป็นความจริง เขากล่าวว่าสมมุติฐานของแมคเคลแลนนั้น ใช้ได้ก็ในประเทศตะวันตก แต่ไม่จำเป็นหรือเหมาะสมกับสังคมอื่น ๆ ซึ่ง **ดี โวล์** พบความสัมพันธ์ระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับ ความต้องการความสัมพันธ์ (need for affiliation) ในการศึกษากับชาวญี่ปุ่น กล่าวคือ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ก็มีความต้องการความสัมพันธ์สูงด้วย ซึ่งขัดกับ ผลการวิจัยของทางตะวันตกที่มักจะพบความสัมพันธ์ในทางลบกับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Norbeck, et al.: ๑๙๖๘ : ๓๕๕) ซึ่ง วีราพร เองก็พบว่า ความเกรงใจสัมพันธ์โดยตรงกับค่านิยมไมตรีสัมพันธ์ จึงทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้พบว่า ความเกรงใจสัมพันธ์ในทางบวก กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่ง คล้าย ๆ กับ ผลการวิจัยของ **ดี โวล์** ที่พบในคนญี่ปุ่น ผู้วิจัยจึงคิดว่า การที่ความเกรงใจสัมพันธ์โดยตรงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น อาจจะ เป็นเพราะมีลักษณะบางประการในสังคมไทยเราที่แตกต่างไปจากสังคมตะวันตก เช่น การอบรม

เลี้ยงดู วัฒนธรรมประเพณี ฯลฯ จึงทำให้ผลที่ไต่แตกต่างไปจากสมมุติฐาน หรือการวิจัยของ แมคเคลแลนที่พบ ซึ่งเขาทำกับสังคมตะวันตก ดังนั้น จึงทำให้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของแมคเคลแลน จึงทำให้ผู้วิจัย คิดว่า สมมุติฐานบางข้อของแมคเคลแลน น่าจะไม่ตรงตามความเป็นจริงในสังคมไทยเรา แบบเดียวกับที่ **ด. ไรต์** พบในสังคมของชาวญี่ปุ่น

เบอร์ดิก (Burdick) กล่าวไว้ว่า ความต้องการสัมฤทธิ์ผลจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมคล้อยตามสังคม ถ้าหากว่าพฤติกรรมคล้อยตามสังคมนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้ความต้องการสัมฤทธิ์ผลของเขาได้รับการตอบสนอง นอกจากนั้น ซาเมลสัน พบว่า ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งน้อย จะมีความสัมพันธ์กันอย่างสูง ระหว่างความต้องการสัมฤทธิ์ผลกับพฤติกรรมในสังคม ส่วนในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งมากไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กัน (อ้างจาก จาร์ส : ๒๕๑๕ : ๖๘ - ๖๙)

ผลการวิจัยของ ซาเมลสัน และ เบอร์ดิก ที่พบนั้นผู้วิจัยคิดว่า อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลที่มีความเกรงใจสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงควาย ในกลุ่มตัวอย่าง ป.กศ. สง. ซึ่งจะมีอาชีพเป็นครูนั้น ตามผลวิจัยของ พรพิมล (๒๕๑๕ : ๒๑๕) ที่พบว่า ครูเป็นผู้ที่ต้องการการยอมรับจากสังคม ดังนั้น จึงมีการทำตามหรือคล้อยตามสังคม เพื่อต้องการการยอมรับจากสังคม เพราะสังคมหวังว่าครูกควรจะเป็นคนดี มีวิชาความรู้ สั่งสอนลูกหลานของเขาให้เป็นคนดีมีความรู้ ครูจึงต้องประพฤติตนคล้อยตามความคาดหวังจากสังคม และเขารู้อาณาเขาทำตามที่สังคมคาดหวัง เขาก็จะประสบความสำเร็จในอาชีพครูได้ ไปเป็นผู้ที่มีคนนับถือ มีชื่อเสียง เกียรติยศ ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของเบอร์ดิก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่า ควายนี้นี้ จึงอาจจะทำให้กลุ่ม ป.กศ. สง. มีความเกรงใจสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงตามไปควาย ส่วนในกลุ่มกรุงเทพฯ นั้นก็คงมีเหตุผลคล้าย ๆ กันกับกลุ่ม ป.กศ. สง.

๑.๓ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กัย การไต่หน้า - เสียหน้า

ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ น่าจะมีความสัมพันธ์ในทางลบกับ การไต่หน้า - เสียหน้า แต่ผลการวิจัยพบว่า ในกลุ่มนักเรียนต่างจังหวัด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ การไต่หน้า - และ ไต่หน้า - เสียหน้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของจาร์ส บุญญานันต์ (๒๕๑๕:๗๑)

ที่พบว่า มโนภาพแห่งตน (Self Concept) ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการสัมฤทธิ์ผล ผู้วิจัยคิดว่าเหตุที่ไคเดลเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าคนที่อยากไคหนา นั้น มักจะฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่จะหาความดีความชอบให้กับตนเอง บางครั้งอาจจะก้าวร้าว รุกราน หน้าที่การงานของคนอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวก็มีลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง รวมอยู่ด้วย จึงอาจจะเป็นควยเหตุนี้ที่ทำให้ พบความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างตัวแปรทั้งสองในกลุ่มต่างจังหวัด

๑.๘ การไคหนา กับ การเสียหน้า

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า การไคหนา น่าจะไม่มี ความสัมพันธ์กับการเสียหน้า แต่ผลวิจัยออกมาพบว่า ในกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มไม่ว่ากลุ่มรวม หรือ กลุ่มย่อย ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ กล่าวคือ ผู้ที่อยาก "ไคหนา" สูง ก็ยอมจะกลัว "เสียหน้า" สูงด้วย เพราะเหตุว่า ผู้ที่อยากไคหนา นั้น ก็ยอมจะทำตามใจตนเอง เพื่อที่จะทำให้ตน "ไคหนา" ขึ้นมา โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของคนอื่น และก็จะรู้สึกวิตกกังวล เมื่อมีสิ่งมาชุกคาม "หน้า" ของตน ก็ทำให้มีความวิตกกังวลว่าจะเสียหน้าไป บุคคลนั้นก็พยายามหาทางหลีกเลี่ยง การเสียหน้า นั้น ๆ เสีย เหมือนกับ ผู้ที่อยากจะมีเงินมาก ๆ เมื่อมีแล้วก็กลัวจะเสียไปนั่นเอง ควยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้ที่มีความอยากไคหนาสูงก็ยอมจะมีการกลัว การเสียหน้า สูงด้วย

๒. การเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

๒.๑ ความเกรงใจ

๒.๑.๑ เปรียบเทียบระหว่างระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับ ป.๖ศ สูง มีความเกรงใจมากกว่านักเรียนระดับ ม.ศ.๓ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า นักเรียนระดับ ป.๖ศ สูง และ ม.ศ.๓ น่าจะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน จากการที่ผลการวิจัย โดยผลออกมาเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาในระดับ ป.๖ศ สูง หรือ นักเรียนครู นั้นเอง ซึ่งในการวิจัยของพรพิมล ที่พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จมีความเกรงใจมากกว่านักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จ เพราะสังคมให้ความคาดหวังไว้เกี่ยวกับหน้าที่ของครู และเปรียบเทียบครูกับบุคคลในอาชีพอื่นว่า ครูไม่เพียงแต่ให้ความรู้เท่านั้น ครูต้องประพฤติดีด้วย..... เมื่อสังคมของ

เราเรียกร้อง และคาดหวังให้ครูประพฤติก็นเป็นคนเรียบร้อย มากกว่าบุคคลในอาชีพอื่น ๆ
 เช่นนี้ จึงทำให้มีความเกรงใจมากกว่านักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จ (พรพิมล : ๒๕๑๕ :
 ๒๑๕) จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ อาจจะเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัย พบว่า นักศึกษา ป.กศ. สูง
 มีความเกรงใจมากกว่านักเรียนระดับ ม.ศ.๓ ในการวิจัยครั้งนี้

๒.๑.๒ เปรียบเทียบระหว่างถิ่นที่อยู่ ผลการวิจัยพบว่า
 นักเรียนต่างจังหวัด และนักเรียนในกรุงเทพฯ มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
 สมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนต่างจังหวัดน่าจะมี ความเกรงใจมากกว่านักเรียนในกรุงเทพฯ ผล
 การวิจัยนี้ สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ บัวคลี และ ปราชญาลปน์ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด
 และกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน แต่จากการวิเคราะห์แนวจิตวิทยา ค่าความ
 แตกต่าง ของผู้วิจัย, ประสิทธิ์ และ ปราชญาลปน์ พบว่า กลุ่มต่างจังหวัดมีแนวโน้มที่จะ
 มีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ฉะนั้น ถ้าเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น อาจพบ
 นัยสำคัญทางสถิติตามแนวโน้ม ดังกล่าวได้ (ปราชญาลปน์ : ๒๕๑๕ : ๒๑๐)

๒.๑.๓ เปรียบเทียบระหว่างเชื้อสาย ผลการวิจัยพบว่า
 นักเรียนไทยเชื้อสายไทย และนักเรียนไทยเชื้อสายจีน มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่
 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนไทยเชื้อสายไทย น่าจะมี ความเกรงใจมากกว่า
 นักเรียนไทยเชื้อสายจีน จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ในปัจจุบันลูกจีนที่เกิดในไทยได้
 รับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม แบบคนไทย เข้าไว้ในตัวจนทำให้ นักเรียนไทยเชื้อสายจีน
 มีบุคลิกลักษณะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับคนไทยมาก จนทำให้ นักเรียนไทยเชื้อสายจีน รู้จัก
 "เกรงใจ" จะเห็นได้จากผลการวิจัยของ ประณิต สุขอุดม (๒๕๑๔ : ๑ - ๕๐) ที่พบว่า
 เด็กวัยรุ่นลูกจีน สุภาพ อ่อนโยน จิตใจห่วงใย และคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าเด็กวัยรุ่นไทย
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จากผลการวิจัยของ ประณิต นี้เองที่ชี้ให้เราเห็นว่าปัจจุบัน
 เด็กลูกจีนมีบุคลิกลักษณะตามแบบอย่างสังคมไมตรีสัมพันธ์ หรือกล่าวได้ว่า เป็นคนไทยมากขึ้น
 ดังนั้นจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย และเชื้อสายจีน มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

๒.๒ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๒.๒.๑ เปรียบเทียบระหว่างระดับการศึกษา ผลการวิจัย

ครั้งนี้ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ นักเรียนระดับ ป.๖ศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนระดับ ม.ศ.๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และไคผลสอดคล้องกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กล่าวคือ ผู้ที่มีความเกรงใจสูงก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย และจากการอภิปรายผลข้อ ๒.๑.๑ ไคผลว่า นักเรียนระดับป.๖ศ สูง มีความเกรงใจสูงกว่านักเรียน ม.ศ.๓ และมาในข้อนี้ นักเรียน ป.๖ศ สูง ก็มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียน ม.ศ.๓ ตรงตามความสัมพันธ์ทุกประการ นอกจากนี้ ยังไคผลสอดคล้องกับการวิจัยของ เวอร์รอฟ และคณะ (Veroff et. al) ที่พบว่า คนอเมริกันที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นคนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ ๒๑ - ๒๔ ปี) (Heckhausen : ๑๙๖๘ : ๓๐) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ นักเรียนระดับ ป.๖ศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนระดับ ม.ศ.๓

๒.๒.๒ เปรียบเทียบระหว่างถิ่นที่อยู่ ผลการวิจัยก็สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งเอาไว้ว่า นักเรียนกรุงเทพฯ น่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนต่างจังหวัด ซึ่งเป็นเพราะว่า สังคมในกรุงเทพฯ เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ลักษณะสังคมสัมฤทธิ์มากกว่าสังคมในต่างจังหวัด มาลา วิฑูรานนท์ พบว่า แม่ในนครหลวงมีการฝึกกลิ้งให้ฟังตนเองมากกว่าแม่ในต่างจังหวัด นอกจากนี้ พิลัย ฉายากุล พบว่า การเลี้ยงดูของพ่อ แม่ ในกรุงเทพฯ จะตามใจลูกในเรื่องการเลี้ยงดู ให้ความเป็นอิสระ และฝึกให้มีความรับผิดชอบ แต่เข้มงวดในเรื่องการทำโทษเด็ก เมื่อไม่เชื่อฟังพ่อ แม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลของ พูนพล ที่ว่า เด็กในกรุงเทพฯ อยู่ในโอวาท มีความเชื่อฟัง ถูกควบคุมน้อยกว่าเด็กในต่างจังหวัด จากผลของ พิลัย และพูนพล ทำให้ไคซอกคิดว่าการฝึกอบรมลูกในกรุงเทพฯ มีแนวโน้มที่จะเป็นผลสะท้อนของค่านิยมแบบสังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์อย่างเห็นได้ชัด เช่น ในเรื่องฝึกให้มีความเป็นอิสระ และให้มีความรับผิดชอบ (อ้างจาก ประชาชาติฉบับ : ๒๕๑๕ : ๒๑๓) ดังนั้นด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้นักเรียนในกรุงเทพฯ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนต่างจังหวัด

๒.๒.๓ เปรียบเทียบระหว่างเชื้อสาย ผลการวิจัยพบว่าในกลุ่มรวมไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาจากปฏิกริยารวมระหว่างเชื้อสายกับถิ่นที่อยู่ และเชื้อสายกับระดับการศึกษาแล้วพบว่า นักเรียนเชื้อสายจีนระดับ ป.๖ศ สูง มีแรงจูงใจใฝ่-

สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ม.ศ.๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นอกจากนี้จากนั้นนักเรียนเชื้อสายจีนระดับ ม.ศ.๓ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนเชื้อสายไทยระดับ ม.ศ.๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม (ยกเว้นกลุ่มที่เปรียบเทียบกันกับนักเรียนเชื้อสายไทย ระดับ ป.๓ สูง เพราะกลุ่มนี้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงสุด) นักเรียนเชื้อสายจีนมีแนวโน้มที่จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนเชื้อสายไทย ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างลูกจีนน้อยเกินไป ถ้าเพิ่มมากขึ้นกว่านี้คงจะพบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญเพิ่มมากขึ้น ผลวิจัยที่พบเพียงสองกลุ่ม ที่เด็กไทยเชื้อสายจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กไทยเชื้อสายไทย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณี รักธรรม เพราะว่า คนจีนเป็นผู้ชอบอิสระ มีความมานะอดทน กล้าเสี่ยง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง แต่คนไทย เกียจคร้าน มีชีวิตอยู่เพื่อปัจจุบัน พอใจที่จะพึ่งพาอาศัยบุคคลอื่น และบิดามารดาก็ยังปกป้องบุตรมากเกินไป อันเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กไทยเชื้อสายไทย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่า เด็กไทยเชื้อสายจีน (อ้างจาก วรณี รักธรรม : ๒๕๑๕ : ๖๑)

๒.๓ การไต่หน้า - เสียหน้า

๒.๓.๑ เปรียบเทียบระหว่างถิ่นที่อยู่

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนต่างจังหวัดมีการไต่หน้า - เสียหน้า สูงกว่านักเรียนกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เมื่อแยกทดสอบก็ยังพบว่า นักเรียนต่างจังหวัดมีการไต่หน้า สูงกว่านักเรียนกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่นักเรียนกรุงเทพฯ มีการไต่หน้า สูงกว่านักเรียนต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ แต่เราก็อาจสรุปได้ว่า นักเรียนต่างจังหวัดมีการไต่หน้า - เสียหน้า สูงกว่านักเรียนกรุงเทพฯ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นอย่างนี้ เพราะเหตุว่า สังคมในกรุงเทพฯ คอนชางจะเป็นสังคมแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์มากกว่าต่างจังหวัด จึงมักจะทำงานเพื่องานแข่งขันกันเพื่อความก้าวหน้าของตนหรือหมู่คณะ มากกว่าจะทำงานเพื่อเอาหน้า เอาตา ซึ่งในสังคมต่างจังหวัด ยังมีการทำงานประเภทนี้ อยู่ เพื่อเป็นการแสดงตัวหรือครอบครัวยุโรปของตนเองว่า "ฉันทัน" แต่เหตุที่ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนในกรุงเทพฯ มีการไต่หน้ามากกว่า นักเรียนต่างจังหวัดนั้น ผู้วิจัยคิดว่า อาจเป็นผลที่ต่อเนื่องมาจากความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ กับ

การไต่หน้า - เสียหน้า กล่าวคือ ผู้วิจัยพบว่า ความเกรงใจ สัมพันธ์ในทางลบ กับ การไต่หน้า ในกลุ่มกลุ่มรวม และ กลุ่มกรุงเทพมหานคร และ นอกจากนั้นยังพบอีกว่า นักเรียนในกรุงเทพฯ มีความเกรงใจน้อยกว่า นักเรียนต่างจังหวัด ดังนั้น จึงทำให้กลุ่มกรุงเทพฯ มีการไต่หน้าสูงกว่านักเรียนต่างจังหวัดด้วย

๒.๓.๒ เปรียบเทียบระหว่างเชื้อสาย

ผลวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนเชื้อสายไทย น่าจะมี การไต่หน้า - เสียหน้า สูงกว่า นักเรียนเชื้อสายจีน แต่ผลการวิจัยนักเรียนทั้งสองเชื้อสายมี การไต่หน้า - เสียหน้า ซึ่งคงจะเป็นที่นักเรียนเชื้อสายจีนได้รับเอาวัฒนธรรมไทยเข้าไป จนกลายเป็นคนไทยแล้ว ดังผลวิจัยของ ประณีต สุขอุดม ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นลูกจีน สุภาพ อ่อนโยน จิตใจหวั่นไหวง่าย และคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าเด็กไทย และผู้วิจัยคิดว่า เชื้อสายในสังคมไทยนี้ไม่เป็นตัวแปรสำคัญ ที่จะบอกความแตกต่างของสิ่งที่เราศึกษา เพราะเหตุว่ามีการถ่ายเททางวัฒนธรรม ระหว่างสองเชื้อสายจนทำให้แยกกันไม่ออก เลยเป็นคนไทยไปหมด ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงไม่พบความแตกต่างระหว่าง การไต่หน้า - เสียหน้า ในระหว่างนักเรียนเชื้อสายไทย กับ นักเรียนเชื้อสายจีน

๒.๓.๓ เปรียบเทียบระหว่างระดับการศึกษา

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งเอาไว้ กล่าวคือ พบว่า เด็กนักเรียน ม.ศ.๓ และ ป.กศ.สูง มีการไต่หน้า - เสียหน้า ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยคิดว่าระดับการศึกษาไม่เป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนสองระดับต้องมีการไต่หน้า - เสียหน้า แตกต่างกัน กล่าวคือ แบบทดสอบนี้สร้างขึ้นโดยใช้ทดสอบบุคคลที่อยู่ในสถานะการณ์ต่าง ๆ ซึ่ง ผู้วิจัยคิดว่า คนในระดับการศึกษาต่างกัน ก็คงจะตอบได้ใกล้เคียงกัน นอกจากนั้น การไต่หน้า - เสียหน้า นั้น จะเกิดขึ้นมากเมื่อตัวบุคคลมีสถานะ (Status) ต่ำ โดยถ้ามีบางสิ่งมาช่วยชูชูคุณความดีของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดความวิตกกังวลขึ้นมาได้ ในวัยเล่าเรียนนักเรียนก็คงจะยังไม่คิดว่าตนเองมีสถานะ (Status) ที่ยิ่งใหญ่ หรือ มีความจำเป็นต้องรักษาสถานะของตนเอาไว้ไม่ให้ตกต่ำ หรือ จำเป็นต้องหาความดีความชอบ เพื่อยกให้สถานะของตนสูงขึ้น คงจะสำนึกอยู่ว่าตนมีหน้าที่เล่าเรียนหาความรู้ใส่ตน และ ผู้วิจัยคิดว่า คนเราจะมีการไต่หน้า -

เสียหน้า มาก ก็เมื่อตอนทำงาน มากกว่าตอนเรียน เพราะตนเองเริ่มติดต่อกับสังคมภายนอก มากยิ่งขึ้น และจำเป็นต้องเผชิญกับบุคคลต่าง ๆ มากมาย ซึ่งจะทำให้เกิด การไต่หน้า - เสียหน้า ไต่กายกว่าตอนเรียน เพราะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มขึ้น ในตอนเรียนก็ยังมีแต่หน้าที่ ในการเรียน ก็พอเพียงกับความต้องการของผู้ปกครองหรือตนเองแล้ว

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่า จึงทำให้นักเรียนทั้งสองระดับ มีการไต่หน้า - เสียหน้า ไม่แตกต่างกัน

๓. การประเมินผลการวิจัย

๓.๑ ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคิดว่า ได้ผลตรงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ มีผลการวิจัยที่ ไม่ตรงตามจุดมุ่งหมาย ก็เพียง การหาความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์กับการไต่หน้า - เสียหน้า เท่านั้น ที่ไม่พบอะไรเลย แต่ถาคิดถึงตัวแปรแต่ละตัว ก็อาจกล่าวได้ว่า การวิจัยครั้งนี้ได้ผลที่น่าพอใจ เรามีความร่าเริง ความเกรงใจ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ เพิ่มขึ้น และได้ความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการไต่หน้า - เสียหน้า ที่นับได้ว่ามีผล ก็พอควร

๓.๒ การตั้งสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้ เป็นไปตามสมมุติฐานน้อย มาก ส่วนมากมักจะตรงข้ามกับสมมุติฐาน ที่ได้ผลดีที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การวิจัยได้ ผลตรงตามสมมุติฐานเกือบทุกประการ และพบความสัมพันธ์ที่ไม่เหมือนกับทฤษฎีของแมคเคลแลน ในการวิจัยครั้งนี้ด้วย ซึ่งเป็นลักษณะที่น่าสนใจ ควรจะศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ว่าจะให้ผล เหมือนการวิจัยครั้งนี้ไหม

๓.๓ อุปสรรคในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะตามต้องการ โดยเฉพาะในเรื่อง เชื้อสาย หาได้ยากมาก โดยเฉพาะ ระดับ ป.กศ สูง ซึ่งหาพวกเชื้อสายจีนยากมาก จึงอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัย ในด้านตัวแปร เชื้อสายได้ผลไม่ชัดเจน หรือตรงตามสมมุติฐาน

อีกประการหนึ่งก็คือ เรื่องการตรวจให้คะแนนจากแบบทดสอบ แรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพราะว่ามีขบวนการยุ่งยากมาก และผู้วิจัยและคณะแบ่งกันตรวจ จึงมีข้อผิดพลาด

พลาคมกุก แม้จะมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบอย่างอยู่แล้วก็ตาม ผู้วิจัยคิดว่า ถ้าหากว่าจะปรับปรุงการทดสอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เสียใหม่โดย สร้างแบบทดสอบที่เป็นแบบเลือกตอบซึ่ง สมมติ บุญเรือง ไคแปลมาจากแบบทดสอบวัด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่นำไปทดสอบกับคนอื่นเคยนำมาใช้ในประเทศไทยบ้างก็น่าจะตัดอุปสรรคในด้านการให้คะแนนแบบเดิมให้ลดลงไปได้ เรา น่าจะลองใช้แบบทดสอบชุดนั้น ๆ บ้าง อาจจะได้ดีกว่าก็ได้

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในด้านการวิจัย

๑.๑ ควรมีการวิจัย แบบทดสอบไคหน้า - เสียหน้า ใหม่ เพราะจากการวิจัยครั้งนี้ได้ผลน้อยมาก จากเหตุผลการอภิปรายผล ข้อ ๒.๓.๓ ผู้วิจัยคิดว่า การวิจัย เรื่อง ไคหน้า - เสียหน้า นี้ ควรจะทำกับผู้ที่ทำงานแล้วมากกว่านักเรียน เพราะมีสถานะ (Status) หลายมากกว่า นอกจากนั้น เป็นผู้ต้องติดต่อและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ มากกว่า อาจจะได้ผลมากกว่าการวิจัยครั้งนี้

๑.๒ ถ้าการวิจัยใหม่แล้วได้ผลคล้ายคลึงกับของเดิม ผู้วิจัยคิดว่า นิสิตปริญญาโทวัดผลหรือผู้สนใจในเรื่องนี้ ควรจะช่วยกันสร้างแบบทดสอบใหม่ โดยกำหนดบทบาท (role) หรือ สถานะ (Status) ขึ้น (คล้าย ๆ กับ แบบทดสอบความเกรงใจ) ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า น่าจะเป็นการวัด การไคหน้า - เสียหน้า ไคกว้างขวางกว่าแบบทดสอบชุดนี้

๑.๓ ควรแยกวิจัยเป็นชุด ๆ ไป และควรที่จะสร้างแบบทดสอบที่วัด พฤติกรรมแบบ "อยากไคหน้า" "รักษาน้ำ" หรือ "กลัวเสียหน้า" มากกว่าการไคหน้า และเสียหน้า เพราะจะทำให้เราทราบถึงบุคลิกภาพของคน ๆ นั้นได้ชัดเจนขึ้น

๑.๔ ตัวแปร เชื้อสายไม่ควรใช้ นอกจากผู้วิจัยคิดว่าตนเองสามารถ จะทำ กลุ่มตัวอย่างที่มีวัฒนธรรมอย่างนั้น ๆ ได้ เพราะจากผลการวิจัยในหลาย ๆ เรื่อง และหลายคนวิจัย ไม่ค่อยจะให้ผลเท่าไรนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะอิทธิพลของการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมที่ทำให้กลายเป็นคนเชื้อสายเดียวกัน นอกจากเสียสามารถทำกับกลุ่มตัวอย่างต่างชาติได้จริง ๆ เช่น นักเรียนนานาชาติ เป็นต้น

๑.๕ ควรวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย นักเรียน

พานิชกร หรือนักเรียนในสถาบันอื่น ๆ

๑.๖ ควรทำการวิจัยตัวแปรทั้งสามนี้ กับลักษณะอื่น ๆ และกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อจะได้ผลที่กว้างและลึกยิ่งขึ้น เช่น ทำกับกลุ่มตัวอย่างต่างอาชีพ ต่างระดับชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม หรือจะหาความสัมพันธ์, เปรียบเทียบ กับ ความเป็นผู้นำ เป็นต้น

๑.๗ นิสิตวิชาเอกภาษาไทย อาจจะวิเคราะห์ เนื้อหาในเรื่องราวชีวิตประวัติของบุคคลสำคัญของเมืองไทย ซึ่งนอกจากจะเป็นการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์อย่างหนึ่งแล้ว เราอาจจะได้ผลพลอยได้ โดยสามารถปลูกฝังให้เกิด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล้าแข็ง (Strong) ในตัวเด็กได้ ดังผลการวิจัยของ เจลเลอร์แมน ที่พบว่า แบบแผนชีวิตประวัติของคน ๆ หนึ่ง สามารถทำให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล้าแข็งได้ (Gellerman ๑๙๖๓ : ๑๔๘)

๑.๘ ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาเท่า ๆ กัน และนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาปะปนกัน เพื่อจะดูว่าผลของการจัดชั้นเรียน แบบเด็กคัด จะเป็นการส่งเสริมให้เด็กแข่งขันกัน และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยของ แอทกินสัน (Atkinson) พบว่า เด็กที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน อยู่ในชั้นเดียวกัน พวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีการกระทำและความเจริญเติบโตมากกว่าอยู่ในชั้นที่มีความสามารถไม่เท่ากัน ซึ่งผลที่ได้ เราอาจนำมาจัดชั้นเรียนให้เด็กที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน อยู่ชั้นเดียวกัน เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมความเจริญเติบโต การกระทำของเด็กให้สูงขึ้น เช่น นักเรียนเตรียมอุดม กับ นักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ หรือ นักเรียนเตรียมทหารกับนักเรียนอื่น ๆ เป็นต้น

๒. ข้อเสนอแนะทางการศึกษา

๒.๑ ส่งเสริมให้มีการฝึกให้มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เช่น ใช้การสอนแบบสืบสวน ก็จะช่วยให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ทางหนึ่ง

๒.๒ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความเกรงใจสัมพันธ์ กับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางบวก และมีท่าทีว่าจะเป็นแบบนี้ในสังคมไทย จึงเน้นให้เห็นว่า การที่เรามีความเกรงใจนั้นไม่ใช่ของเสียอะไร อาจจะดีเสียด้วย จึงไม่ควรจะเลิกการปลูกฝังเสีย แต่ถ้าได้สั่งสอนให้เด็ก ๆ ของเรารู้จักคิดเป็นและกล้าคิด กล้าทำ ให้มากกว่านี้ ก็จะทำให้เด็กของเรา รู้จักเกรงใจอยู่ในกาลเทศะ นอกจากนั้น การวิจัยพบว่า ความเกรงใจสัมพันธ์ใน

ทางลบกับ การไถ่หน้า - เสียหน้า ก็จะทำให้เราเห็นว่า ความเกรงใจอาจจะเป็นช่องทางที่จะช่วยแก้ไขอุปนิสัยภาพแบบไถ่หน้า - เสียหน้า ให้มีน้อยลง เพราะ การไถ่หน้า - เสียหน้านั้น เมื่อเทียบกับความเกรงใจแล้ว มีประโยชน์ต่อสังคมน้อยกว่าความเกรงใจ เราจึงควรทำให้คนไทยเรามีความรู้สึกเรื่องนี้น้อยลง กว่าความเกรงใจ

๒.๓ จากการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยค้นพบจากผลการวิจัยของ แอทคินสันว่า นักเรียนที่มีความสามารถพอ ๆ กัน จะถูกกระตุ้นได้มากกว่าเด็กที่มีความสามารถไม่เท่ากัน และเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความสนใจเพิ่มขึ้นเมื่ออยู่ในห้องที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน และจากตัวอย่าง เด็กที่คัดจะแข่งขันมาก ซึ่งเป็นกรช่วยสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางหนึ่ง ผู้วิจัยจึงคิดว่า เราน่าจะจัดห้องเรียนตามความสามารถดีกว่าปะปนกัน ซึ่งเป็นทางที่จะช่วยส่งเสริม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวเด็กด้วย เพื่อที่จะไต่กำลังคนในการพัฒนาประเทศที่ดีต่อไป

๒.๔ ผลการวิจัยข้อหนึ่งที่พบว่า นักเรียนต่างจังหวัดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่านักเรียนกรุงเทพฯ แต่ว่ามี การไถ่หน้า - เสียหน้า สูงกว่า ก็คงจะเป็นเรื่องยืนยันว่า เราคงจะส่งเสริมการศึกษาให้นักเรียนต่างจังหวัดมี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มมากขึ้น เช่น ให้มีการแสดงความคึกอดมากขึ้น ให้ความเป็นอิสระ แต่ขาดความรู้จักหน้าที่รับผิดชอบ นอกจากนั้นก็พยายามลด การไถ่หน้า - เสียหน้า ลงให้อยู่ในระดับพอเหมาะ จึงจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศ ผู้วิจัยคิดว่า การที่จะจัดการศึกษาเพื่อจะส่งเสริมให้ มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น กระทรวงศึกษาธิการน่าจะทำการวิจัย หลักสูตร วิธีสอน การวัดผล หรือแบบเรียน ฯลฯ เพื่อจะไต่ทราบว่า สมควรจะเปลี่ยนไต่หรือยัง และมุ่งปรับปรุงการศึกษาในต่างจังหวัดให้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็นการสะกิดกันไม่ให้เด็กต่างจังหวัด มาเรียนในกรุงเทพฯ มากขึ้น กระทรวงฯ อาจจะทำสร้างโรงเรียนใหม่ในต่างจังหวัด และจัดสรรงบประมาณให้มากกว่าโรงเรียนในกรุงเทพฯ ส่งเสริมค่าน้ำที่อยู่อาศัย และกำลังใจ แก่ ครู หรือผู้บริหาร เพื่อที่จะมีกำลังใจพัฒนาโรงเรียนคนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

๒.๕ มีผลการวิจัยของ แมคเคลแลน ซึ่งพบว่า ก่อนจะถึงยุคที่มีความเจริญ หรือ พัฒนานั้น เป็นระยะเวลาเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนประเทศนั้น ๆ โดยคจากวรรณคดี ว่ามีลักษณะทางความต้องการสัมฤทธิ์ใหม่ และหาความสัมพันธ์กับสิ่งที่แสดงว่า มีการ

พัฒนาทางเศรษฐกิจ เช่น ลวดลายจากหลุมศพ แจกัน เป็นต้น โดยใช้วิธีทดสอบแรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์ลายเส้นของ อะรอนสัน (Aronson) แมคเคลแลน พบความสัมพันธ์ระหว่าง แรง
 จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กในชั่วอายุหนึ่ง กับ อัตราส่วนของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในสมัย
 ต่อมา โดยดูจากหนังสือในสมัยนั้น (Heckhausen ๑๙๖๘ : ๓๓ - ๓๔) และ ด้รุมมา อาจารย์รัฐ
 (๒๕๑๔ : ๑๐๓ - ๑๐๕) ไคว้ไควระหวัรรณคดี นิยาย เรื่องแปล นิทาน ฯลฯ คุณซึ่งได้
 ผลออกมาว่า มีหลายเรื่องที่ให้ความสำคัญทางสัมฤทธิ์สัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงคิดว่า ถ้าเราจะปลูกฝังให้
 เด็กของเรา มี ลักษณะของคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงแล้ว เราก็น่าจะบรรจุเรื่องราวต่าง ๆ
 ที่คิดว่ามันจะเป็นเครื่องปลูกฝังแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้แก่เด็กของเรา ซึ่งเมื่อโตขึ้นก็จะเป็นกำลัง
 ของประเทศได้ดี ในการที่จะพัฒนาประเทศ.

เกียรติชัย พงษ์พานิช ประชาธิปไตย ๙๘(๔๑) ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๑๖ หน้า ๕.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. สยามรัฐ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๖ หน้า ๕.

จุมพล พลภัทรชีวิน มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจและลักษณะความเป็นผู้นำ
ของนักเรียนที่เป็นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้น ม.ศ. ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๔

ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. แขนงจิตวิทยาการศึกษา คว้าความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๒๒ หน้า
อัครสำเนา.

จำรัส บุญญานันท์ มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวลและความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่
ประพฤติก้อยตามและที่ซัดกับสังคม ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. แขนงจิตวิทยาการศึกษา
คว้าความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก วิทยาลัย
วิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๑๕ หน้า อัครสำเนา.

รัฐมา อาจารย์รัฐ การศึกษาคานิยม ที่สัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ จากวรรณกรรมที่วัยรุ่นสนใจ
ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๔, ๑๑๗ หน้า อัครสำเนา.

นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ "ไค้หน้า - เสียหน้า" วารสารจิตวิทยา ๒๕๑๔, หน้า ๑ - ๒๓.

นิพนธ์ คันชเสวี "ลักษณะของสังคมค้อยพัฒนา" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๕,
หน้า ๓๘.

บุญลือ ทองอยู่ การศึกษาคานิยมเชิงโครงสร้างของความคิดแบบสอบสวน กับ ผลสัมฤทธิ์
ทางวิทยาศาสตร์ และความเกรงใจ ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๔, ๗๐ หน้า อัครสำเนา.

ประภาพิศ ศรีตระกุล การศึกษาคานิยมและเปรียบเทียบความเกรงใจ การรักษาหน้า
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย กับ นักเรียนไทยเชื้อสายจีน
ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๖, ๑๖๕ หน้า อัครสำเนา.

ประสิทธิ์ บัวคลี่ การศึกษาคานิยมเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนไทยต่างจังหวัด และนักเรียนไทยในกรุงเทพ และนักเรียนนานาชาติ
ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๔, ๑๔๘ หน้า อัครสำเนา.

- ปราชนาถปน กัณฑ์เนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๕, ๒๓๕ หน้า อักส์น่า.
- ปราณีต สุขอุดม การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประกิต และบุคลิกภาพระหว่างคนไทยและคนจีน ปรินญาณิพนธ์ ค.ม แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๑๕๐ หน้า อักส์น่า.
- พรพิมล เพ็ญศรีทอง การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครู กับนักวิทยาศาสตร์ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๕, ๒๔๗ หน้า อักส์น่า.
- เพราพรณ ประพิตรภา การศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ผลกับการอบรมสั่งสอนของ บิดามารดา ตามทัศนคติของเด็กวัยรุ่นไทย และเด็กวัยรุ่นจีน ปรินญาณิพนธ์ ค.ม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๐, ๘๐ หน้า อักส์น่า.
- มาลา วิรุณานนท์ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบการรับรู้ และการเลี้ยงดูถูก ในหึ่งตนเอง กับในค่านการยอมรับการหึ่งตนเอง เปรียบเทียบเด็กในนครหลวงกับเด็ก ในต่างจังหวัด ในระดับชั้นประถมศึกษา ๑ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๖๓ หน้า อักส์น่า.
- วรรณ วัชรธรรม การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์ และความรู้สึก รับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๕, ๗๐ หน้า อักส์น่า.
- วิราพร เทพวิระพงศ์ ความเกรงใจกับพฤติกรรมแก้ปัญหาในกลุ่ม ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๔, ๒๕๓ หน้า อักส์น่า.
- วิรุยทช วิเชียรโชติ เค้าโครงการวิจัยเรื่องความเกรงใจ บุคลิกภาพและบุคคลาสัมพันธ์ ใน ระบบสังคมไทย ๒๕๑๒, ๕ หน้า อักส์น่า.
- วิรุยทช วิเชียรโชติ "สังคมไมตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ" วารสารจิตวิทยา ๒๕๑๓ ก, หน้า ๓๓ - ๔๔.
- วิรุยทช วิเชียรโชติ "สังคมไทยสมัยพัฒนา" พัฒนาวิคผล ๖ บริษัทไทยพาณิชย์การ จำกัด ๒๕๑๓ ข. หน้า ๗๕ - ๑๐๖.
- วิรุยทช วิเชียรโชติ ทฤษฎีสังคมไมตรีสัมพันธ์ ๒๕๑๖, ๑๔ หน้า อักส์น่า.

- วิรุทธ วิเชียรโชติ "การปฏิรูปการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ" อาจารย์สาร ๕:๕๓
กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๑๕.
- วิรุทธ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ รายงานการวิจัยเรื่องความเกรงใจใน
คนไทย ฉบับที่ ๑ ลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ ๒๕๑๓, ๑๑ หน้า อัดสำเนา.
- สมพงศ์ เกษมสิน การบริหาร โรงพิมพ์ไทยพัฒนาการพิมพ์ ๒๕๑๓, ๖๕๘ หน้า
- สุจินต์ ปริษามารด ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียน
ที่ประพฤติคล้อยตามและขัดกับสังคม ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม แขนงจิตวิทยาการศึกษา
ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก วิทยาลัย
วิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๒๘ หน้า อัดสำเนา.
- อนันต์ จันทร์แก้ว การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไปสัมพันธ์กับความคิดแบบทดสอบ
และความถนัดทางการเรียน ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
๒๕๑๔, ๑๒๐ หน้า อัดสำเนา.
- Atkinson, John W., An Introduction to Motivation, American Book Company,
New York, 1964, 334 pp.
- Bischof, Ledford J., Interpreting Personality Theories, second edition,
A Harper International Edition, New York, 1964, 653 pp.
- Callard, Esther Dean "Achievement Motive of 4 - Years old and Maternal
Expectations" Journal of Experimental Education, vol 36, No.4,
14 - 23, 1968.
- Cofer, C N., and Apply, M H., Motivation : Theory and Research, John
Wiley and Sons, Inc., New York, 1964, 958 pp.
- Fraenkel, Jack R., "An Comparison of Ach. between Students Taught by a
Teaching Team and Students Taught in Traditional Classes on a
Standardized Examination in U.S History" The Journal of Educational
Research, vol. 61 No. 1, 43 - 46 September, 1967.
- Gellerman, Saul W., Motivation and Productivity, D.B Taraporevara Sons
and Co. Private Ltd, Bombay, 1963 304 pp.

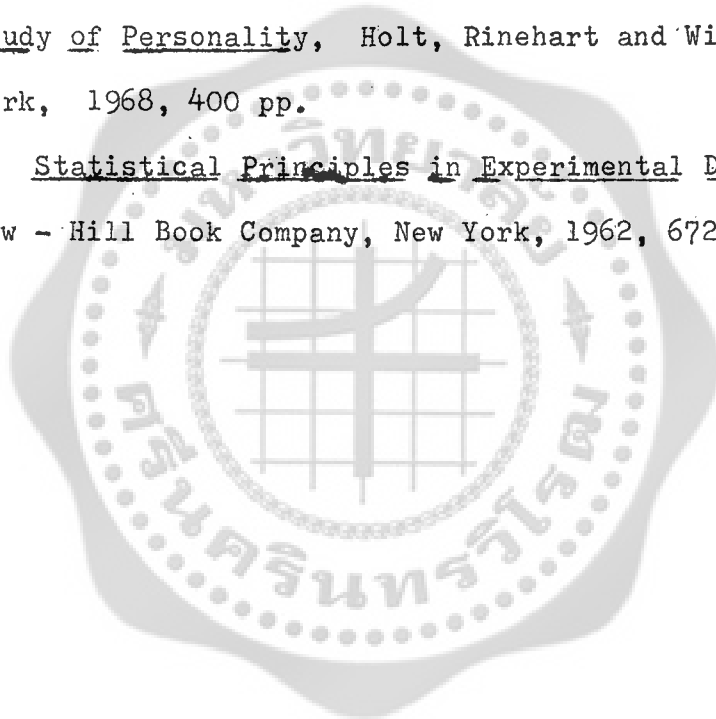
Heckhausen, Heinz, The Anatomy of Achievement Motivation Academic Press, New York, 1968, 215 pp.

Karlins, Marvin Psychology and Society John Wiley and Sons Inc., New York, 1971, 514 pp.

Mc Clelland, D.C., Motivating Economic Achievement Free Press New York, 1971, 415 pp.

Norbeck Edward, William, Douglass Price, and Mc Cord, William M., The Study of Personality, Holt, Rinehart and Winston Inc., New York, 1968, 400 pp.

Winer, B. J., Statistical Principles in Experimental Design Mc Graw - Hill Book Company, New York, 1962, 672 pp.

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ถามเกี่ยวกับความรู้สึกของท่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะพบในชีวิตประจำวัน เมื่อท่านประสบกับสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร มากน้อยแค่ไหน

ตัวอย่าง ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์ท่านรู้สึกเกรงใจหรือไม่เกรงใจครูหรืออาจารย์ที่สนิทสนมเป็นกันเองกับท่าน ในสถานการณ์ต่อไปนี้อย่างไร

ขอยืมเงินรอยบาท   เกรง | ๓ | ๒ | ๑ | ๐ | -๑ | -๒ | -๓ | ไม่เกรง

ถ้าท่านทำเครื่องหมายวงกลมรอบเลขทางซ้ายมือ แสดงว่าท่านมีความเกรงใจ ถ้าตอบเลขมาก และขีดไปทางซ้ายมือ แสดงว่าเกรงใจมากจนไม่กล้าขอยืมเงินเลย

ถ้าท่านเลือกตอบทางลบ แสดงว่าไม่เกรงใจ และถ้าตอบเลขติดลบมาก และขีดไปทางขวามือมาก แสดงว่าไม่เกรงใจเลย

ถ้าท่านตอบเลข ๐ แสดงว่ามีความรู้สึกกลาง ๆ กำกั่งกัน ระหว่างความรู้สึกเกรงใจและไม่เกรงใจ

แบบสอบถามนี้ไม่จำกัดเวลา แต่ก็อย่าเสียเวลาในการตอบแต่ละข้อนานนัก ถ้าท่านลังเลใจไม่ทราบจะตอบข้อใดก็ ขอเสนอให้ท่านเลือกตอบตามความคิดครั้งแรกที่ท่านจะปฏิบัติจริง ๆ อย่าไปนึกถึงหลักวิชาใด ๆ หรือข้อที่ควรปฏิบัติ

คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบต่อเรื่องการสอบในวิชาอื่น ๆ และจะไม่นำเอาไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล จะแสดงเพียงส่วนรวมเพื่อประโยชน์ในการศึกษา และในการพัฒนาประเทศเท่านั้น จึงขอให้ท่านสบายใจที่จะตอบอย่างเสรีตามความคิดของท่านจริง ๆ

ชื่อ ..... เพศ ..... อายุ .....

ชั้น ..... ภูมิลำเนา .....

เชื้อชาติบิดา ..... เชื้อชาติมารดา .....

ภาษาพูดในบ้าน .....

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์ ความสัมพันธ์กับอาจารย์

๑. เขาห้องเรียนสายกว่าอาจารย์	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๒. เขาพบเพื่อติดต่อธุระส่วนตัว	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๓. ขอยืมสิ่งของ เงินทอง	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๔. เตือนให้ทราบเมื่อหมดเวลาสอน	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๕. หยุกเรียนโดยไม่ขออนุญาต	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๖. ทำผิดระเบียบของห้องเรียน เช่นทำเสียงดัง	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๗. เข้าไปติดต่อขอความช่วยเหลือขณะอาจารย์กำลังทำงาน	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๘. เข้าไปถามเรื่องการเรียนขณะที่อาจารย์กำลังติศุระ	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๙. แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งควยเหตุผลขณะกำลังเรียนในชั้น	กระทำ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กระทำ

ข. ในฐานะที่ท่านเป็นครู อาจารย์ ความสัมพันธ์กับศิษย์

๑๐. เรียกมาใช้ส่วนตัว	กระทำ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กระทำ
๑๑. มอบหมายงานของห้องให้ทำ	กระทำ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กระทำ
๑๒. ทำความผิดให้เด็กเห็น	อาย	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่อาย
๑๓. เขาสอนสายกว่าที่กำหนดไว้	อาย	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่อาย
๑๔. ว่ากล่าวตักเตือนในชั้นเมื่อประพฤติไม่ดี	กระทำ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กระทำ

ค. ในฐานะที่ท่านเป็นบุตร ความสัมพันธ์กับบิดามารดา

๑๕. เมื่อมีความทุกข์	ขอให้ช่วย	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ขอให้ช่วย
๑๖. ขอเงิน ขาวของ เครื่องใช้	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๑๗. คัดค้านความเห็น ไม่ยอมเชื่อฟัง	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๑๘. ขอเงินเพิ่มอีกเมื่อเงินไม่พอใช้	ขอ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ขอ

๔๒. ขอของคืนเมื่อเพื่อนขอยืมจากเรา	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๔๓. เมื่อความเห็นของเราไม่ตรงกับเขา	โต้แย้ง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่โต้แย้ง
๔๔. เมื่อเขาทำในสิ่งที่เราไม่พอใจ	ตอวา	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ตอวา
๔๕. ขอความช่วยเหลือคานการเรียน	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๔๖. เมื่อถูกขอร้องให้ช่วยทำงานแต่เราไม่มีเวลา	ปฏิเสธ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ปฏิเสธ
๔๗. เมื่อเรานึกนึก	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๔๘. เมื่อมีความทุกข์	ปรึกษา	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ปรึกษา

ฉ. ในฐานะที่เป็นเพื่อนบ้านที่สนิทสนมกัน

๔๙. ขอความช่วยเหลือ	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๕๐. เมื่อเห็นเขาทำผิด	ตักเตือน	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ตักเตือน
๕๑. ขอยืมข้าวของเครื่องใช้	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๕๒. ขอของคืนเมื่อเขายืมของเราไป	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๕๓. ถ้าเราทำเสียงดังหรือเปิดวิทยุดัง	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๕๔. เมื่อถูกขอร้องให้ช่วยเหลือแต่ไม่วาง	ปฏิเสธ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ปฏิเสธ
๕๕. ในกรณีที่เราไม่เห็นด้วยกับความคิดของเรา	โต้แย้ง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่โต้แย้ง

ช. ในฐานะที่เป็นเพื่อนบ้านที่ไม่สนิทสนมกัน

๕๖. ขอความช่วยเหลือ	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๕๗. เมื่อเห็นเขาทำผิด	ตักเตือน	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ตักเตือน
๕๘. ขอยืมข้าวของเครื่องใช้	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๕๙. ขอของคืนเมื่อเขายืมของเราไป	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๖๐. ถ้าเราทำเสียงดังหรือเปิดวิทยุดัง	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๖๑. เมื่อถูกขอร้องให้ช่วยเหลือแต่เราไม่วาง	ปฏิเสธ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ปฏิเสธ
๖๒. ในกรณีที่เราไม่เห็นด้วยกับความคิดของเขา	โต้แย้ง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่โต้แย้ง

ข. ในฐานะที่ท่านกับผู้มีบุญคุณ

๒๓. เมื่อมีความทุกข์	ปรึกษา	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ปรึกษา
๒๔. ขอความช่วยเหลือ	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๒๕. ขอยืมข้าวของเงินทอง	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๒๖. ตักเตือนเมื่อเห็นเขาทำผิด	ตักเตือน	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ตักเตือน
๒๗. แสดงความคิดเห็น โต้แย้งเหตุผล	โต้แย้ง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่โต้แย้ง
๒๘. แสดงความโกรธเมื่อเราไม่พอใจ	กระทำ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กระทำ
๒๙. ทำความผิดหรือนำความเสียหายมาให้เขา	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง

ฅ. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ช่วย ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

๓๐. ซักคำสั่งผู้บังคับบัญชา	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๓๑. ผู้บังคับบัญชาออกเงินค่าอาหารให้	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๓๒. ขอยืมเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ	กระทำ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กระทำ
๓๓. ขอความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๓๔. ไปทำงานสายหรือกลับก่อนเวลา	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง
๓๕. แสดงความเห็นหรือโต้แย้งเหตุผล ในเรื่องการงาน	กระทำ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กระทำ
๓๖. คุยกับเพื่อนที่มาเยี่ยมหรือทางโทรศัพท์ ในขณะที่อยู่ที่ทำงาน	เกรง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่เกรง

ฉ. ในฐานะที่เป็นนักเรียนน้อง ความสัมพันธ์กับรุ่นพี่

๓๗. ขอความช่วยเหลือ	กระทำ	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กระทำ
๓๘. เมื่อเขาทำในสิ่งที่เราไม่พอใจ	ตอบว่า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ตอบว่า
๓๙. เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกัน	โต้แย้ง	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่โต้แย้ง
๔๐. ปฏิเสธที่จะช่วยเหลือเมื่อถูกขอร้อง	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า
๔๑. เมื่อเห็นเขาทำผิด	ตักเตือน	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่ตักเตือน
๔๒. ขอของคืนเมื่อเขายืมของเราไป	กล้า	๓	๒	๑	๐	-๑	-๒	-๓	ไม่กล้า

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ถามเกี่ยวกับ ความรู้สึกนึกคิดและการปฏิบัติของท่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดในชีวิตประจำวัน ว่าท่านมีความรู้สึกอย่างไร หรือจะปฏิบัติอย่างไร มากน้อยแค่ไหน ในสถานการณ์ที่ให้นั้น

ตัวอย่าง ในงานโรงเรียน วิจัยซึ่งเป็นนักร้องของโรงเรียนไคร้ร้องเพลง 2 เพลง คิดต่อกัน แต่เมื่อร้องเพลงแรกนั้น วิจัยขึ้นเสียงผิด จึงร้องด้วยความลำบาก และเสียงหลงเป็นบางตอน ถ้าท่านเป็นวิจัย ท่านจะร้องเพลงที่สองต่อไป หรือไม่

ไม่ร้องต่อ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ร้องต่อ

ถ้าท่านทำ เครื่องหมายวงกลมรอบเลขทางซ้ายมือ แสดงว่าท่านจะ "ไม่ร้องต่อ" ถ้า เลขมากและขีดไปทางซ้าย แสดงว่าท่านไม่คิดที่จะร้องต่อ.

ถ้าท่านทำ เครื่องหมายวงกลมรอบเลขทางขวามือ แสดงว่าท่านจะ "ร้องต่อ" และถ้า เลขขีดลบมาก และขีดไปทางขวามือมาก แสดงว่ามีความมั่นใจที่จะ "ร้องต่อ" มากขึ้น.

ถ้าท่านตอบเลข 0 แสดงว่า มีความรู้สึกกลาง ๆ ถ้ากึ่งกันระหว่างการปฏิบัติจะร้องต่อ และไม่ร้องต่อ.

แบบสอบถามนี้ไม่จำกัดเวลา แต่ก็อย่าเสียเวลาในการตอบแต่ละข้อมากนัก ถ้าท่านลืงเลใจ ไม่ทราบจะตอบข้อใดก็ ขอเสนอให้ท่านเลือกตอบตามความคิดครั้งแรกที่ท่านจะปฏิบัติจริง ๆ อย่างนึกถึงเกณฑ์ หรือหลักวิชาใด ๆ ให้ยึดถือความรู้สึกนึกคิดของท่านเป็นเกณฑ์.

คำตอบของท่าน ไม่มีผลกระทบต่อจนถึงการสอบในวิชาอื่น ๆ และจะไม่นำเอาไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล จะแสดงเพียงส่วนรวมเพื่อประโยชน์ในค่านการศึกษาและค่านการพัฒนาประเทศเท่านั้น จึงขอให้ท่านสบายใจที่จะตอบอย่างเสรีตามความคิดของท่านจริง ๆ

ชื่อ..... เพศ..... อายุ.....

ชั้น..... ภูมิลำเนา.....

ชื่อชาติบิดา..... ชื่อชาติมารดา.....

ภาษาพูดในบ้าน.....

แบบสอบถามบุคลิกภาพ ชุด ก.

1. ถ้าท่านเป็นผู้หญิง ท่านจะรู้สึกอย่างไร ถ้าท่านไม่สามารถทำงานครัว งานเย็บปักถักร้อย และงานอื่น ๆ ที่เป็นงานของผู้หญิงได้ก็เท่าเพื่อนผู้ชายของท่าน และถ้าท่านเป็นผู้ชาย ท่านจะรู้สึกอย่างไร ถ้าท่านมีลักษณะไม่กล้าสู้คน ไม่สามารถเป็นผู้นำได้ และไม่สามารถทำกิจการใด ๆ ที่เป็นงานของผู้ชายได้ ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร

อาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่อาย

2. สิงขร เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เขาได้ไปสมัครงานที่บริษัทแห่งหนึ่ง ผู้จัดการให้เขาเป็นพนักงานเดินตลาดขายรูปหอม ท่านคิดว่าสิงขรจะเต็มใจทำงานนี้หรือไม่

ไม่เต็มใจ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / เต็มใจ

3. สมศักดิ์เข้าไปซื้อของในร้านแห่งหนึ่ง เมื่อจ่ายเงินแล้วสมศักดิ์รอรับของ เมื่อได้ของก็ขอเงินทอน แต่เจ้าของบอกว่าทอนให้แล้ว สมศักดิ์ก็เถียงว่ายังไม่ได้ออน เจ้าของร้านไม่ยอมโต้เถียงมาก จึงทอนเงินให้สมศักดิ์ไป เมื่อสมศักดิ์กลับไปถึงบ้านจึงลองนับเงินดู ก็พบว่าตนได้เงินทอนถึง 2 ครั้ง ถ้าท่านเป็นสมศักดิ์ ท่านจะกล้านำเงินไปคืนให้เจ้าของร้านหรือไม่

ไม่กล้า / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / กล้า

4. ลัคควาลัยได้รับเลือกให้เป็นครีเมเยอร์คนใหม่ ลัคควาลัยได้ยื่นหลายคนวิจารณ์ว่า เธอเดินสวย สู้คนเท่าไม่ได้ ถ้าท่านเป็นลัคควาลัย ท่านจะรู้สึกโกรธและไม่อยากเดิน หรือยอมรับแล้วปรับปรุงการเดินใหม่

โกรธ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ยอมรับ

5. อนงค์ทราบว่า ของขวัญชิ้นที่เธอให้เป็นของขวัญวันเกิดแก่พูนศรีนั้น มีราคาต่ำที่สุดในบรรดาของขวัญที่พูนศรีได้รับ ท่านคิดว่า อนงค์จะรู้สึกกังวลและอายหรือไม่

กังวลและอาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่กังวลไม่อาย

6. เมื่อมานิตแล้วว่า เขามีความสามารถในการขี่จักรยานเร็ว แต่เพื่อนแสดงกริยาเหมือนไม่เชื่อ ท่านคิดว่า มานิตจะมีความรู้สึกอย่างไร

โกรธ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่โกรธ

7. ถ้าเพ็ญพร เชิญเพื่อน ๆ ไปในงานทำบุญวันเกิดของเธอ แต่พอถึงวันงานแล้วเพื่อน ๆ ไม่ไปเลย ท่านคิดว่า เพ็ญพรจะมีความรู้สึกอย่างไร

โกรธ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่โกรธ

8. วนิดาเดินข้ามถนน แต่ไม่ไค้ข้ามทางม้าลาย เผอิญจรรยา เห็น จึงชี้ไปให้เธอไปข้ามทางม้าลาย ท่านคิดว่า วนิดาจะรู้สึกอย่างไร

โกรธและอาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ชำ

9. อุนษาทำถุงผลไม้หล่น ผลไม้กลิ้งออกจากถุงเกลื่อนกระจาย ผู้คนต่างหันมามองเธอ อุนษาอายมาก ไม่ยอมเก็บผลไม้ชิ้น รับประทานไปโดยเร็ว ถ้าท่านเป็นอุนษาท่านจะทำเช่นนี้หรือไม่

ทำ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ทำ

10. เมื่อครูเปิดโอกาสให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นในห้องเรียน ศักดิ์มักจะถูกขึ้นแสดงความคิดเห็น โดยไม่กังวลว่า ความคิดเห็นนั้นจะดีหรือไม่ ท่านกล้าทำแบบศักดิ์หรือไม่

ไม่กล้า / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / กล้า

11. สมบัติชวนจันทร์ เพ็ญไปรับประทานอาหารกลางวันด้วย บังเอิญจันทร์ เพ็ญพบเพื่อนเก่าจึงชวนไปด้วย เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ ปรากฏว่าสมบัติมีเงินไม่พอจ่าย ต้องให้จันทร์ เพ็ญจ่ายไปก่อน ท่านเห็นว่าเรื่องราวของสมบัติ เป็นเรื่องน่าอายหรือเป็นเรื่องธรรมดา

น่าอาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / เรื่องธรรมดา

12. วัลลภาไปในงานงานหนึ่ง เธอแต่งกายด้วยชุดธรรมดาที่สุดในงาน คนส่วนมากแต่งกายด้วยชุดที่งามหรูหรา ท่านคิดว่า วัลลภาจะมีความรู้สึกอย่างไร

อาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่อาย

13. มยุรีรักการถ่ายรูปมาก เมื่อถึงงานสังสรรค์ศิษย์เก่าจึงได้รับเลือกให้เป็นช่างภาพงานจัดในเวลากลางวัน จึงต้องใช้แฟลช มยุรีไม่เคยถ่ายรูปโดยใช้แฟลชมาก่อนเลย แต่ก็ได้รับคำแนะนำจากร้านเป็นอย่างดี ผู้มาในงานนั้น ต่างก็ชมเชยมยุรีเพราะเห็นท่าทางคล่องแคล่ว และเป็นช่างภาพหญิง แต่เมื่อเอาฟิล์มไปอัดปรากฏว่า ภาพคิดเพียง 8 ภาพเท่านั้น ถ้าท่านเป็นมยุรีท่านจะรู้สึกอย่างไร

เสียหน้า / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ชำ

14. ไวพจน์เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับเก่ง แต่สอบเข้าเรียนต่อในสถาบันอื่นไม่ได้ ในขณะที่เพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า สอบเข้าได้ ท่านคิดว่าไวพจน์จะรู้สึกอย่างไร

อาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่อาย

15. นวลจันทร์ไปสมัครประกวดร้องเพลง เมื่อนวลจันทร์ร้องเพลงเสร็จกรรมการตัดสินวิจารณ์ และชี้แจงข้อบกพร่อง และผลปรากฏว่านวลจันทร์ไม่ได้รับเลือกเป็นนักร้อง ถ้าท่านเป็นนวลจันทร์ ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร

อายและโกรธ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ยอมรับ

16. เมื่อรถประจำทางเบรคอย่างแรง มาลินีซึ่งยืนอยู่ตอนหน้ารถเสียหลักล้มลง มาลินีอายมาก รีบลงจากรถทั้ง ๆ ที่ยังไม่ถึงจุดหมาย ถ้าท่านเป็นมาลินีท่านจะทำอย่างไร

ทำ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ทำ

17. ชัชวาล์ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนในการแข่งขันแบดมินตันชายเดี่ยว ชัชวาล์รู้สึกวิตกกังวลกลัวแพ้มาก ถ้าท่านเป็นชัชวาล์ ท่านจะมีความรู้สึกกังวลเช่นนี้หรือไม่

กังวล / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่กังวล

18. สหกรณ์ในโรงเรียนของสถาพรขาดทุนเป็นประจำ สถาพรจึงอาสาเข้ามาบริหารงาน แต่สหกรณ์ก็ยังประสบความขาดทุนอีก ถ้าท่านเป็นสถาพร ท่านจะคิดหาเหตุผลมาแก้ตัวหรือยอมให้คนอื่นว่าท่านไม่มีความสามารถ

แก้ตัว / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ยอมรับ

19. ในการ เสนอความคิดเห็นในที่ประชุม ถ้ามีคนอื่น เสนอความคิดเห็นดีกว่าท่าน ท่านมักจะรู้สึก

ไม่พอใจ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / พอใจ

20. ฉัตรชัยได้เตรียมตัวดูหนังสือสอบอย่างมากจนเพื่อน ๆ รู้กันทั่ว แต่ปรากฏว่าผลการสอบของเขาดีกว่าเพื่อนที่ใช้เวลาดูหนังสือน้อยกว่า ท่านคิดว่าฉัตรชัยมีความรู้สึกอย่างไร

อาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่อาย

21. เมื่อพนักงานต้อนรับของร้านอาหารแห่งหนึ่ง บริการแก่ท่านไม่เท่าเทียมกับคนอื่น ท่านรู้สึกโกรธ พนักงานต้อนรับคนนั้นมากน้อยเพียงใด

มาก / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / น้อย

22. สุปจน์โต้เถียงปัญหาทางวิชาการกับเพื่อน ๆ แต่เหตุผลของสุพจน์สู้เพื่อนไม่ได้ สุปจน์รู้สึกโกรธ และไม่พอใจมาก ถ้าท่านเป็นสุพจน์ท่านจะรู้สึกอย่างไร

โกรธ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่โกรธ

23. ครูประจำชั้นเตือนขัยยงให้ปรับปรุงตัวเอง ในค่านการเรียนและความประพฤติในชั้นเรียน ถ้าท่านเป็นขัยยงจะมีความรู้สึกอย่างไร

โกรธ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่โกรธ

24. คมสันออกไปรายงานหน้าชั้น เพื่อน ๆ ซักถามปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่เขารายงานนั้น แต่คมสันตอบไม่ได้ ท่านคิดว่าคมสันจะมีความรู้สึกอย่างไร

อาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่อาย

25. สมพงษ์ประดิษฐ์เรือเล็ก ๆ ให้แล่นในน้ำโดยใช้แบตเตอรี่และใบพัดได้ จึงต้องการแสดงให้เพื่อน ๆ ดู ครั้นถึงเวลาแสดงจริง เรือกลับไม่แล่น ไม่ว่าสมพงษ์จะแก้ไขอย่างไรก็ตาม ถ้าท่านเป็นสมพงษ์ ท่านจะรู้สึกอย่างไร

เสียหน้า / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่เสียหน้า

26. หลังจากที่นิพนธ์แพ้การแข่งขันปิงปองกับนักเรียนโรงเรียนหนึ่ง ค่ายคะแนนเป็นจำนวนมากแล้ว นิพนธ์ก็ปฏิเสธที่จะแข่งขันกับใคร ๆ ต่อไป ท่านมีความรู้สึกตรงกับนิพนธ์มากน้อยเพียงใด

มาก / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / น้อย

27. ทศพร เป็นตัวแทนรุ่นในการแข่งขันกีฬากับรุ่นน้อง ผลปรากฏว่า ทศพร เป็นฝ่ายแพ้ ถ้าท่านเป็นทศพร ท่านจะรู้สึกอย่างไร

โกรธและอาย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่โกรธและไม่อาย

28. ในขณะที่รอรรถกำลังฟังเพลงจากวิทยุอยู่ บุษบาก็กำลังอ่านหนังสืออยู่กับอกให้เธอเปิดเบา ๆ รอรรถรู้สึกโกรธมาก ถ้าท่านอยู่ในสถานการณ์เช่นรอรรถท่านจะรู้สึกอย่างไร

โกรธ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่โกรธ

29. วีระ, วิชัย, และภพ ได้รับเสนอชื่อเพื่อเลือกเป็นหัวหน้าชั้น ผลปรากฏว่า ภพได้คะแนนเสียงน้อยที่สุด ถ้าท่านเป็นภพท่านจะรู้สึกอย่างไร

เสียหน้า / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่เสียหน้า

30. ในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ ครูถามคำถามนิคม นิคมตอบไม่ได้จึงถูกตำหนิว่า ไม่เอาใจใส่การเรียน ถ้าท่านเป็นนิคมท่านจะรู้สึกอย่างไร

โกรธ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่โกรธ

เมื่อท่านตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพ ชุด ก. นี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

โปรดพลิกทำแบบสอบถามชุดต่อไป

แบบสอบถามบุคลิกภาพ ชุด ข.

1. ชัยพจน์ช่วยผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งกำลังจะกระโดดน้ำตายและต่อมาปรากฏข่าวพร้อมกับรูปของชัยพจน์
ในหนังสือพิมพ์ ตอนท้ายข่าวได้กล่าวชมเชยเขาด้วย ท่านคิดว่าชัยพจน์มีความรู้สึกอย่างไร
ในสถานการณ์เช่นนี้
 ภาครูมิที่เป็นข่าว / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / อายที่เป็นข่าว
2. ท่านขอให้คนอื่นทำตามความคิดเห็นของท่านมากน้อยเพียงใด
 มาก / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / น้อย
3. ท่านเคยทำสิ่งที่ท่านคิดว่าดี โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของเพื่อนบ่อยมากน้อยเพียงใด
 บ่อย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่เคย
4. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ผู้โตบังคับบัญชา ถ้าท่านทราบว่ามีคนนิทาเจ้านาย ท่านจะนำเรื่องนั้นมาเล่า
ให้เจ้านายฟังหรือไม่
 เล่า / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่เล่า
5. นิภาพร้อมที่จะช่วยเหลืองานของบุคคลอื่น มากกว่าที่จะช่วยทำงานในบ้านของตนเอง เพราะพอใจ
ที่จะได้รับคำยกย่องชมเชยจากบุคคลอื่น ท่านเคยมีความรู้สึกเช่นนิภาพร้อมบ่อยครั้งมากน้อยเพียงใด
 มาก / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / น้อย
6. ชงชัยเป็นนักเรียนที่มาช่วยครูสอนที่ทำงานทุกวันเสาร์วันอาทิตย์และวันหยุดราชการ แต่ครูสอนที่ไม่เคย
ชมชงชัยเลย ท่านคิดว่าชงชัยจะมีความรู้สึกอย่างไร
 น้อยใจ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่น้อยใจ
7. ปราโมทย์ทราบว่า ครูประจำวิชาวิทยาศาสตร์จำชื่อของเขาได้ก็ในขณะที่จำชื่อเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ไม่ได้
ท่านคิดว่าปราโมทย์จะมีความรู้สึกอย่างไร
 ภูมิใจ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / เฉย ๆ

8. เมื่อโฆษกของงานประกาศให้นักเรียนกลุ่มหนึ่งที่มีการแสดงบนเวที ส่งตัวแทนออกไปรับรางวัล ท่านคิดว่า พรณิในฐานะผู้แสดงคนหนึ่งอยากจะเป็นตัวแทนออกไปรับรางวัลหรือไม่

อยาก / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่อยาก

9. เมื่อครูขอร้องให้ท่านช่วยทำงานสำคัญอย่างหนึ่งอย่างใดในขณะที่ท่านกำลังมีงานส่วนตัวต้องทำอยู่เช่นกัน ในกรณีเช่นนี้ ท่านมักกระทำอย่างไร

รับงานที่ถูก / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ทำงานของท่าน
ขอร้องก่อน ให้เสร็จก่อน

10. ในชั้นเรียนของเขาวรัตน์ ถ้าคนใหม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนมักจะไปถามเขาวรัตน์ หรือถูกแนะนำให้ไปถามเขาวรัตน์เสมอ ถ้าท่านเป็นเขาวรัตน์ท่านจะรู้สึกอย่างไร

ภาคภูมิใจ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / รำคาญ

11. ในการทำงานใด ๆ มดลรู้สึกพอใจมาก ถ้าได้ทำงานในหน้าที่สำคัญ และไม่พอใจเมื่อต้องเป็นลูกมือคนอื่น ท่านมีความรู้สึกตรงกับมดลบ้างหรือไม่

ตรง / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ตรง

12. เพื่อน ๆ ใดช่วยเหลือสุเทพทำงานที่ครูมอบหมายให้เขาทำจนสำเร็จ และได้รับคำชมเชยจากครู ท่านคิดว่าสุเทพอยากจะทำหรือไม่ว่า เขาได้รับความช่วยเหลือจากใคร

ไม่บอก / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / บอก

13. ท่านเคยอาสาทำงานให้แก่วัยใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชา โดยที่ท่านไม่ชอบและไม่มีความถนัดในงานที่รับอาสา นั้น บ่อยครั้งมากน้อยเพียงใด

บ่อย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่เคย

14. อติศักดิ์มักจะรับอาสาเพื่อนร่วมงานที่ไม่กล้าเข้าหาครู หรือรับอาสาเพื่อที่เชื่องช้า นำผลงานของเขาเสนอต่อครูเสมอ ๆ ท่านเคยทำอย่างอติศักดิ์บ่อยมากน้อยเพียงใด

บ่อย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่เคย

15. เสน่ห์ได้รับทุนนักเรียนเรียนดีแต่ยากจน ท่านคิดว่าเสน่ห์อยากให้อาจารย์ใหญ่มอบทุนให้แก่เขา
ในที่ประชุมนักเรียนหรือไม่

ชอบ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ชอบ

16. ในขณะที่เพื่อน ๆ กำลังถกเถียงปัญหาเรื่องหนึ่งอยู่ บังเอิญวีระชัยเดินผ่านมาได้ยินเข้า และเขาพอจะ
มีความรู้ในเรื่องนั้นบ้าง เขาจึงเข้าไปพูดคุยให้เพื่อน ๆ ฟัง ถ้าท่านเป็นวีระชัยท่านจะทำเช่นนี้หรือไม่

ทำ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ทำ

17. นฤมลเป็นนักเรียนที่เคยเรียนดี และเคยให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเป็นอย่างดี เมื่อเรียนจบแล้ว
นฤมลสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งได้ เมื่อถึงงานสังสรรค์ศิษย์เก่า นฤมลไป
งานนี้ด้วย ปรากฏว่าไม่มีใครพูดคุยกับนฤมลถึงเรื่องเรียนต่อเลย ถ้าท่านเป็นนฤมลท่านจะรู้สึกอย่างไร

น้อยใจ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่น้อยใจ

18. ถ้าท่านมีโอกาสได้ไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ ท่านคิดจะบอกให้คนรู้จักท่านทราบโดยวิธีใด

ประกาศทาง / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / บอกเป็นการส่วนตัว
หนังสือพิมพ์ เฉพาะบางคน

19. ผาณิตเชิญงามตาไปงานวันเกิดของพี่สาวเธอ โดยที่ไม่ได้เชิญเพื่อนร่วมห้องคนอื่น ๆ ไปด้วย
ถ้าท่านเป็นงามตาท่านจะรู้สึกอย่างไร

ดีใจที่ได้รับเชิญ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / อยากให้ผาณิตชวนเพื่อน
คนเดียว คนอื่น ๆ ไปด้วย

20. ท่านต้องการให้ผู้ใหญ่และเพื่อน ๆ ชมเชยการทำงานและบุคลิกภาพบางคนของท่านต่อหน้าบุคคลอื่น
หรือไม่

ต้องการ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ต้องการ

21. แจ่มจันทร์มาโรงเรียนในตอนเช้า แล้วจัดโต๊ะเรียนให้เรียบร้อย ดูแลห้องเรียนให้สะอาด จัดโต๊ะครู
ให้สวยงาม แต่เมื่อครูมา ครูไม่ชมความเปลี่ยนแปลงนี้เลย ท่านคิดว่า แจ่มจันทร์จะทำเช่นนี้ในวันต่อไป
หรือไม่

ทำ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ทำ

22. ท่านรับอาสาเพื่อนร่วมงานที่ไม่กล้าเข้าหาครู หรือรับอาสาเพื่อนที่เซื่องซ่า เพื่อนำผลงานของเขา
เสนอต่อครูบ่อยมากน้อยเพียงใด

บ่อย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่เคย

23. ประมุขได้ให้ความช่วยเหลือพงศ์พันธ์ แต่พงศ์พันธ์ไม่ชอบหรือแสดงความขอบคุณในการช่วยเหลือ
ของประมุขเลย ท่านคิดว่าประมุขจะมีความรู้สึกอย่างไร

ผิดหวัง / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ผิดหวัง

24. ท่านเคยรับอาสาช่วยเหลือหรือทำงานใหญ่ใหญ่ หรือครูอาจารย์โดยที่ผู้ใหญ่นั้นๆยังไม่ได้ขอร้อง
บ่อยเพียงไร

บ่อย / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่เคย

25. ครูให้สมพร เล่าประวัติของ โบราณสถานแห่งหนึ่ง คาลึกเห็นว่าสมพร เล่าไม่ละเอียด และบางตอน
คลาดเคลื่อน จึงยกมือขอพูดและเล่าเพิ่มเติมที่สมพรไม่ได้เล่า ครูชมคาลึก ถ้าท่านเป็นคาลึก
ท่านจะทำเช่นนี้หรือไม่

ทำ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่ทำ

26. ครูมอบหมายให้ไพจิตร เป็นผู้รับผิดชอบในงานสำคัญอย่างหนึ่ง ท่านคิดว่า เขาจะปฏิบัติอย่างไร

ยินดีทำ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / เสนอผู้ที่มีความสามารถ

27. นารีรัตน์กลายเป็นที่รู้จักของเพื่อน ๆ ครูอาจารย์ และเพื่อน ๆ ของพี่สาว เพราะพี่สาวของเธอ
สอบไล่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไล่ที่ 1 ของประเทศไทย ท่านคิดว่านารีรัตน์พอใจในสถานการณืนี้หรือไม่

พอใจ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่พอใจ

28. ท่านมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อรับบริการจากผู้อื่นเป็นพิเศษกว่าเพื่อน

พอใจ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 /

29. กานการรับอาสาศการประจำชั้นว่า จะหาคอกบานไม่รู้โรยที่จะใช้ในการทำพวงมาลาสำหรับวันที่ 23 ตุลาคมมาให้ แต่พอถึงเวลาเป็นกานคาคองไปทำธุระให้คุณแม่ของเธอ เธอจึงขอร้องให้เพื่อน ๆ 4 – 5 คนไปเก็บคอกบานไม่รู้โรยแทน เช้าวันรุ่งขึ้น เมื่อเธอนำคอกบานไม่รู้โรยไปให้ครู ครูชมกานคาคาที่หาคอกใหญ่ ๆ สีสวย ๆ และไค้จำนวนมาก กานการรู้ลึกพอใจคำชมของครูมาก ถ้าท่านเป็นกานคาคา ท่านจะรู้ลึกเช่นนี้หรือไม่

รู้ลึก / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่รู้ลึก

30. ซาคิซายมีโอกาสไปเที่ยวชนบทร่วมกับคณะของนายอำเภอ นายอำเภอไค้แนะนำให้ชาวบ้านทราบว้า ซาคิซายเป็นหลานของนายอำเภอทั้ง ๆ ที่ความจริงมีไค้เป็นเช่นนั้น ท่านคิคว้าซาคิซายจะมีคว้ารู้ลึกอย่างไรในการไปเที่ยวคราวนี้

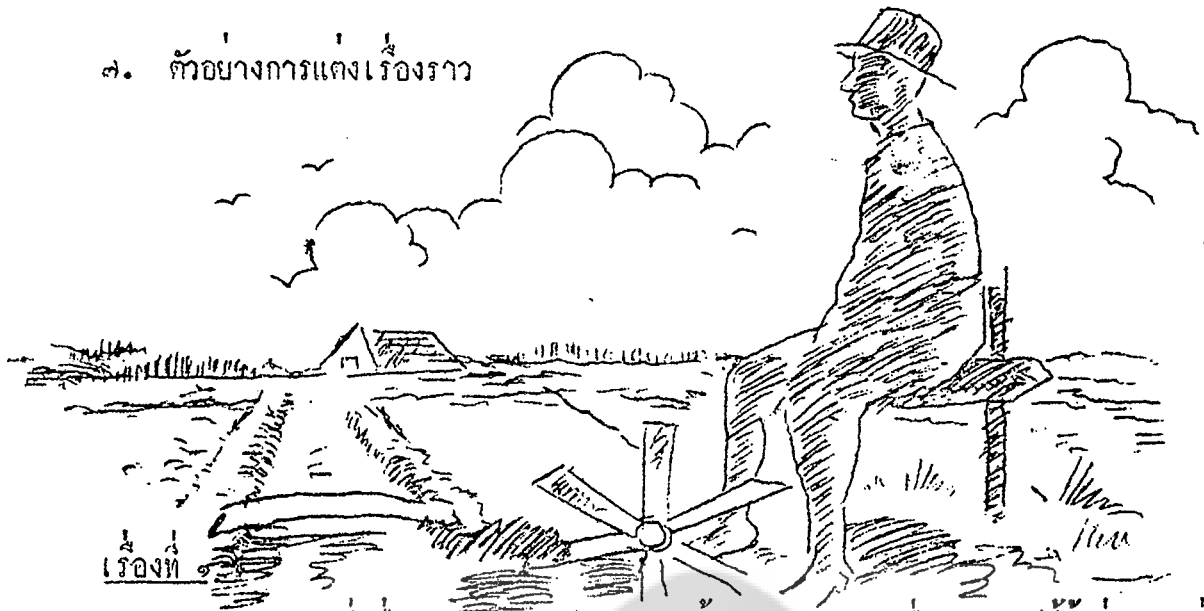
มีคว้าสุข / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไม่สบายใจ

แบบทดสอบแรงจูงใจไปสัมฤทธิ์ ฉบับที่ ๑

คำอเนงวิธีทำแบบทดสอบ

๑. แบบทดสอบข้อไปนี้ เป็นเลข ๖ ภาพ
  ๒. ให้นักเรียนดูภาพ แต่ละภาพใช้เวลา ๓๐ วินาที
  ๓. เมื่อนักเรียนดูภาพแล้ว ให้นักเรียนแต่งเรื่องๆหนึ่งจากภาพแต่ละภาพ โดยพยายามแต่งให้มีเค้าโครงและมีลักษณะที่สมมุติเท่าที่นักเรียนสามารถทำได้ การแต่งเรื่องราวพยายามใช้จินตนาการ(ความนึกคิด) จากภาพแต่ละภาพว่า "สถานการณ์เป็นอย่างไร อะไรทำให้เกิดสถานการณ์เช่นนั้น อะไรทำให้เกิดความรู้สึกเช่นนั้น และเขาจะทำอะไรต่อไป"
  ๔. หลักการแต่งเรื่องราวต่างๆ ให้นักเรียนแต่งเรื่องราวที่จะตอบคำถาม ๔ ข้อข้างล่างนี้
    - ๔.๑ เกิดอะไรขึ้น บุคคลในภาพก่อใคร?
    - ๔.๒ อะไรทำให้เกิดสถานการณ์เช่นนั้น นั่นคือมีอะไรเกิดขึ้นในอภคค
    - ๔.๓ เขากำลังคิดอะไร หรือเขาต้องการอะไร
    - ๔.๔ ต่อไปอะไรจะเกิดขึ้น หรือจะทำอะไรต่อไป
- การแต่งเรื่องราวของนักเรียนเพื่อตอบคำถาม ๔ ข้อนี้จะต้องแต่งให้สัมพันธ์กันเป็นเรื่องเดียวกัน และมีเค้าโครงที่สมมุติมากที่สุดเท่าที่นักเรียนจะทำได้ ดังตัวอย่างในข้อ ๗
๕. เรื่องที่นักเรียนแต่งนั้นจะไม่เป็นเรื่องที่ถูกหรือผิด ดังนั้นนักเรียนมีอิสระเต็มที่ที่จะนึกคิด และแต่งเรื่องราวได้ การสะกด การันต์ ไวยากรณ์ ไม่ใช่สิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญก็คือนักเรียนพยายามแต่งเรื่องราวที่ประทับใจครั้งแรกจากการดูรูป และพยายามเขียนให้สมบูรณ์และมีเค้าโครงดี พยายามเขียนให้รวดเร็ว ตามที่นักเรียนนึกดีกว่าภาพ
  ๖. นักเรียนมีเวลาดูภาพๆละ ๓๐ วินาที และใช้เวลา ๕ นาทีสำหรับแต่งเรื่องราวเรื่องหนึ่งๆ ดังนั้นจะใช้เวลา ๒ นาทีเพื่อแต่งเรื่องราวเพื่อตอบคำถามข้อหนึ่งๆ บุคก้ากับการสอบจะช่วยนักเรียนจับเวลาด้วย ก็อ เมื่อนักเรียนดูภาพครบ ๓๐ วินาทีแล้วบุคก้ากับการสอบจะบอกให้นักเรียนแต่งเรื่อง เมื่อครบ ๒ นาทีบุคก้ากับการสอบจะพูดว่า "ควรตอบคำถามต่อไป" อีกประมาณ ๓๐ วินาทีจะหมดนาทีที่ ๕ บุคก้ากับการสอบจะพูดว่า "พยายามทำให้เสร็จภายใน ๓๐ วินาที" พอครบนาทีที่ ๕ บุคก้ากับการสอบจะพูดว่า "สรุปต่อไป" ท่านก็ตองพลิกไปดูภาพต่อไป ต่อไปวิธีการทำก็ทำวนเดียวกับข้างบน

๗. ตัวอย่างการแต่งเรื่องราว

ชวานากคนหนึ่งชื่อนายสอนกำลังก็บระหัดวิดน้ำออกจากนา เนื่องจากในปีนี้น้ำท่วมมากทวม
นาของเขา เขากำลังวิตกเป็นกังวลว่าชาวในนาของเขาจะเน่าตาย หรือได้รับความเสียหาย
ดังนั้น เขาจึงพยายามวิดน้ำออกจากนาเพื่อให้ชาวในนาเสียหายน้อยลง เขากำลังคิดว่าถ้าน้ำไม่ท่วม
ในปีนี้คงจะเก็บเกี่ยวข้าวได้ผลดี และอาจขายได้เงินมากมายมากเพียงพอที่จะเก็บรวบรวมส่งลูก
ของเขาไปศึกษาต่อต่างประเทศ เพราะเขาต้องการให้ลูกของเขาได้ดี เขาก็คิดว่าถ้าเขาคนเดียว
คงไม่สามารถวิดน้ำออกทันแน่นอน น่าจะวานเพื่อนบ้านมาช่วยแต่เพื่อนบ้านลงมาช่วยไม่ได้เพราะ
น้ำท่วมเหมือนกัน ดังนั้นเขาจึงพยายามออกหน้าวิดน้ำออกให้มากที่สุด เพื่อให้ชาวได้ผลดีที่สุด
เรื่องที่ ๒

นายแสงกำลังวิดน้ำเขานา เนื่องจากฝนแล้งน้ำในนาแห้ง เขาต้องการให้น้ำของเขา
มีน้ำเพียงพอที่จะให้ชาวเจริญงอกงามมากที่สุด เขาจึงพยายามวิดน้ำเขานา เขาต้องการจะ
ให้ชาวได้ผลดี และคิดว่าในปีหน้าควรระซ้อเครื่องสูบน้ำไว้ได้ และคาดว่าปีนี้จะได้ข้าวมาก
เพียงพอมีเงินซื้อเครื่องสูบน้ำและสร้างบ้านหลังใหม่ได้ และเขาก็เกิดความพอใจในความ
สำเร็จของเขา

๔. ถ้าใครมีอะไรสงสัยให้ถามกรรมการเสียเดี๋ยวนี้ก่อนที่จะลงมือสอบ เพราะเมื่อลงมือสอบแล้ว
นักเรียนจะถามอะไรอีกไม่ได้
๕. คบไปนี้เราจะเริ่มลงมือทำกันแล้วให้นักเรียนเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ชั้น
โรงเรียน อำเภอ จังหวัด เพศ อายุ อาชีพผู้ปกครอง รายได้ ลำดับการเกิด
และอายุของมารดา ลงในกระดาษคำตอบเสียก่อน เมื่อเสร็จแล้วคอยฟังคำสั่งกรรมการต่อไป

